

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ
ŠKOLA
A MATEŘSKÁ
ŠKOLA
SVITAVY
SOKOLOVSKÁ 1

11. VERZE

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1

od 1. 9. 2022

Obsah:

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	12
4. Učební plán	28
5. Učební osnovy	32
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	33
5.1.1 Český jazyk a literatura	34
5.1.2 Cizí jazyk – Anglický jazyk	79
5.1.3 Další cizí jazyk	107
5.1.3.1 Německý jazyk	108
5.1.3.2 Ruský jazyk	118
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	128
5.2.1 Matematika	129
5.3 INFORMATIKA	172
5.3.1 Informatika	173
5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT	204
5.4.1 Člověk a jeho svět	205
5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	236
5.5.1 Dějepis	237
5.5.2 Výchova k občanství	250
5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA	264
5.6.1 Fyzika	266
5.6.2 Chemie	283
5.6.3 Přírodopis	293
5.6.4 Zeměpis	307
5.7 UMĚNÍ A KULTURA	321
5.7.1 Hudební výchova	322
5.7.2 Výtvarná výchova	344
5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ	360
5.8.1 Výchova ke zdraví	363
5.8.2 Tělesná výchova	372
5.8.2 Zdravotní tělesná výchova	418
5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	424
5.9.1 Praktické činnosti	425
5.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	445
5.10.1 Cvičení z matematiky	446
5.10.2 Základy techniky 1	453
5.10.3 Základy programování	459
5.10.4 Cvičení z chemie	463
5.10.5 Základy techniky 2	469
5.10.6 Sportovní výchova	475
6. Hodnocení žáků a auto-evaluace školy	483

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

„Učíme žáky, nikoli předměty.“

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání na ZŠ Sokolovská

Vzdělávací program:

Devítiletý vzdělávací program

Studijní forma vzdělávání:

Denní forma vzdělávání

Údaje o škole

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1

Adresa školy:

Sokolovská 1638/1, 568 02 Svitavy

Ředitel školy:

Ing. Alena Vašáková, v z.

Zástupce ředitele pro ZŠ:

Mgr. Jiřina Sirková

Zástupce ředitele pro MŠ:

Kateřina Šimková, DiS.

Koordinátor ŠVP ZV:

Mgr. Petra Janků

Kontakty:

Telefon 604 756 291

web: www.zs5.svitavy.cz

e-mail: janku@zs5.svitavy.cz

Zřizovatel školy:

Město Svitavy

T. G. Masaryka 35

568 02 Svitavy

telefon: 461 550 211

www.svitavy.cz

e-mail: info@svitavy.cz

IČO: 49328298

IZO: 049328298

REDIZO: 600100715

Platnost dokumentu:

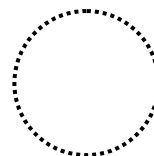
Od 1. 9. 2022

Aktualizace ŠVP ZV byla schválena Radou školy dne

Č.j.:

.....

Ing. Alena Vašáková
ředitelka školy v z.

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1 je úplná škola s devíti postupnými ročníky a od 1. 1. 2012 byla sloučena s Mateřskou školou Pražská 2A. Kmenové učebny tříd 1. stupně ZŠ společně se školní družinou, Tvořivě badatelská učebna a tři třídy mateřské školy jsou umístěny na odloučeném pracovišti Pražská 2A, Svitavy. Zbývající třídy jsou umístěny v prostorách budovy svitavského gymnázia. Kapacita školy je 380 žáků základní školy a 75 dětí mateřské školy, kapacita školní družiny je 120 žáků.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučují pedagogové s aprobační učitelství 1. stupně a pedagogové s aprobační učitelství 2. stupně s aprobační tak, aby byla výuka jednotlivých předmětů vyučována pokud možno kvalifikovaně. Ve školní družině výuku zajišťují pedagogové s aprobační vychovatelství. Věková skladba pedagogického sboru je plynule rozložena.

2.3 Dlouhodobé projekty

Naše škola je zapojena do dvou mezinárodních programů zaměřených na environmentální výchovu.

Od roku 2007 je aktivním členem mezinárodního programu GLOBE, který je zaměřen na podporu badatelské činnosti v oblasti přírodních věd. V roce 2010 byla naše škola pořadatelskou školou 13. ročníku GLOBE GAMES. V rámci GLOBE se škola v případě potřeby zapojuje do pilotního ověřování pracovních listů zaměřených na badatelsky orientovanou výuku na prvním i druhém stupni.

Od roku 2008 je škola aktivním členem mezinárodního programu EKOŠKOLA. V květnu 2009 škola získala poprvé mezinárodní titul EKOŠKOLA, který opakovaně obhájila. Tento mezinárodní program je zaměřen především na osvětu environmentální výchovy v oblastech: voda, energie, odpady a prostředí.

2.4 Charakteristika žáků

Ve škole je většina žáků s trvalým bydlištěm ve Svitavách, žáci naší školy jsou také dojíždějící. Do školy dochází také žáci z okolních obcí a měst, především z Vendolí, Mikulče, Javorníka, Radiměře, Hradce nad Svitavou, Karle, Opatova, Opatovce, Kukle, Koclířova, Dětrichova a Březové nad Svitavou. Ve škole jsou vyučováni žáci cizí státní příslušnosti s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby. Ve škole je výuka zaměřena proti xenofobii a rasismu. Každým rokem odchází ze školy žáci devátých tříd na maturitní obory nebo učební obory. Dále z pátého ročníku odcházejí žáci na víceleté gymnázium v případě jejich zájmu.

2.5 Podmínky školy

Pro výuku základního vzdělávání žáků využívá škola kmenové a odborné učebny (jazyková učebna, počítačová učebna, učebny speciální pedagogické péče, učebna globální výchovy, laboratoř, cvičná kuchyně, dílny, Tvořivě badatelská učebna), hernu pro činnost školní družiny. Výuka tělesné výchovy, nepovinného předmětu sportovních her a sportovních kroužků probíhá v tělocvičně gymnázia nebo ve sportovní hale ve Svitavách. Ve školní budově na ulici Sokolovská je výdejna obědů s jídelnou, kterou provozuje Gymnázium Svitavy. Ve školní budově na ulici Pražská provozujeme výdejnu jídla pro třídy ZŠ i MŠ.

Provozujeme školní družinu a odpolední volnočasové aktivity. Počítačová síť instalovaná ve škole umožňuje žákům přístup na internet v každé učebně. Zákonní zástupci mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím školního emailu skola@zs5.svitavy.cz a webových stránek www.zs5.svitavy.cz.

2.6 Mezinárodní spolupráce

Od září 2008 naše škola spolupracovala se Základní školou ve Spišském Bystrém nedaleko města Poprad v Prešovském samosprávném kraji. Tato spolupráce byla založena na společném setkávání žáků 9. třídy, poznávání přírody a kultur jednotlivých národů.

Poslední výměnný pobyt žáků se uskutečnil v červnu 2019. Na základě změny vedení na partnerské škole byla tato spolupráce ukončena.

2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci

Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovské knížky v elektronické podobě na webových stránkách školy, tištěné žákovské knížky (Deníček) mají žáci obvykle do 2. třídy, dále na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců. Dobrá komunikace se zákonnými zástupci je jedním z hlavních priorit školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je aktivní zapojení zákonných zástupců do procesu vzdělávání svých dětí, čehož není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout. Zaměstnanci školy mají povinnost ve smyslu evropského nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, (dále jen GDPR) zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje, osobní údaje, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišli do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dál nezpracovávat. Informace týkající se GDPR jsou uveřejněny na úřední desce na webu školy www.zs5.svitavy.cz. Zákonní zástupci jsou informováni o důležitých akcích školy prostřednictvím školního časopisu Sokolovský koktejl, žákovského diáře a školního webu.

Školská rada

Školská rada byla zřízena v roce 2005. Má 6 členů – 2 členové zastupují zřizovatele, 2 členové zastupují zákonné zástupce a dva členové zastupují školu. Zástupci z řad zákonných zástupců a zástupců školy jsou vybráni na základě voleb do Školské rady a zástupce za zřizovatele jmenuje Rada města Svitavy. Volby do Školské rady jsou v souladu se Školským zákonem. Školská rada se schází pravidelně alespoň dvakrát ročně.

Spolek rodičů a přátel ZŠ a MŠ Svitavy, Sokolovská 1

Zástupci zákonných zástupců žáků jednotlivých tříd tvoří Spolek rodičů a přátel ZŠ a MŠ Svitavy, Sokolovská 1. Spolek se schází obvykle 2 x za školní rok, popř. dle potřeby. Vedením školy je informován o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Zákonní zástupci se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

2.8 Partneři školy

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola úzce spolupracuje se svitavskou pobočkou Pedagogicko-psychologické poradny, Střediskem výchovné péče, Speciálním pedagogickým centrem a dalšími poradenskými zařízeními podle aktuálních potřeb.

V rámci propagace badatelsky orientované výuky spolupracuje naše škola se svitavskými mateřskými školami. Vyučující školy společně se svými žáky organizují badatelská dopoledne v rámci programu „Když děti učí děti“. Některé aktivity jsou realizovány přímo v mateřských školách, některé probíhají v našich odborných učebnách.

Environmentální výchova

Naše škola se široce profiluje pořádáním ekologických aktivit. Proto spolupracuje s odborem životního prostředí Městského úřadu ve Svitavách. Jsme zapojeni do dvou mezinárodních programů GLOBE a EKOŠKOLA, které zaštiťuje sdružení TEREZA. Dále jsme členy ekologické sítě škol M.R.K.E.V.

2.9 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy, které má napomoci zkvalitnění výuky na škole, stanovuje **oblasti, cíle, indikátory a nástroje**, které budou zařazeny do **časového plánu**.

Oblasti autoevaluace:

Prioritní oblasti vlastního hodnocení školy jsou **průběh výchovy a vzdělávání** ve škole, **míra osvojení klíčových kompetencí** žáky a celkové **klima školy**. Jednotlivé oblasti autoevaluace jsou v tabulkové části.

Cíle autoevaluace:

Hlavním cílem autoevaluace školy je **zhodnocení stavu** – získání informací, jak ŠVP podporuje práci učitelů, v jakém prostředí probíhá výuka apod. Získané informace slouží jako **zpětná vazba**, která vede ke zkvalitnění výukového procesu, ŠVP, zejména pak klíčových kompetencí žáků. Další cíle autoevaluace jsou v tabulkové části.

Kritéria autoevaluace (indikátory kvality školy)

Jsou uvedeny v tabulkové části.

Nástroje autoevaluace:

Jsou uvedeny v tabulkové části.

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
soulad realizovaného vzdělávacího programu, ŠVP ZV a RVP ZV	mít v souladu vzdělávací program školy se ŠVP a RVP	Je realizovaný vzdělávací program v souladu se ŠVP ZV a RVP ZV?	kontrolní činnost vedení školy	průběžně 1x ročně
individuální vzdělávací potřeby (zjištění vzdělávacích potřeb žáků, zohledňování individuálních potřeb žáků...)	zohledňovat individuální potřeby žáků	- Přístupují učitelé k žákům individuálně? - Jak je postaráno o žáky s SPU a mimořádným nadáním? - Je zjišťováno, jaké jsou individuální vzdělávací potřeby žáků?	- hospitace - hodnocení činnosti - IVP - jednání se zákonnými zástupci	průběžně na začátku šk. roku a pak průběžně
spolupráce se zákonnými zástupci žáků	dosažení efektivní spolupráce školy se zákonnými zástupci	- Jaká je účast zákonných zástupců na třídních schůzkách? - Obrací se zákonní zástupci na školu se svými problémy a hledají společně řešení?	- vyhodnocení účasti zákonných zástupců - dotazník pro zákonné zástupce - spolupráce se Školskou radou a zástupci třídy	po schůzkách 1x za 3 roky dle potřeby
výuka (efektivnost, využití výukových pomůcek, přiměřená náročnost, propojení teoretických znalostí žáků se zkušeností, prostor pro tvůrčí činnost žáků, rozvíjení oborových dovedností, klíčových kompetencí...)	- účelné využívání učebních pomůcek - dosažení propojení teoretických znalostí dětí s jejich zkušenostmi - vytvořit dostatečný prostor pro tvůrčí činnost žáků	- Jsou pomůcky v dostatečném množství a kvalitě? - Jsou pomůcky moderní nebo zastaralé? - Využívají učitelé pomůcky ze sbírek školy? - Dochází k propojení teorie a praxe? - Mají žáci prostor pro svoji tvůrčí práci? - Jsou rozvíjeny dovednosti žáků? - Jaká je míra ovládnutí KK	- inventura - informace učitelů - hospitace - žakovské dotazníky - kontrolní písemné práce - srovnávací testy (Přijímačky nanečisto 9. ročník)	1x ročně průběžně průběžně 1x za 3 roky průběžně dle potřeby

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
klíma školy (zejména při vyučování – vztahy mezi žáky, učiteli, vedením školy, provozními zaměstnanci, vzájemné respektování, důvěra žáků k učitelům a vedení...)	- dosažení příznivého klimatu školy ve vztazích mezi: - učiteli a žáky, - učiteli a vedením školy, - učiteli, žáky a provozními zaměstnanci - dosažení vzájemného respektu k osobnosti druhých - vytvoření odpovědného vztahu ke školnímu majetku - vytvoření vztahu žáků ke své třídě a k péči o ni	žáci? - Důvěřují žáci učitelům? - Vyhledávají žáci učitele v případě potřeby řešení problému? - Jaká je atmosféra při vyučování? - Jaká je atmosféra o přestávkách a na školních akcích? - Respektují žáci ostatní žáky, učitele, zaměstnance jako osobnosti? - Respektují učitelé osobnost žáků? - Jsou žáci ochotni podílet se na činnosti školy ve svém volném čase? - Neprojevují se ve škole prvky šikany? - Cítí se žáci ve škole bezpečně? - Ničí žáci školní majetek? - Starají se žáci o prostředí ve své třídě?	- osobní rozhovory s pracovníky - hospitace - rozhovor - dotazník pro žáky a pro zákonné zástupce - sledování, kontrolní činnost vedení školy - mapování kolektivu tříd s podezřením na šikanu	dle potřeby průběžně 1x za 3 roky průběžně dle potřeby průběžně
hodnocení žáků (podpora sebehodnocení, účinnost hodnocení, jasnost a srozumitelnost při hodnocení, motivace žáků)	- zapojit žáky do vlastního hodnocení výsledků jejich vzdělávání - hodnotit žáky jasně a srozumitelně, vhodně je motivovat k učení	- Mají žáci účast na hodnocení výsledků svého vzdělávání? - Jsou žáci hodnoceni srozumitelně, jsou kritéria hodnocení jasně nastavena? - Jak jsou žáci motivováni k učení?	- hospitace - dotazník pro žáky a pro zákonné zástupce	průběžně 1x za 3 roky

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
práce učitelů (sebehodnocení vlastní práce, realizace odpovídajících metod, cílů, vzájemná spolupráce pedagogů, zákonných zástupců) odborná úroveň pedagogické sboru	• dosáhnout, aby učitelé realizovali odpovídající metody a dosáhli cílů stanovených vzdělávacím programem, • aby dokázali objektivně zhodnotit svoji práci, • aby účinně spolupracovali vzájemně mezi sebou a se zákonnými zástupci žáků • plná kvalifikovanost a aprobovanost pedagogů • průběžné zvyšování odborné kvalifikace formou dalšího vzdělávání	♦ Jaké metody učitelé používají k realizování obsahu ŠVP? ♦ Dosahují učitelé cílů stanovených ŠVP? ♦ Jak hodnotí učitelé svoji práci? ♦ Jaká je spolupráce učitelů se žáky a jejich zákonnými zástupci? ♦ Jaká je spolupráce mezi učiteli? ♦ Mají učitelé požadovanou kvalifikaci a odpovídající aprobaci? ♦ Účastní se učitelé DVPP?	➤ hospitace vedení školy ➤ hospitace vzájemné ➤ dotazník pro učitele ➤ pedagogické rady ➤ pravidelné schůzky ➤ provozní porady ➤ sledování, kontrolní činnost vedení školy	průběžně průběžně 1x za 3 roky čtvrtletně průběžně průběžně průběžně
vedení školy (zázemi pro učitele, žáky i zákonné zástupce, hospodárnost se svěřenými prostředky)	• vytvořit kvalitní zázemí pro práci učitelů a žáků, • hospodárně nakládat se svěřenými prostředky • účinně motivovat pracovníky školy	♦ Mají učitelé klidné místo, kde se mohou připravovat ve škole na výuku? ♦ Mají učitelé k dispozici dostatek PC pro přípravu a pro výuku ♦ Nedochází k pořízování předmětů, pomůcek, materiálu, které nejsou následně využívány? ♦ Mají pracovníci školy zájem pracovat kvalitně? ♦ Ztotožňují se pracovníci	➤ provozní porady ➤ provozní porady ➤ sledování, kontrolní činnost vedení školy, provozní porady	průběžně

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
		školy s cíli školy?		
výsledky vzdělávání (úroveň vědomostí, dovedností a postojů žáků, výsledky přijímacího řízení na střední školy, uplatnění v dalším životě)	dosáhnout co nejlepších výsledků vzdělávání	♦ Jaká je úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách? ♦ Jaká je úspěšnost žáků v přijímacím řízení na SŠ? ♦ Jaká je míra zvládnutí očekávaných výstupů?	➤ pravidelné hodnocení za čtvrtletí, výroční zpráva školy ➤ výroční zpráva školy ➤ kontakt s absolventy školy	Čtvrtletně (pedagogická rada, konzultace) průběžně
materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky školy	vytvořit kvalitní materiální a technické zázemí školy, odpovídající hygienické podmínky	♦ Jak jsou vybaveny učebny? ♦ Na jaké úrovni je vybavení odborných učeben? ♦ V jakém stavu je školní nábytek? ♦ Mají žáci ve škole podmínky pro sportovní činnost? ♦ Mají žáci ve škole podmínky pro zájmovou činnost? ♦ Jak je vybavena školní knihovna? ♦ Je dostatek počítačového vybavení, software, je dostačující rychlost připojení k internetu? ♦ Jsou ve škole odpovídající hygienické podmínky (dostatek WC, sprchy, vybavení místností, ..	➤ Inventura, sledování, kontrolní činnost vedení školy ➤ provozní porady ➤ prověrky BOZP ➤ revize a kontroly	1x ročně, průběžně 1x ročně dle plánu

PLÁN EVALUACE A AUTOEVALUACE UČITELE

		CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
		Kvalita vyučovacího procesu	Viz záznam z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + pohospitační rozhovor	Průběžně
			Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, vzájemné hospitace)	Průběžně
			Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
			Spolupráce se Školskou radou a Spolkem rodičů	Zápisy ze Školské rady	Průběžně
			Úroveň písemných prací	Hospitační činnost vedení školy	Průběžně
			Plnění povinných výstupů ŠVP	Kontrola dle třídních knih - ZŘ	2 x ročně
			Žáci se SVP	Kontrola IVP	Průběžně
		Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy – ZŘ	1 x ročně
			Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy - ZŘ	1 x ročně
				Vedení pedagogické dokumentace	
		Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny předchozí indikátory, výsledky ČŠI	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio, hospitační činnost vedení školy	1 x ročně Průběžně
AUTO EVAL.	Průběh	Výsledek pedagogického působení (okamžitý)	Pochopení probíraného učiva Naplnění cíle hodiny	Diskuse se žáky, hospitační činnost vedení školy	Průběžně
		Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo	Testy, písemné práce, včetně vědomostních a dovednostních testů	Průběžně
	Kvalita vyučovacího procesu		Metody, vystupování, řečové schopnosti	Vzájemné hospitace	1 x za pololetí

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k celoživotnímu vzdělávání. Na místo encyklopedických znalostí, které mají většinou krátkodobý efekt, učíme žáky pro život důležité kompetence, které rozvíjejí jejich dovednosti a schopnosti. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována pouze podle vzdělávacích výsledků. Naším cílem je kvalitní, podnětná a motivující výuka napříč všemi vzdělávacími oblastmi, která rozvíjí u žáků kritické myšlení a vztah k dalšímu vzdělávání.

V oblasti přírodních věd, polytechnického vzdělávání a společenskovedního základu bude podporována činnostní a badatelsky orientovaná výuka, projektová výuka atd. Hlavním posláním v těchto oblastech bude vzbudit u žáků zájem o jejich další studium, rozvíjet kritické myšlení, aby nedocházelo k pouhému memorování. Na obou stupních školy bude realizace výuky upřednostňována v odborných učebnách, využívány budou názorné pomůcky, experiment je vnímán jako velmi účinný nástroj pro tvorbu nebo ověřování hypotézy.

Naši prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně, z toho vyplývá také název školního vzdělávacího programu:

„Učíme žáky, nikoli předměty.“

Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- být schopen vzít v úvahu zkušenost
- dávat věci do souvislostí
- organizovat svůj učební proces
- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za své učení

Objevování

- získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost
- zvažovat různé zdroje dat
- radit se s lidmi ze svého okolí
- konzultovat s experty

- vytvářet a uspořádat dokumentaci
- bádáním vytvářet nebo ověřovat hypotézy

Myšlení a uvažování

- chápat kontinuitu minulosti a současnosti
- nahlížet na aspekty rozvoje společnosti kriticky
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti
- obhajovat a argumentovat vlastní názor
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- vyjadřovat se písemnou formou
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

Kooperace

- být schopen spolupráce a práce v týmu
- činit rozhodnutí
- řešit konflikty
- posuzovat a hodnotit
- navazovat a udržovat kontakty

Práce

- vytvářet a realizovat projekty
- brát na sebe zodpovědnost
- přispívat k práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- projevovat solidaritu
- ovládat matematické a modelové nástroje
- být schopen pomoci druhým

Adaptace

- využívat informační a komunikační techniky
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

3.2 Profil absolventa

Školní vzdělávací program vychází z koncepce vzdělávání, kterou škola realizuje od roku 2004. Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Absolvent školy v průběhu vzdělávání na naší škole:

- **si osvojí strategie a motivace pro celoživotní vzdělávání**
 - vybírá si a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
 - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
 - využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- **rozvíjí tvořivé myšlení, logické uvažování a schopnost řešit problémy**
 - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
 - uvádí věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
 - volí vhodné způsoby řešení úkolů, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací
- **všestranně, účinně a otevřeně komunikuje**
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - naslouchá jiným
 - obhájí vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací
- **spolupracuje a respektuje práci a úspěchy vlastní i druhých**
 - spolupracuje ve skupině při řešení daného úkolu, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu
 - aktivně přispívá k diskusi, umí v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných
- **se projevuje jako svěbytná, svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňuje svá práva a plní si své povinnosti**
 - má sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektuje jejich přesvědčení nebo názory
 - řeší praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, zná svá práva i povinnosti
 - má schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných
- **si vytváří potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; vnímá citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě**
 - chápe význam ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
 - projevuje empatii do situací ostatních a respektuje jejich přesvědčení nebo názory
- **aktivně rozvíjí a chrání fyzické, duševní i sociální zdraví a umí být za ně odpovědný**
 - je schopen dle svých možností chránit vlastní zdraví i zdraví ostatních

- používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhoduje se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných
- dle svých možností poskytuje účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví
- **je tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám**
 - vnímá kulturní i historické dědictví jako významný fenomén
 - je vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných
- **zná své vlastní schopnosti, které rozvíjí v souladu s reálnými možnostmi a uplatňuje je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci**
 - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
 - rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímání žáků k základnímu vzdělávání na naší škole se řídí platnou vnitřní směrnicí školy – Zápis do 1. třídy ZŠ, která je zveřejněna na webu školy alespoň jeden měsíc před zápisem do 1. třídy. Ve směrnici jsou řešena tato témata:

- Přijímání žáků k základnímu vzdělávání
- Termín zápisu do 1. třídy
- Začátek povinné školní docházky
- Žádost o přijetí
- Žádost o odklad
- Vzory žádostí
- Dítě po udělení odkladu - zápis
- Doručení rozhodnutí
- Náležitosti rozhodnutí
- Kritéria přijetí

Organizace zápisu do 1. třídy se zúčastní pedagogičtí pracovníci základní školy. Vyučující na 1. stupni zjišťují školní zralost zapsaných dětí. Vyučující na 2. stupni zajišťují sepsání povinné dokumentace se zákonnými zástupci a jiné organizační záležitosti. Didaktické materiály pro zápis zajišťuje vedením školy pověřená učitelka 1. stupně. Zápis do 1. třídy probíhá v hlavní budově na ulici Sokolovská 1.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací,
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní a digitální např.:
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, badatelská činnost, integrace výukových oblastí),
kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní a digitální např.:
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty, výlety a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi – školská rada, (neformální vzdělávací instituce, obec, školská poradenská zařízení, občanská sdružení atd.),
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní a digitální např.:
 - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní a digitální

3.4.1 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem:

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (školní parlament). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Kompetence digitální rozvíjíme u žáků podporou používání digitálních zařízení a technologií, osvojování si způsobů vyhledávání informací a dat k zefektivnění procesu učení a řešení problémů. Vedeme žáky k tomu, aby získaná data a informace dokázali kriticky posoudit, použili je k zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.

Naplnění jednotlivých klíčových kompetencí je podrobně rozpracováno v charakteristikách jednotlivých předmětů na 1. i 2. stupni.

3.5 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje Školní poradenské pracoviště ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky školy. Ve Školním poradenském pracovišti působí výchovný poradce, školní metodik a speciální pedagogové školy. Koordinátorem školního poradenského pracoviště je výchovný poradce. Činnost školního poradenského pracoviště na naší škole se řídí Statutem školního poradenského pracoviště.

Zaměření poradenských služeb zejména na:

- poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření;
- prevenci školní neúspěšnosti;
- kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění;
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami;
- podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení;
- včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace;
- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy;
- spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci;
- spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Škola zpracovává a uskutečňuje Plán práce Školního poradenského pracoviště, který zahrnuje popis činností a vymezení odpovědnosti pedagogických pracovníků, Minimální

preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Pedagogičtí pracovníci se podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků.

Poskytování poradenských služeb je v souladu s Vyhláškou o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění.

3.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je ten žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví prováděcí právní předpis Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších předpisů.

3.6.1 Pojetí vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními může být realizováno pro žáky druhého až pátého stupně s IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení lze v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s podpůrnými opatřeními od třetího stupně. To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo nahradit celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s podpůrnými opatřeními třetího až pátého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v RVP ZV.

Pro žáky s podpůrnými opatřeními spočívajících v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazován na základě doporučení školského poradenského zařízení předmět speciálně pedagogické péče a pedagogická intervence.

3.6.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se SVP

Škola vytváří, realizuje a vyhodnocuje IVP žáka se SVP pro žáky s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně. IVP zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a podepsaného informovaného souhlasu od zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka a případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

IVP je zpracován nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy prostřednictvím Školního poradenského pracoviště. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka i zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby Školním poradenským pracovištěm, jsou zajišťovány v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy.

3.6.3 Podmínky vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání žáků se SVP škola zabezpečí (případně umožní):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření;
- pro žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- pro žáka, který při komunikaci využívá prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků (pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona ve znění pozdějších předpisů);
- v odůvodněných případech dělení a spojování vyučovacích hodin;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky Školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.7 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.7.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.7.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

3.7.3 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

IVP je zpracován nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy prostřednictvím Školního poradenského pracoviště. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka i zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

3.7.4 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků, jakými mohou být:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- účast žáka ve výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo na jiné škole;
- přerazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu naší školy okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Při výuce žáků bude kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, většinu průřezových témat integrujeme do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů a projektových dnů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností napříč vzdělávacími oblastmi.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**

Realizace tohoto průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

- **Výchova demokratického občana**

Realizace tohoto průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Realizace tohoto průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

• Multikulturní výchova

Realizace tohoto průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

• Environmentální výchova

Realizace tohoto průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

- **Mediální výchova**

Realizace tohoto průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy			Pr	Přv	Přv Vl		Př Z	Z	Př
Základní podmínky života	Pč	Pč	Pč Pr	Pč Přv	Pč Vl Přv	Př	Z	Ch Z	Př Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pr	Pr Vv	Pr	Přv Vl	Přv Vl		Př	Z	Př Z ZtV1 ZtV2
Vztah člověka k prostředí	Pr Tv	Pr Tv	Pr Tv	Přv Vl Tv	Přv Vl Tv	Tv VkJ	Z Př Tv	Ch Fy Př Z Tv	Fy Ch VkJ Z Tv

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				Čj Vl	Čj Vl		VkJ	VkJ	Čj VkJ
Občan, občanská společnost a stát				Vl	Vl		VkJ Z	VkJ	VkJ D
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	Vl	VkJ	VkJ	VkJ	VkJ D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	Vl	VkJ D	VkJ	VkJ D	VkJ D

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	Čj; M Pě; Pr	Čj; M Pě Pr	M Pě Pr	M Pě Vl	M Pě Vl	Fy; M Hv; Vv Tv;	Fy; M Hv; Vv Tv;	Fy; M Hv Vv; Tv	Fy; M Čj; Hv Aj Vv; Tv
Sebepoznání a sebepojetí	Čj Pr Tv, Vv	Pr Vv; Tv	Tv Pr; Vv	Tv Přv Vl	Tv Vl Vv	VkO Tv	VkO Tv Pě	Tv	Tv
Seberegulace a sebeorganizace	Pr	Pr	Pr	Vl	Vl	VkO	VkO	Čj	
Psychohygiena	Čj; Tv Hv	Čj; Tv Hv	Tv; Hv	Tv Hv	Tv Hv	VkO VkZ	VkO	VkZ	
Kreativita	Čj; Hv Pě Pr	Čj; Hv Pě Pr	Čj; Hv Pě; Pr Vv	Čj; Hv Pě; Vv	Čj; Hv Pě; Vl Vv	Pě; Hv Vv;	Čj; Pě Hv; Vv	Pě; Hv Vv	Hv Vv ZtV1; ZtV2
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Pr	Pr	Pr	Přv Vl	Vl	VkO Tv; VkZ	VkO Tv	VkO Tv	VkO Tv
Mezilidské vztahy	Pr Pě	Pr Pě	Pr Pě	Přv; Vl Pě; Čj	Vl Pě Čj	VkO Tv VkZ	VkO Tv Pě	Tv VkO	Tv VkO
Komunikace	Čj; Inf Hv Pr	Čj; Hv Pr; Inf	Hv Pr Inf	Čj H Vl Inf	Čj Hv Vl; Inf Aj	Z; VkO Inf; Čj VkZ	Inf; Čj VkO NjV RjV	Inf Aj NjV RjV	Čj NjV RjV; ZpV
Kooperace a kompetice	Hv Tv Pě; M Pr; Inf	Hv; Tv Pě; M Pr; Inf	Hv; Tv Pě; M; Čj Pr; Inf	Hv; Tv Pě; M Vl; Inf	Hv; Tv Pě; M Vl; Inf	Fy; M Pě; Tv	Fy; M Pě; Tv Inf	Fy; M Pě; Tv Vv; Aj Inf	Fy; M Tv Vv ZtV1 ZtV2
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Pě M Pr	Pě M Pr	Pě M Pr	Pě M Vl	Pě; M Vl	M Fy Pě	M Fy Pě	M Fy Pě VkZ	M Fy ZtV1 ZtV2
Hodnoty, postoje a praktická etika	Pr	Pr	Pr	Vl Čj	Vl Čj	VkO	VkO	VkO	VkO

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá					Aj Vl	D Tv Aj	Aj Tv Čj Vko	Aj Z Tv; Čj Vko	Aj; RjV Tv; Čj Vko D; NjV Z
Objevujeme Evropu a svět					Aj Vl	D Aj	D Vko Aj Z	Aj Z Vko	Aj Z Vko
Jsme Evropané					Aj Vl	Aj	Aj D	Aj Z Vko	Aj D Vko; Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu MkV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference					Aj	Aj Z Tv	Aj; Z Vko Tv; Čj RjV NjV	Aj Tv RjV NjV	Aj Z Tv RjV NjV
Lidské vztahy	Tv Pr	Tv Pr	Tv Pr	Tv; Aj Vl	Tv Aj Vl	Tv Z VkoZ	Tv Vko Z	Tv VkoZ	Tv Vko
Etnický původ	Pr	Pr	Pr	Vl	Vl	Z	Z Vko	Př	Z Vko
Multikultura lita				Aj Hv	Aj Hv	Aj	Aj RjV NjV	Aj; Čj RjV NjV	NjV RjV Aj
Princip sociálního smíru a solidarity							Vko	Vko	Vko

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Receptivní činnosti									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj Vv	Čj Vv Tv	VkZ	VkO Inf	VkZ VkO	Vv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Vv	Čj	Čj	Tv	Inf Tv	Tv	Tv
Stavba mediálních sdělení						Tv	Inf Tv	Tv	Tv
Vnímání autora mediálních sdělení						Čj	Čj	Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Inf	Inf	Čj Inf	Čj Inf	Inf Čj	Inf Čj	Čj Inf	Čj	Čj
Produktivní činnosti									
Tvorba mediálních sdělení							Inf Vv	Vv	Fy
Práce v realizačním týmu						Tv	Tv; Aj Vv	Tv Aj	Tv; Př Aj

4. Učební plán

I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	7+1	7	7+1	6+1	6+2	5	38	50
	Cizí jazyk (Aj)	1	1	3	3+1	3	3	12	
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4	4	4+1	4+1	4+1	3	23	23
Informatika	Informatika (Inf)	1	1	1	1	1	3	5	5
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět (ČaJS)	1	2	2	3+1	3+1	2	13	13
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1	0	5	12
	Výtvarná výchova (Vv)	2	2	1	1	1	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Pč)	1	1	1	1	1	0	5	5
Celkem		21	21	24	26	26	16	118	118
Průřezová témata – viz tabulky ŠVP ZV									

II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	4 + 1	4	4	3+2	3	18	37
	Anglický jazyk (Aj)	3	3	3	3 + 1	1	13	
	Cizí jazyk volitelný (NjV, RjV)		2	2	2	6	6	
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4	4+1	4	3+2	3	18	18
Matematika a její aplikace	Cvičení z matematiky (CMV) - povinně volitelný předmět				1	1	1	1
Člověk a svět práce	Základy techniky 1 (ZtV1) - povinně volitelný předmět							
Informatika	Základy programování (ZpV) - povinně volitelný předmět							
Člověk a příroda	Cvičení z chemie (CChV) - povinně volitelný předmět				1	1	1	1
Člověk a svět práce	Základy techniky 2 (ZtV2) - povinně volitelný předmět							
Informatika	Informatika (Inf)	1+1	1+1	1	1	2	6	6
Člověk a společnost	Dějepis (D)	2	2	2	1+1	1	8	11
	Výchova k občanství (Vko)	0	1	1	1	0	3	
Člověk a příroda	Fyzika (Fy)	1+1	1+1	2	1	2	7	26
	Chemie (Ch)			2	2	0	4	
	Přírodopis (Př)	1+2	2	2	1	2	8	
	Zeměpis (Z)	1+1	2	2	1	2	7	
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	0	4	9
	Výtvarná výchova (Vv)	2	1	1	1	0	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	0	8	10
	Výchova ke zdraví (VkJ)	1		1		0	2	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Pč)	1	1	1	0	0	3	3
Celkem		30	30	31	31	24	122	122

Průřezová témata – viz tabulky ŠVP ZV

Vzdělávací obor Etická výchova je realizován na 1. i 2. stupni v souvislosti s očekávanými výstupy vzdělávacích oborů integrovaných do stejného vyučovacího předmětu a nemá vyhrazenou zvláštní časovou dotaci obdobně jako průřezová témata. Naším cílem je, aby etická výchova prostupovala celým obsahem vzdělávání žáků. Rozdělení očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova do různých vyučovacích předmětů umožňuje akcentovat etické aspekty jako součást chování v různých souvislostech.

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu

Rámcový učební plán (RUP) pro základní vzdělávání **závazně** stanovuje:

- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. stupni (v 1. – 5. ročníku) s minimální časovou dotací pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) na daném stupni základního vzdělávání
- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 2. stupni (v 6. – 9. ročníku) s minimální časovou dotací pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) na daném stupni základního vzdělávání

Celková povinná časová dotace je v RUP stanovena pro 1. stupeň základního vzdělávání na **118 hodin**, pro 2. stupeň základního vzdělávání na **122 hodin**. Celková povinná časová dotace představuje maximální povinnou týdenní časovou dotaci na daném stupni.

Nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. – 5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol 30 hodin, 8. a 9. ročníky a odpovídající ročníky víceletých středních škol 32 hodin).

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

RUP ukládá všem školám povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky na daném stupni průřezová témata.

Disponibilní časová dotace je vymezena pro 1. stupeň základního vzdělávání: 16 hodin

Přehled disponibilních hodin v jednotlivých ročnících a předmětech 1. stupně:

Název předmětu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Český jazyk	1	0	1	1	2
Matematika	0	0	1	1	1
Anglický jazyk	1	1	0	1	0
Vlastivěda	0	0	0	1	1
Informatika	1	1	1	0	0
Celkem	3	2	3	4	4

Disponibilní časová dotace je vymezena pro 2. stupeň základního vzdělávání: 24 hodin

Přehled disponibilních hodin v jednotlivých ročnících a předmětech 2. stupně:

Název předmětu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Český jazyk	1	0	0	2
Cizí jazyk volitelný	0	2	2	2
Anglický jazyk	0	0	0	1
Matematika	0	1	0	2
Cvičení z matematiky nebo Základy techniky 1 <i>povinně volitelný předmět</i>	0	0	0	1
Základy programování, Cvičení z chemie nebo Základy techniky 2 <i>povinně volitelný předmět</i>	0	0	0	1
Informatika	1	1	0	0
Dějepis	0	0	0	1
Fyzika	1	1	0	0
Přírodopis	2	0	0	0
Zeměpis	1	0	0	1
Chemie	0	0	0	0
Výchova ke zdraví	0	0	0	0
Praktické činnosti	0	0	0	0
Celkem	6	5	2	11

V IVP žáků s podpůrnými opatřeními třetího až pátého stupně lze v případech stanoveným prováděcím právním předpisem v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace stanovené v RUP. V zájmu žáka lze v nezbytných případech v jeho IVP poskytnout stanovenou časovou dotaci na předmět speciální pedagogické péče z disponibilní časové dotace vybraných vzdělávacích oborů.

V 1. - 3. ročníku ZŠ lze vyučovat předměty v blocích, v menších časových celcích než je 1 vyučovací hodina a jednotlivé řízené činnosti kombinovat a propojovat při zachování celkové týdenní časové dotace pro jednotlivé vyučovací předměty.

Ve 2. - 5. ročníku ZŠ se psaní vyučuje v týdnu zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina.

1. Český jazyk

V 1. ročníku ZŠ má předmět komplexní charakter.

Ve 2. - 5. ročníku ZŠ má složky specifického charakteru

- Jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova (součástí je i psaní)
- Literární výchova

V 6. - 9. ročníku ZŠ má složky specifického charakteru:

- Jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova

O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující.

2. Cizí jazyk

V 1. - 9. ročníku škola organizuje povinnou výuku nabídkou anglického jazyka. Jako druhý cizí jazyk škola nabízí od 7. ročníku **výuku německého nebo ruského jazyka**. Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možno nahradit v nejlepším zájmu žáka s podpůrnými opatřeními od 3. stupně, dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

3. Praktické činnosti

Výuka je realizována tak, aby byla zajištěna bezpečnost žáků a ochrana jejich zdraví. V 6. – 8. ročníku se praktické činnosti vyučují ve dvou skupinách.

4. Tělesná výchova

Tělesná výchova se vyučuje v 1. – 5. ročníku koedukovaně, od 6. ročníku odděleně ve skupinách dívek a chlapců.

5. Předměty speciálně pedagogická péče

V případě žáků s podpůrnými opatřeními je možné využít **disponibilní časovou dotaci** k zařazení **předmětů speciálně pedagogické péče**, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasí s jejich poskytováním.

5. Učební osnovy pro 1. - 9. ročník

Soubor učebních osnov je uspořádán podle pořadí vyučovacích předmětů v učebním plánu pro 1. - 9. ročník. Učební osnovy jednotlivých předmětů obsahují několik částí. V úvodní části se charakterizuje povaha příslušného předmětu, jeho místo v celku základní vzdělanosti i v příslušné vzdělávací oblasti. V návaznosti na obecné cíle základního vzdělávání jsou formulovány **specifické vzdělávací výstupy** předmětu, k nimž vyučovací proces směřuje a o jejichž dosažení usiluje u všech žáků v souladu s jejich předpoklady a možnostmi. Specifické vzdělávací strategie vytvářejí rámec pro pedagogickou činnost učitele, orientují jeho práci na kompetence, které by si měli žáci osvojit, na to, jaké dovednosti a kompetence by měli získat a jaké hodnotové orientace by si měli vytvořit.

Další část osnov je věnována vlastnímu **učivu** uspořádanému do didaktického systému a obsahových okruhů (témat) určujících náplň vyučování. V souladu s povahou příslušného předmětu zahrnuje toto učivo soubor poznatků, činností a dovedností, v nichž se realizují vzdělávací cíle předmětu. Výběr učiva a jeho zařazení do ročníku a tematických celků je v souladu s hodinovými dotacemi jednotlivých předmětů v učebním plánu.

Jako rozšiřující učivo může být ve všech předmětech zařazeno učivo vyššího ročníku.

Používané zkratky

Název předmětu Povinný - P x Povinně volitelný – PV x Volitelný V	Zkratka předmětu
Český jazyk a literatura – P	Čj
Anglický jazyk – P	Aj
Ruský jazyk – PV	RjV
Německý jazyk – PV	NjV
Matematika - P	M
Cvičení z matematiky - PV	CMV
Informatika – P	Inf
Prvouka – P	Pr
Přírodověda – P	Přv
Vlastivěda – P	Vl
Dějepis - P	D
Výchova k občanství – P	VkO
Fyzika - P	Fy
Chemie – P	Ch
Přírodopis – P	Př
Zeměpis – P	Z
Hudební výchova – P	Hv
Výtvarná výchova – P	Vv
Výchova ke zdraví – P	VkZ
Tělesná výchova – P	Tv
Zdravotní tělesná výchova – V	ZTv
Praktické činnosti - P	Pč
Základy techniky 1 - PV	ZtV1
Základy techniky 2 - PV	ZtV2
Základy programování - PV	ZpV
Cvičení z chemie - PV	CChV
Sportovní výchova - V	SvV

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyk je nejdokonalejší dorozumívací prostředek. Nejpřesněji vyjadřuje myšlenky a pocity. Je to souhrn výrazových a významových prostředků užívaný k dorozumívání. Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Tato oblast je realizována v povinných vyučovacích předmětech **Český jazyk a literatura**, **Anglický jazyk a v povinně volitelných předmětech Německý jazyk a Ruský jazyk** (v odůvodněných případech rozhoduje o zařazení ředitel školy). Tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi a vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny další oblasti.

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- 5.1.1 Český jazyk a literatura
- 5.1.2 Anglický jazyk
- 5.1.3 Další cizí jazyk
 - 5.1.3.1 Německý jazyk
 - 5.1.3.2 Ruský jazyk

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné použití jednotlivých poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užití češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům pochopit společensko-kulturní souvislosti jazykového vyjadřování. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů **Český jazyk a literatura** a vybraných očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova**.

Vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Český jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně:

Hodinová dotace:	1. ročník – 8 hodin týdně
	2. ročník – 7 hodin týdně
	3. ročník – 8 hodin týdně
	4. ročník – 7 hodin týdně
	5. ročník – 8 hodin týdně

Výuka **Českého jazyka** může být také realizována v půlených hodinách.

Vyučovací předmět **Český jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyka a jazykové komunikace**. Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

○ KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

○ JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti. Třídí je podle určitých hledisek dospívají k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

○ LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Žáci se rozvíjí v oblasti čtenářské a informační gramotnosti. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají

k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Mezipředmětové vztahy:

Člověk a jeho svět (vlastní jména na mapě)

Výtvarná výchova (ilustrace literárního díla, comics, obrázková osnova a vypravování)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Psychohygiena)
- Sociální rozvoj (Komunikace, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola

Mediální výchova (MV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- připravujeme půdu pro porozumění humanitním oborům
- zařazujeme metody, při kterých žáci pracují podle svých možností
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- snažíme se podporovat čtení s porozuměním
- necháme žáka vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vytvářet jeho obsah

Kompetence k řešení problémů:

- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- zadáváme úkoly rozvíjející tvořivost

Kompetence komunikativní:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci a spolupráci žáků
- necháme žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu

Kompetence sociální a personální:

- dbáme na to, aby se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách, a aby tato pravidla respektovali
- střídáme individuální činnosti zařazované do výuky s činnostmi žáků ve dvojicích, což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem
- požadujeme, aby žáci v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami ji byli podle svých možností poskytnout
- dbáme na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře

Kompetence občanská:

- vedeme žáky k vzájemnému slušnému chování bez násilí
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k účelnému využití vybavení, techniky a pomůcek
- dbáme na to, aby žáci interpretovali různé texty, vhodně používali obrazové materiály, texty a jiné formy záznamů
- zaměřujeme se na poznávání různých oborů lidské činnosti a jejich významů pro lidstvo

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Obsahové vymezení předmětu Český jazyk

1. období

Klade důraz na to, že žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- píše správné tvary písmen a číslic
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných

- čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele

2. období

Klade důraz na to, že žák:

- rozlišuje podstatné a krajové informace v textu
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění
- porovnává významy slov
- rozlišuje ve slově kořen
- vyhledává základní skladební dvojice
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností
- tvoří vlastní literární text na dané téma

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích

Očekávané výstupy z RVP ZV

1. stupeň

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

- ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 1.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	– plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	– přípravná sluchová a zraková cvičení – plynulé čtení slabik, slov a vět přiměřené náročnosti – hlasité a tiché čtení – čtení s porozuměním – pozorné čtení, orientace v textu – čtení jako zdroj jednoduchých informací	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj: Komunikace – Osobnostní rozvoj: Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí Čtenářská a informační gramotnost	
ČJL-3-1-02	– porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	– čtení s porozuměním – pozorné, soustředěné a aktivní naslouchání		
ČJL-3-1-03	– respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	– základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování – naslouchání		
ČJL-3-1-04	– pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	– artikulační cvičení – pečlivá artikulace		
ČJL-3-1-05	– v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	– základy techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, tempo řeči, výslovnost		
ČJL-3-1-06	– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v	– vyjadřování závislé na komunikační situaci		

	běžných školních i mimoškolních situacích	– spisovné vyjadřování z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, mimika, gesta		
ČJL-3-1-07	– na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	– vypravování		
ČJL-3-1-08	– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– vyvození a upevnění základních pracovních a hygienických návyků při psaní		
ČJL-3-1-09	– píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	– přípravné cviky pro uvolňování ruky – psaní jednotlivých prvků písmen a číslic – písmena malá, velká, tiskací a psací – číslice – znaménka – nácvik plynulého psacího pohybu – spojování písmen a slabik – jednoduchý opis, přepis, diktát, autodiktát – orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury		
ČJL-3-1-10	– píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– interpunkce – velká písmena na začátku věty a u některých vlastních jmen – správný slovosled – blahopřání, vzkaz, dopis	OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita – Sociální rozvoj: Komunikace Vv – obrázková osnova	
ČJL-3-1-11	– seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	– dějová posloupnost, řazení obrázkové osnovy – vyprávění		
2.	Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	– rozlišuje zvukovou a grafickou	– rozvoj fonemického sluchu	OSV	

	podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám – skládání a rozkládání slov – výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin – kvantita samohlásek – dvojhlásky	– Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznání	
ČJL-3-2-02	– porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	– rozšiřování slovní zásoby		
ČJL3-2-05	– užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	– spisovný a gramaticky správný mluvený projev		
ČJL-3-2-08	– odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	– čtení a psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – čtení a psaní slabik di, ti, ni / dy, ty, ny – velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob		
3.	Literární výchova			
ČJL-3-3-01	– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	– básně – přednes vhodných literárních textů	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace – Osobnostní rozvoj: Kreativita	
ČJL-3-3-02	– vyjadřuje své pocity z přečteného textu	– vyprávění – ilustrace		

		– dramatizace – srovnávání, naslouchání	Vv - ilustrace	
ČJL-3-3-04	– pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	– volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – dramatizace – ilustrace – zážitkové čtení, poslech		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	– plynule čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu a náročnosti	– hlasité a tiché čtení – reprodukce přečteného textu	Čtenářská a informační gramotnost OSV – Sociální rozvoj: Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj: Psychohygiena	
ČJL-3-1-02	– porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	– osvojování reakcí na jednoduché písemné a mluvené pokyny		
ČJL-3-1-03	– respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	– komunikační žánry: pozdrav, oslovení, požádání, poděkování, otázka, odpověď, omluva – rozhovor na dané téma		
ČJL-3-1-04	– pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	– výrazné hlasité čtení krátkých útvarů zaměřených na procvičování jednotlivých hlásek, hláskových skupin a slov		
ČJL-3-1-05	– v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	– základní techniky mluveného projevu: dýchání, výslovnost, tempo		
ČJL-3-1-07	– na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	– vypravování vlastních zážitků		
ČJL-3-1-08	– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– základní hygienické návyky: příprava na psaní, uvolňování zápěstí, držení psacího náčiní, hygiena zraku		

ČJL-3-1-09	– píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	– technika psaní: procvičování tvarů psacího písma, správné spoje písmen a slabik, nácvik úhledného, čitelného a přehledného písemného projevu, opis a přepis daného textu – dodržování grafické podoby věty – kontrola psaného projevu		
ČJL-3-1-11	– seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	– vypravování podle obrázkové osnovy, dodržování posloupnosti jednotlivých dějů		
2.	Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– sluchové rozlišení hlásek – určování počtu slabik ve slovech – správná výslovnost a psaní krátkých a dlouhých samohlásek – dělení slov na konci řádku	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání	
ČJL-3-2-02	– porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	– význam slova: slova významem nadřazená, podřazená, určování opozit, vyhledávání vhodných slov		
ČJL-3-2-04	– rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	– vyhledávání a určování podstatných jmen (použití zájmen ukazovacích) a sloves (plnovýznamových)		
ČJL-3-2-06	– spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	– grafická podoba věty – věta jednoduchá a souvětí – základní spojky a spojovací výrazy		
ČJL-3-2-07	– rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	– věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací – psaní správných znamének na konci vět		

		– používání správné intonace		
ČJL-3-2-08	– odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	– psaní i/y a í/ý po měkkých a tvrdých souhláskách – psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – psaní slov s u/ů/ú – pravopis velkých a malých písmen ve jménech obecných a vlastních (osoby, zvířata, města a vesnice)		
3.	Literární výchova			
ČJL-3-3-01	– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	– četba textu, práce s textem – vyhledávání slov, vět, které mají klíčový význam pro příběh – přednes básně, rýmy – reprodukce textu	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání Čtenářská a informační gramotnost OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita	
ČJL-3-3-04	– pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	– vypravování podle vlastní fantazie, ilustrace – vybírání vhodného nadpisu celého textu nebo jeho vybraných částí		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-03	– respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	– oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru – střídání rolí mluvčího a posluchače – kladení otázek	OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice	
ČJL-3-1-06	– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– verbální a neverbální komunikace – požádání o informaci – dramatizace		
ČJL-3-1-07	– na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	– pravidla vypravování – vypravování příběhu podle vlastních zážitků – tvoření jednoduché osnovy – popis předmětů a dějů		
ČJL-3-1-09	– píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	– upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní – odstraňování individuálních nedostatků písma (sebekontrola)		
ČJL-3-1-10	– píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– zápisky, pracovní poznámky – psaní dopisu, pohledu a blahopřání (včetně adresy)		
2.	Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– rozlišování hlásek – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky – počet slabik - slova jednoslabičná, dvouslabičná, víceslabičná		

		– stavba slova: část předponová, kořen, část příponová, slova příbuzná – správné psaní párových souhlásek – řazení slov podle abecedy		
ČJL-3-2-02	– porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	– třídění slov podle významu: slova souznačná, mnohoznačná, protikladná, nadřazená, podřazená, souřadná		
ČJL-3-2-03	– porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost	– slovní druhy (ohebné a neohebné)		
ČJL-3-2-04	– rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	– poznávání a rozlišování ohebných a neohebných slovních druhů		
ČJL-3-2-05	– užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	– mluvnické kategorie podstatných jmen: rod, číslo a pád – určování osoby, čísla, času – časování sloves v čase přítomném, minulém, budoucím		
ČJL-3-2-06	– spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	– věta jednoduchá a souvětí – vhodné spojovací výrazy – základní skladební dvojice		
ČJL-3-2-08	– odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	– psaní vlastních jmen – pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov – pravopis i/y po obojetných souhláskách	Pr – vlastní jména na mapě	

3.	Literární výchova			
ČJL-3-3-01	– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	– přednes básně a krátkých úryvků prózy		
ČJL-3-3-02	– vyjadřuje své pocity z přečteného textu	– plynulé čtení souvětí a vět, členění textu – rychlé tiché čtení – hlasité čtení, předčítání – reprodukce textu obohacená o vlastní pocity	Čtenářská a informační gramotnost OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita MV – Fungování a vliv médií ve společnosti Vv - ilustrace	
ČJL-3-3-03	– rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	– próza a poezie pro děti – dramatizace textu – ilustrace textu		
ČJL-3-3-04	– pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	– hledání podstaty a smyslu příběhu – nové názvy příběhů – domýšlení příběhů		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	– praktické čtení – technika čtení – čtení pozorné, plynulé – znalost orientačních prvků v textu	Čtenářská a informační gramotnost MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Fungování a vliv médií ve společnosti VDO – Občanská společnost a škola OSV – Sociální rozvoj: Komunikace	
ČJL-5-1-02	– rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	– vyhledávání informací z daného textu podle zadanych kritérií – vypisování textu		
ČJL-5-1-03	– posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	– žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, inzerát, popis		
ČJL-5-1-04	– reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	– věcné čtení (jako zdroj informací, klíčová slova) – vypravování obsahu článku – odpovídání na otázky k textu		
ČJL-5-1-05	– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	– základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost) – vyjadřování závislé na komunikační situaci – žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení – dialog na základě obrazového materiálu – základní komunikační pravidla		

		(oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)		
ČJL-5-1-07	– volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	– dramatizace životních situací – mimojazykové prostředky (mimika, gesta)	OSV – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy	
ČJL-5-1-08	– rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	– výběr vhodných slov ve vypravování, popisu, dopisu – jazyk SMS zpráv	OSV – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy Komunikace	
ČJL-5-1-09	– píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	– tvorba vlastních textů (dopis, omluva, pozvánka, přihláška)		
ČJL-5-1-10	– sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	– vypravování podle obrázkové i písemné osnovy – členění textu – sestavování osnovy	OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita	
2.	Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	– porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	– význam slov: slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova významem podřazená, nadřazená a souřadná		
ČJL-5-2-02	– rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku	– stavba slova (kořen, část předponová, příponová a koncovka)		
ČJL-5-2-03	– určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém projevu	– tvarosloví (tvary slov, slovní druhy) – pravopis podstatných jmen (vzory)		
ČJL-5-2-04	– rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	– ve vlastním vyjadřování rozlišuje slova spisovná od nespisovných		
ČJL-5-2-05	– vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	– skladba: základní větné členy, podmět, přísudek, shoda přísudku		

	skladební dvojici označuje základ věty	s podmětem		
ČJL-5-2-06	– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	– věta jednoduchá – souvětí – větné vzorce		
ČJL-5-2-07	– užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	– souvětí – spojovací výrazy – větné vzorce		
ČJL-5-2-08	– užívá správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– opakování a prohloubení učiva vyjmenovaných slov		
ČJL-5-2-09	– zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	– shoda přísudku s podmětem		
3.	Literární výchova			
ČJL-5-3-01	– vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	– čtenářský deník – školní a mimoškolní četba (rozbor textů)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
ČJL-5-3-02	– volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	– reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – přednes literárních textů – dramatizace – ilustrace	Vv – ilustrace	
ČJL-5-3-03	– rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	– odlišování umělecké literatury od naučné	OSV – Morální rozvoj	
ČJL-5-3-04	– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	– základní literární pojmy (verš, rým, přirovnání) – literární žánry (rozpočítadlo, říkanka, báseň, pohádka, bajka)	Hodnoty, postoje, praktická etika	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-02	– dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	– vypisování/vyhledávání slov/jevů z daného textu podle zadaných kritérií		
ČJL-5-1-04	– reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	– věcné čtení (čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení) – věcné naslouchání (pozorné, aktivní a soustředěné) – vypravování obsahu článku/děje příběhu – reagování otázkami – zaznamenávání slyšeného		
ČJL-5-1-05	– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	– formulování vzkazů (psaní krátkých zpráv (SMS), oznámení, vyjádření přání) – základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (rozhovory, telefonický rozhovor)	VDO – Občanská společnost a škola	
ČJL-5-1-06	– rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	– porovnávání názorů, tolerance – míra působení a ovlivnitelnost reklamy (skutečnost, fikce)	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	

ČJL-5-1-07	– volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	– dramatizace životních situací (sportovní komentátor, učitel, moderátor, průvodce, rodič) – čtení textů různými způsoby (rozzlobeně, nadšeně, smutně, unaveně, vyčítavě)	OSV – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy	
ČJL-5-1-08	– rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	– vhodnost a nevhodnost užití slov s citovým zabarvením – výběr vhodných výrazů ve vypravování – užívání jazykových prostředků v osobním dopisu – jazyk SMS zpráv	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace – Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika	
ČJL-5-1-09	– píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	– tvorba vlastních textů (dopis, zpráva, omluvenka, popis, inzerát) – vyplňuje tiskopisy (podací lístek, přihláška, dotazník, poštovní poukázky)		
ČJL-5-1-10	– sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	– členění příběhu – sestavování osnovy textů – vlastní vyprávění – vyprávění podle osnovy	OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita	
2.	Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	– rozpoznává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	– význam slov: slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova významem nadřazená, podřazená, souřadná		
ČJL-5-2-02	– rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	– stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)		

ČJL-5-2-03	– určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém projevu	– tvarosloví (tvary slov, slovní druhy) – pravopis přídavných jmen (vzory)		
ČJL-5-2-04	– rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	– ve vlastním vyjadřování rozlišuje slova spisovná od slov nespisovných		
ČJL-5-2-05	– vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	– skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem		
ČJL-5-2-06	– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	– souvětí, větné vzorce		
ČJL-5-2-07	– užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	– souvětí, věta hlavní a vedlejší, spojovací výrazy		
ČJL-5-2-08	– užívá správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– opakování učiva vyjmenovaných slov		
ČJL-5-2-09	– zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	– shoda přísudku s podmětem		
3.	Literární výchova			
ČJL-5-3-01	– vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	– školní a mimoškolní četba (rozbor prozaických i poetických textů) – čtenářský deník	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
ČJL-5-3-02	– volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	– reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – dramatizace – ilustrace – vlastní literární tvorba		

ČJL-5-3-03	– rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	– hodnotná a nehodnotná literatura (bulvární tisk, odborný tisk) – odlišování umělecké literatury od literatury naučné	OSV – Morální rozvoj: Hodnoty, postoje a praktická etika MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
ČJL-5-3-04	– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	– základní literární pojmy (verš, rým, přirovnání) – literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, povídka, pohádka, bajka)		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ETICKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1. – 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	POZNÁMKY
	Etická výchova		
EV-3-1-01	– si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	– křestní jména a příjmení, tykání a vykání – pozdrav, poděkování a omluva v různých komunikačních situacích – základní komunikační pravidla	
EV-5-1-01	– reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	– postoj těla, mimika, gesta, oční kontakt, podání ruky – slovník komunikace – vhodné formulování otázky	

2. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací obsah předmětu **Český jazyk** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Jazykové výchovy, Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura a vybraných očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova**.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Český jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. a 9. ročníku – 5 hodin, v 7. a 8. ročníku – 4 hodiny

Výuka **Českého jazyka** může být také realizována v půlených hodinách.

Vyučovací předmět **Český jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů:

- KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
- JAZYKOVÁ VÝCHOVA
- LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích

Mezipředmětové vztahy

Dějepis (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození)

Informatika (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Hudební výchova (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...)

Výtvarná výchova (líčení)

Výchova k občanství (osobnost)

Cizí jazyky (srovnávání mluvnických a pravopisných jevů, slovní zásoby...)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace)

- Sociální rozvoj (Komunikace)
Výchova demokratického občana (VDO)
- Občanská společnost a škola
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Evropa a svět nás zajímá
Multikulturní výchova (MkV)
- Kulturní diference
- Multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žák

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žák

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích

Očekávané výstupy oboru RVP ZŠ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-2-03p *orientuje se v Pravidlech českého pravopisu*
ČJL-9-2-04p *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*
ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
ČJL-9-2-06p *rozezná větu jednoduchou od souvětí*
ČJL-9-2-07p *správně píše slova s předponami a předložkami*
ČJL-9-2-07p *ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
ČJL-9-2-07p *zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-3-01 *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
ČJL-9-3-02 *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*
ČJL-9-3-03 *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
ČJL-9-3-04 *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*
ČJL-9-3-05 *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*
ČJL-9-3-06 *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*
ČJL-9-3-07 *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*
ČJL-9-3-08 *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*
ČJL-9-3-09 *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-3-01p *orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
ČJL-9-3-03p *ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
ČJL-9-3-06p *rozezná základní literární druhy a žánry*
ČJL-9-3-09p *dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
- *má pozitivní vztah k literatuře*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-02	– rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Vypravování: – charakteristické rysy – prostředky k oživení děje – přímá řeč – osnova – odstavce	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace	Spolupráce se školním časopisem (průběžně)
ČJL-9-1-05	– odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	– zpráva a oznámení – mluvní cvičení – reklamní a propagační texty		
ČJL-9-1-08	– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	– výpisky a výtah – encyklopedická hesla		
ČJL-9-1-09	– uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	– popis předmětu – popis pracovního postupu – popis děje – popis osoby		
ČJL-9-1-10	– využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé	– vypravování – popis pracovního postupu – popis osoby		

	práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
2.	Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01	– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka – hláska a písmeno – spisovná výslovnost (samohlásek a souhlásek) – slovní přízvuk – zvuková stránka věty (melodie, tempo, pauza, důraz)		Pravopis – v průběhu
ČJL-9-2-02	– rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Nauka o slově – tvoření slov (odvozování) – základové slovo, slovotvorný základ – předpona, přípona – slovotvorný rozbor – slova příbuzná – rozbor stavby slova – střídání hlásek při odvozování – skupiny hlásek při odvozování		
ČJL-9-2-03	– samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Jazykové příručky – Pravidla českého pravopisu, – Slovník spisovné češtiny – Stručná mluvnice česká		
ČJL-9-2-04	– správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – slovní druhy (ohebné a neohebné) – podstatná jména (mluvnické kategorie, druhy – konkrétní, abstraktní; obecná, vlastní; hromadná, pomnožná, látková) – přídavná jména (mluvnické kategorie, druhy, stupňování) – zájmena (druhy, skloňování)		

		– číslovky (druhy, skloňování, psaní číslovek) – slovesa (mluvnické kategorie)		
ČJL-9-2-06	– rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba – základní větné členy – podmět (vyjádřený, nevyjádřený) – přísudek (slovesný, jmenný se sponou) – shoda přísudku s podmětem – shoda přísudku s několikanásobným podmětem – rozvíjející větné členy – předmět – příslovečné určení (místa, času, způsobu) – přívlastek (shodný a neshodný) – několikanásobné větné členy		
ČJL-9-2-07	– v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický	– zdvojené souhlásky – skupiny bě-bje, pě-pje, vě-vje, mě-mně – předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- – předložky s, z – psaní i / y po obojetných souhláskách		
ČJL-9-2-08	– rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	– jazyk a jeho útvary – spisovný jazyk – nářečí a obecná čeština – jazykověda a její složky	Z – mapa ČR (oblasti nářečí)	
3.	Literární výchova			
ČJL-9-3-01	– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	– mýty, báje – dobrodružná literatura	D – starověké Řecko a Řím	Průběžně: dokáže získat z různých zdrojů další informace, k probíranému
ČJL-9-3-03	– formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního	– doporučená četba – návštěva divadelního nebo výchovného		

	nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	představení	MV – Vnímání autora a mediálních sdělení – Fungování a vliv médií ve společnosti	učivu připravuje si besedy o přečtených knihách, čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení, navštěvuje školní knihovnu, čtením si obohacuje slovní zásobu, rozšiřuje vědomosti a rozvíjí myšlení
ČJL-9-3-06	– rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	– dělení literatury (proza, poezie, drama, beletrie, odborná literatura, román, povídka)		
ČJL-9-3-07	– uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	– humorná literatura		
ČJL-9-3-08	– porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	– balada – pohádka – pověst		
ČJL-9-3-09	– vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	– návštěva knihovny – práce s internetem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01	– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	– práce s informacemi	MV – Vnímání autora mediálních sdělení – Fungování a vliv médií ve společnosti	
ČJL-9-1-02	– rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	– vypravování – líčení	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace – Osobnostní rozvoj: Kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	Mluvní cvičení
ČJL-9-1-04	– dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	– životopis		
ČJL-9-1-08	– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	– výtah, výpisky		
ČJL-9-1-10	– využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	– popis pracovního postupu – popis osoby a charakteristika	Čj – literární texty	

2.	Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02	– rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o slově – význam slov – slovo – věcný význam – sousloví – rčení (příslloví, pořekadla) – slova jednoznačná a mnohoznačná – synonyma, antonyma, homonyma, – odborné názvy – slovní zásoba – způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, zkracování, skládání, přejímání z cizích jazyků)		
ČJL-9-2-04	– správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – podstatná jména (skloňování párových částí těla) – přídavná jména (jmenné tvary) – zájmena – číslovky – slovesa (slovesný rod) – příslovce (tvoření, stupňování) – spojky (souřadící, podřadící)		
ČJL-9-2-06	– rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba – věta jednočlenná a dvojčlenná – větný ekvivalent – přísudek (slovesný jednoduchý, složený, jmenný se sponou, beze spony, citoslovečný)		

		– podmět (vyjádřený, nevyjádřený) – předmět – příslovečná určení (času, místa, způsobu, míry, příčiny, podmínky) – přívlastek (shodný, neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný) – několikanásobné větné členy – druhy vedlejších vět - přehled		
ČJL-9-2-07	– v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	– psaní velkých písmen ve jménech vlastních (víceslovné názvy) – shoda přísudku s podmětem		
3.	Literární výchova			
ČJL-9-3-01	– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	– výběr jednotlivých textů a autorů – práce s textem – nonsensová literatura		V průběhu roku: základy literární teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...) referáty o knize
ČJL-9-3-04	– uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	– poezie – verš, rým, sloka – balada, romance – významní básníci		
ČJL-9-3-06	– rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	– staré příběhy - eposy – bajka – povídka	MkV – Kulturní diference	
ČJL-9-3-07	– uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	– významní autoři české a světové literatury – prezentace vybraného autora	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-06	– v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	– řečnictví (mluvní cvičení)	OSV – Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace	
ČJL-9-1-08	– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	– výklad – referát – recenze		
ČJL-9-1-09	– uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	– přihláška – objednávka – pozvánka – žádost		
ČJL-9-1-10	– využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	– charakteristika literární postavy – úvaha		
2.	Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01	– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	– slova cizího původu – skloňování obecných jmen přejatých		

ČJL-9-2-02	– rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o slovní zásobě – slovní zásoba – způsoby tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) – víceslovná pojmenování (frazémy) – obohacování slovní zásoby – čeština jako slovanský jazyk	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MkV – Multikulturalita MV	Pravopis a větný jazykový rozbor v průběhu celého roku
ČJL-9-2-04	– správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – slovní druhy (ohebné a neohebné) – podstatná jména – přídavná jména – zájmena – číslovky – slovesa (slovesný vid, slovesné třídy a vzory) – příslovce – předložky – spojky – částice – citoslovce	– Vnímání autora mediálních sdělení – Fungování a vliv médií ve společnosti	
ČJL-9-2-06	– rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba – věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent – základní větné členy: – podmět (vyjádřený a nevyjádřený) – přísudek (slovesný jednoduchý a složený, jmenný se sponou a beze spony, citoslovečný) – rozvíjející větné členy: – předmět – přívlastek (shodný, neshodný, několikanásobný, postupně		

		- rozvíjející, volný, těsný) – příslovečné určení (času, místa, způsobu, míry, příčiny, přípustky, účelu a podmínky) – větné členy holé a rozvité – větné členy několikanásobné – přístavek – věta jednoduchá a souvětí – souvětí souřadné (významové poměry mezi větami hlavními) – souvětí podřadné (druhy vedlejších vět) – souřadně spojené vedlejší věty – psaní čárek v souvětí		
3.	Literární výchova			
ČJL-9-3-01	– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	– Bible – starší literatura – humorná literatura – nonsensová literatura		
ČJL-9-3-02	– rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	– výběr jednotlivých textů a autorů – práce s textem – poezie (výběr konkrétních autorů)	D – národní obrození	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy..) referát o knize
ČJL-9-3-07	– uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	– česká a světová literatura 19. století – národní obrození		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01	– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	– mluvené a psané texty – sloh a funkce textu	VDO – Občanská společnost a škola	Mluvní cvičení
ČJL-9-1-03	– rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	– publicistické útvary – komentář – fejeton – reportáž – zpráva a oznámení	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
ČJL-9-1-04	– dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	– slohotvorní činitele – oficiálnost projevu a formální vyjadřování		
ČJL-9-1-06	– v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	– projev – proslov	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace	
ČJL-9-1-07	– zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	– diskuse – rozhovor	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj:	
ČJL-9-1-08	– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje	– referát – výklad		

	hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	– výtah	Komunikace	
ČJL-9-1-09	– uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	– životopis – tiskopisy		
ČJL-9-1-10	– využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	– úvaha		
2.	Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01	– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka – spisovná výslovnost – výslovnost samohlásek a souhlásek – výslovnost souhláskových skupin – podobnost znělosti		Pravopis a větné jazykové rozbory v průběhu celého školního roku
ČJL-9-2-02	– rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o slově – tvoření slov – stavba slova – slovotvorný rozbor – význam slova (nadřazená, podřazená, souřadná, jednoznačná, mnohoznačná) – synonyma, antonyma, homonyma – odborné názvy		

ČJL-9-2-04	– správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – slovní druhy – podstatná jména – skloňování cizích vlastních jmen (osobní, zeměpisná) – psaní velkých písmen – přídavná jména – zájmena – číslovky – slovesa (přehled tříd a vzorů, přechodníky) – neohebné slovní druhy		
ČJL-9-2-05	– využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	– textová stavba – souvětí souřadné s více než dvěma větami – vsuvka		
ČJL-9-2-06	– rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba – věta jednoduchá (interpunkce) – větné členy (základní, rozvíjející - doplněk) – přístavek – věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent – souvětí souřadné a podřadné		
ČJL-9-2-07	– v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	– souhrnný pravopis – shoda přísudku s několikanásobným podmětem		
ČJL-9-2-08	– rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	– vývoj českého jazyka – útvary českého jazyka – jazyky slovanské – archaismy, historismy, neologismy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

3.	Literární výchova			
ČJL-9-2-05	– rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	– současná literatura (vliv médií na literaturu)	Vv, Hv – umění 20. století Vko – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), referát o knize
ČJL-9-2-06	– rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	– pohádka (charakteristické rysy, lidová, moderní) – pověst – povídka – román – poezie	MV – Vnímání autora mediálních sdělení – Fungování a vliv médií ve společnosti	
ČJL-9-2-07	– uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	– významní autoři české a světové literatury – literatura exilová a samizdatová – prezentace vybraného autora		
ČJL-9-2-08	– shrne a upevní si vědomosti (lidé u filmu, filmový scénář, technický scénář). – zhlédne adaptaci literárního díla a porovná s literární předlohou	– film a adaptace literárních děl – divadelní hra – písňové texty		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ETICKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6. – 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	POZNÁMKY
	Etická výchova		
EV-9-1-01	– komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	– otevřenost komunikace, fantazie a lhaní – zohledňování potřeb druhých v komunikaci – komunikační situace a volba komunikačních prostředků	
EV-9-1-05	– rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	– etika médií, obrana vůči manipulativnímu působení médií – pozitivní vzory v literatuře, v médiích	

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka anglického jazyka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností je zaměřeno na 5 základních oblastí – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Na 1. stupni ZŠ (1. - 5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku.

Obsahové, časové a organizační vymezení

S vyučovacím předmětem **Anglický jazyk** děti začínají v 1. ročníku. V 1. a ve 2. ročníku je anglický jazyk vyučován v časové dotaci 1 hodiny týdně. V 3 hodinové dotaci týdně ve 3. a 5. ročníku, ve 4 hodinách ve 4. ročníku. Výuka probíhá po ročnících v dělených skupinách. Skupiny pracují v kmenových třídách, v počítačové učebně a v učebně cizích jazyků.

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

Řečové dovednosti – 1. období

Poslech s porozuměním – 2. období

Mluvení – 2. období

Čtení s porozuměním – 2. období

Psaní – 2. období

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (druhy vět, slovní druhy, krátké slohové útvary)

Člověk a jeho svět (Česká republika)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sociální rozvoj (Komunikace, Kooperace a kompetice)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- podporujeme různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní technik
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem - sami otevřeně komunikujeme na kulturní úrovni, své názory opíráme o logické argumenty

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních týmů
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projev rasismu, xenofobie a nacionalismu
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity – kulturní, sportovní, rekreační, jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků uplatňujeme ve zřetelné převaze pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, pomoci žákům při volbě budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- jdeme příkladem – dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči a širší veřejností doma i v zahraničí

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ:

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

- CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy - 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje*
- CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk*
- CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-3-02p *rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

žák

- CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 1. a 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	– vnímání zvukových odlišností jazyka – řazení obrázků pomocí vizuální nápovědy a slyšeného příběhu – nácvik písniček a rytmických říkanek – (doprovod pantomimou nebo zpěv alespoň několika slov)		
CJ-3-1-02	– zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	– jednoduché ústní vyjadřování – představování se – otázky na jména spolužáků – jazykové hry a činnosti – nácvik anglických písniček a rytmických říkadel (pohybový doprovod) – osvojování a používání základní slovní zásoby tematických okruhů: – školní potřeby – barvy – čísla 1 -20 – tvary – oblečení – zvířata – místnosti – hračky – rodina		

CJ-3-1-04	– rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	– obrázkový diktát – seřazování obrázků podle daných instrukcí reakce na pokyny při výuce v běžných činnostech a při hrách		
-----------	---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	– pozdravy a rozloučení – představení se – vyjádření souhlasu a nesouhlasu (yes, no) – poděkování		
CJ-3-1-02	– zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	– tematické okruhy: – barvy – jídlo – části lidského těla – čísla 1 - 20 – nálady, pocity – rodina – hračky – oblečení – školní potřeby – zařízení bytu/domu – základní jazykové struktury: – jednoduché otázky a odpovědi – can, like – to be (I'm, she's, he's + přídavné jméno, Are you + přídavné jméno?) – předložky „v“ a „na“ při popisu umístění		

CJ-3-1-03	– rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	– krátký příběh – dopis		
CJ-3-1-04	– rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	– reakce na otázku, jméno, věk, bydliště – vazba there is, there are – tázací zájmena („what, where, who“)		
CJ-3-1-05	– přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	– čtení krátkých textů		
CJ-3-1-06	– píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	– přiřazování slov a jednoduchých vět k obrázkům – doplňování slov do vět – psaní jednoduchého dopisu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	– jednoduché otázky a pokyny učitele	MkV – Lidské vztahy – Multikulturalita	
CJ-5-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– jednoduchý poslechový text		
	Mluvení			
CJ-5-2-01	– se zapojí do jednoduchých rozhovorů	– jednoduché fráze – pozdravy a představování – uvítání a rozloučení		
CJ-5-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– základní informace o sobě – pojmenování lidí, předmětů a věcí – jednoduchý dialog		
CJ-5-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	– jednoduché otázky a odpovědi		
	Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	– vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se	– porozumění jednoduchému čtenému textu		

	vztahuje k osvojovaným tématům	– vyhledávání odpovědí na jednoduché otázky		
CJ-5-3-02	– rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– hlasité čtení		
	Psaní			
CJ-5-4-01	– napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	– grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) – slovní zásoba a témata: – anglická abeceda – číslovky 1-100 – rodina – potraviny: ovoce, zelenina – zvířata v zoo a na farmách – vlastnosti zvířat – budovy a obchody ve městě – volnočasové aktivity – dny v týdnu – povolání – typy počasí – jazykové prostředky: – sloveso mít a být – přivlastňovací zájmena – otázka a zápor v přítomném čase plnovýznamových sloves – stupňování přídavných jmen – vazba there is/there are – otázka a krátká kladná/záporná odpověď k slovesu mít rád – předložky se dny v týdnu a měsíci – vyjádření času		

		– přítomný čas průběhový – základní fonetické znaky – výslovnost hlásek ve slovech		
--	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	– jednoduchá audionahrávka – jednoduché pokyny učitele	VMEGS – Jsme Evropané – Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět nás zajímá	
CJ-5-1-03	– rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	– poslech jednoduchých krátkých příběhů a rozhovorů, popisu osob, zvířat a věcí		
	Mluvení			
CJ-5-2-01	– se zapojí do jednoduchých rozhovorů	– jednoduchá sdělení – adresa, pozdravy, rozloučení, poděkování, představení, přivítání, souhlas, nesouhlas – tvoření a reakce na jednoduché otázky	MkV – Kulturní diference – Lidské vztahy – Multikulturalita	
CJ-5-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy: – abeceda, číslovky 1-100 – rodina – škola, předměty ve škole – volný čas, sporty – zvířata – denní režim – dny v týdnu – dům, místnosti, nábytek – město – popis osoby, oblečení		

		– hodiny, vyjadřování času		
CJ-5-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	– jednoduchý dialog se spolužáky i učitelem		
	Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	– vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	– vyhledávání informací pro posouzení pravdivosti výroků – true, false – práce se slovníkem		
CJ-5-3-02	– rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– komiksové příběhy		
	Psaní			
CJ-5-4-01	– napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	– psaní krátkých dopisů se slovní oporou – doplňování slov do textu – jednoduchý písemný projev na probíraná témata		
CJ-5-4-02	– vyplní osobní údaje do formuláře	– základní osobní údaje – jazykové prostředky: – neurčitý člen – a, an – rozkaz – přítomný čas prostý a průběhový – úplné a stažené tvary slovesa to be, have got, can – Wh – otázky – zjišťovací otázky – frekvenční příslovce – množné číslo podstatných jmen – přivlastňovací pád – přivlastňovací zájmena		

		– vazba there is, there are – předložky místa a času – otázka na cenu – How much is / are..?		
--	--	--	--	--

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk je vyučován jako hlavní cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 8. ročníku – 3 hodiny týdně, v 9. ročníku – 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá po ročnících v dělených skupinách. Na 2. stupni ZŠ jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost je věnována rozvoji všech řečových dovedností a čtení, písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu, více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s výukovými programy na PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích, zejména evropských zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující podporují další rozvíjení komunikačních dovedností žáků zejména prostřednictvím internetu – partnerské školy v zahraničí.

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- **Poslech s porozuměním**
- **Mluvení**
- **Čtení s porozuměním**
- **Psaní**

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis (Evropa, Austrálie, USA)

Český jazyk (mluvnické a pravopisné jevy)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání)
- Sociální rozvoj (Komunikace, Kooperace a kompetice)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní difference
- Multikulturalita

Mediální výchova (MV)

- Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- podporujeme různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní technik
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svoji osoby a svojí školy na veřejnosti
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem - sami otevřeně komunikujeme na kulturní úrovni, své názory opíráme o logické argumenty

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme začlenění žáků – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních týmů
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projev rasismu, xenofobie a nacionalismu
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity – kulturní, sportovní, rekreační, jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků uplatňujeme ve zřetelné převaze pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, pomoci žákům při volbě budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivujeme žáky k dosažení jimi zvoleného dalšího studia
- na konkrétních příkladech demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka
- jdeme příkladem – dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči s širší veřejností doma i v zahraničí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích.

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

<i>CJ-9-1-01p</i>	<i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i>
<i>CJ-9-1-02p</i>	<i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i>

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

<i>CJ-9-2-01p</i>	<i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i>

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01	– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	– přítomný čas prostý (kladná a záporná věta) – přítomný čas prostý tvoření ano/ne otázek a otázek pomocí tázacích zájmen		
CJ-9-1-02	– rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	– řadové číslovky – měsíce v roce, datum – počasí (počasí v Británii) – zvířata (divoká a exotická)		
2.	Mluvení			
CJ-9-2-01	– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	– tvoření ano/ne otázek a otázek pomocí tázacích zájmen v přítomném čase prostém, průběhovém a minulém čase prostém – frekvenční příslovce		
CJ-9-2-02	– mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	– minulý čas prostý slovesa být – minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves – počítatelná a nepočítatelná podstatná jména (some, any, How much?, How many?) – výrazy pro vyjádření množství – člen určitý a neurčitý		
CJ-9-2-03	– vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	– prázdniny – zážitky z prázdnin – jídelní lístek, v restauraci, recept (příprava pokrmu)		

3.	Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01	– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	– svátky v Británii – zvířata v Británii – jídla v Británii – základní realie Velké Británie – počasí v Británii	MkV – Kulturní difference – Multikulturalita ČJ – mluvnické a pravopisné jevy	
CJ-9-3-02	– rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	– přítomný čas průběhový – přítomný čas průběhový vs prostý – předmětný tvar zájmen – sloveso must/have to a can – stupňování přídavných jmen – srovnávání tak.....jak		
4.	Psaní			
CJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– jméno, adresa – datum narození, věk	VMEGS – Jsme Evropané – Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět nás zajímá	
CJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– oslava narozenin – domácí práce – prázdniny - psaní pohledu z prázdnin		
CJ-9-4-03	– reaguje na jednoduché písemné sdělení	– vyjádření plánů do budoucnosti pomocí vazby „to be going to“		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01	– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	– píseň, rozhovor, příběh – popis činnosti – popis cesty	MkV – Kulturní difference – Multikulturalita	
CJ-9-1-02	– rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	– poslech na téma: cestování – minulé události, plány do budoucnosti, zdraví, doporučení, rady a zákazy		
2.	Mluvení			
CJ-9-2-01	– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	– minulý čas prostý a průběhový – pravidelná a nepravidelná slovesa – budoucí čas prostý (rozhodnutí, nabídka) – vazba „to be going to“ (plány do budoucnosti) – modální slovesa – should/shouldn't, must / mustn't, don't have to	MV – Práce v realizačním týmu	
CJ-9-2-03	– vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	– příběh, popis události – popis osoby – plány a předpovědi do budoucnosti – popis cesty- směru – žádost o radu, pomoc		
3.	Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01	– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	– vyhledávání konkrétní informace – otevřené otázky – chronologické řazení událostí		

CJ-9-3-02	– rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	– práce s textem - cvičení - true/ false/ doesn't say		
4.	Psaní			
CJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– dotazník, formulář – základní údaje (jméno, adresa, věk...)	VMEGS – Jsme Evropané – Objevujeme Evropu – Evropa a svět nás zajímá	
CJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– popis osob, míst, – popis cesty či události, – text o svých plánech do budoucna – popis zdravotních potíží, pravidel chování		
CJ-9-4-03	– reaguje na jednoduché písemné sdělení	– pravopis slov osvojené slovní zásoby		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01	– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	– volnočasové aktivity – plány do budoucna – pocity – oblečení – rozhovor prodáváče a zákazníka – historie Velké Británie	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu – a svět – Jsme Evropané	
CJ-9-1-02	– rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	– vztažné věty a vztažná zájmena – modální slovesa (should a might) – oblečení – rozhovor v obchodě – popis lidského těla – zdravá výživa – popis zdravotních potíží a jejich ošetření – konverzace lékaře a pacienta – sportovní události	Z – Západní Evropa ČJ – mluvnické a pravopisné jevy	
2.	Mluvení			
CJ-9-2-01	– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	– rozhovory o probíraných tématech (např. v obchodě, u lékaře, stravovací návyky – vyjádření souhlasu a nesouhlasu – otázka a reakce na plány do budoucna – budoucí čas prostý – vazba „to be going to“	OSV – Sociální rozvoj Komunikace, Kooperace a kompetice MkV – Kulturní diference – Multikulturalita	
CJ-9-2-02	– mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších	– přítomný čas prostý a průběhový – stavová slovesa		

	osvojovaných tématech	– popis oblečení spolužáka – too, enough – vyjadřování budoucnosti (will, to be going to)	MV – Práce v realizačním týmu	
CJ-9-2-03	– vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	– popis událostí v minulosti: minulý čas prostý a průběhový – tvar used to – minulý čas modálních sloves - could / couldn't, had to / didn't have to – předpřítomný čas – tázací dovětky		
3.	Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01	– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	– předměty a materiály – komiksový příběh – historie džínsů – historie Velké Británie – klady a zápory slávy – zdravý životní styl – stravovací návyky	MV – Práce v realizačním týmu	
CJ-9-3-02	– rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	– plány do budoucna – popis osob – sportovní události		
4.	Psaní			
CJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– víkendové činnosti – koníčky a zájmy – stravovací návyky		
CJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– důležitá událost v „mém“ životě – lidské pocity – životopis známé osobnosti – leták (zdravý životní styl)	VMEGS – Jsme Evropané – Objevujeme Evropu – Evropa a svět nás zajímá	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01	– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	– životní prostředí – změny klimatu – ochrana životního prostředí	VMEGS – Jsme Evropané – Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět nás zajímá	
CJ-9-1-02	– rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	– v restauraci – rozdíly mezi generacemi – vyjadřování obav – What if...		
2.	Mluvení			
CJ-9-2-01	– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	– trpný rod prostých časů (přítomném, minulém, budoucím a předpřítomném)	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností a poznávání MV – Práce v realizačním týmu	
CJ-9-2-02	– mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	– slovesa následovaná infinitivem – slovesa následovaná –ingovým tvarem – frázová slovesa		
CJ-9-2-03	– vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	– vazba There's someone/something + -ing – slovesa smyslového vnímání – can see/hear someone, something + ing – přídavná jména zakončená na –ed, nebo –ing		
3.	Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01	– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	– realie anglicky mluvících zemí – Austrálie – Evropská unie	MkV – Kulturní difference – Multikulturalita ČJ – mluvnické a	
CJ-9-3-02	– rozumí krátkým a jednoduchým	– práce s textem		

	textům, vyhledá v nich požadované informace		pravopisné jevy	
4.	Psaní			
CJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– reálné podmínkové věty – časové věty		
CJ-9-4-03	– reaguje na jednoduché písemné sdělení	– vyjadřování účelu		

5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK - 2. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací obor **Další cizí jazyk** je součástí výchovně vzdělávacího procesu. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Další cizí jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je vyučován na 2. stupni od sedmého do devátého ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Německý jazyk
- Ruský jazyk

5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK

5.1.3.1 Německý jazyk – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Německý jazyk** vede k doplnění a rozšíření vzdělávacího obsahu základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Německý jazyk** se vyučuje jako samostatný povinně volitelný předmět v 7. - 9. ročníku - 2 hodiny týdně a je součástí vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk**.

Vyučovací předmět **Německý jazyk** rozvíjí u žáků poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

V předmětu **Německý jazyk (NjV)** se žáci učí základní slovní zásobu, základní gramatická pravidla, seznamují se s německy mluvícími zeměmi a učí se komunikovat s cizími lidmi. Německý jazyk vede k umění vyjádřit se v základních situacích každodenního života, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, k rozvoji dovedností potřebných v praktickém životě a k rozvoji schopnosti řešit problémy při návštěvě cizí země.

Mezipředmětové vztahy

Anglický jazyk (Internacionalismy)

Český jazyk (Mluvnické a pravopisné jevy, forma dopisu)

Zeměpis (státy střední Evropy)

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Multikulturalita

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vedeme k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka
- učíme žáky používat různé formy komunikace s lidmi
- umožňujeme žákům podílet se na hodnocení vlastních činností

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k porovnávání stavby německého, českého a anglického jazyka, k vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nutné použití německého jazyka
- vedeme žáky k umění vést dialog v německém jazyce
- umožňujeme žákům pracovat s různými druhy překladových slovníků

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru a německy psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý německý jazyk
- učíme žáky reagovat v základních situacích běžného života

Kompetence sociální a personální

- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého prostředí
- navozujeme situace, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- každému žákovi umožníme zažít úspěch při rozhovoru s cizím člověkem

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s německy mluvícími zeměmi a jejími obyvateli
- vedeme žáky k umění vcítit se do problémů lidí žijících v cizích zemích i u nás
- učíme žáky způsobům slušného jednání při komunikaci s lidmi nejen v německém jazyce
- podporujeme a rozvíjíme individuální zájem žáků o studium cizího jazyka

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů
- seznamujeme žáky s používáním jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k používání technických přístrojů při komunikaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Další cizí jazyk

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v jednom tematickém okruhu

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*
- DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*
- rozumí jednoduchým pokynům učitele*

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*
- DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovíčkům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

4. PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	– pravopis slov – slovní zásoba a tvoření slov – změny pravopisu s ohledem na výslovnost – člen určitý a neurčitý – podstatná jména, přídavná jména, zájmena – základní předložky a spojky – číslovky základní do 100 – otázka a zápor	Aj – internacionalismy Čj – slovesa Čj – větná stavba OSV Komunikace MkV Kulturní difference Multikulturalita	
DCJ-9-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– slovesa pomocná a slabá – oznamovací způsob – pozdrav, poděkování, představování		
DCJ-9-1-03	– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– poslechová cvičení – reprodukce textu – nácvik básní a písní		
2.	Mluvení			
DCJ-9-2-01	– se zapojí do jednoduchých rozhovorů	– rozhovor		
DCJ-9-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy: domov, rodina, škola – konverzace s použitím základní slovní zásoby		

DCJ-9-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	– tematické okruhy: domov, rodina, škola – slovosled ve větě tázací		
3.	Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– každodenní komunikace – pojmenování předmětů		
DCJ-9-3-03	– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	– mluvnická pravidla – věta jednoduchá, oznamovací, tázací – pořádek slov ve větě – vyhledávání neznámých slov		
4.	Psaní			
DCJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– vyplní jednoduchý formulář		
DCJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy – dny v týdnu, domov, rodina, škola		
DCJ-9-4-03	– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– znalost abecedy – osvojení, použití a rozšiřování slovní zásoby – práce se slovníkem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	– pravopis slov – slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov – změny pravopisu s ohledem na výslovnost – podstatná jména, přídavná jména, zájmena – základní předložky a spojky	Aj – internacionalismy Čj – slovesa Čj – větná stavba MkV Kulturní difference Multikulturalita OSV Komunikace	
DCJ-9-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– základní slovesné vazby – slovesa pomocná a slabá – oznamovací způsob – číslovky základní do 1000		
DCJ-9-1-03	– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– poslechová cvičení – vyprávění v přítomném čase – reprodukce textu – nácvik básní a písní		
2.	Mluvení			
DCJ-9-2-01	– zapojí se do jednoduchých rozhovorů	– rozhovor		
DCJ-9-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy: škola, volný čas, zájmy, zvířata, hodiny, měsíce, roční období – realie		
DCJ-9-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny,	– tematické okruhy: škola, volný čas, zájmy, zvířata, hodiny, měsíce, roční		

	školy, volného času a podobné otázky pokládá	období		
3.	Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– základní pokyny ve škole		
DCJ-9-3-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– tematické okruhy: škola, volný čas, zájmy, zvířata, hodiny, měsíce, roční období		
DCJ-9-3-03	– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	– e-mailová komunikace		
4.	Psaní			
DCJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy: škola, volný čas, zájmy, zvířata, hodiny, měsíce, roční období		
DCJ-9-4-03	– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– osvojení, použití a rozšiřování slovní zásoby – práce se slovníkem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	– pravopis slov – slovní zásoba a tvoření slov – podstatná jména, přídavná jména, zájmena – základní předložky a spojky – věta rozkazovací, rámcová konstrukce – pořádek slov ve větě – pasivní znalost perfekta a préterita	Aj – internacionalismy Čj – slovesa Čj – větná stavba MkV Multikulturalita Kulturní difference	
DCJ-9-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– základní slovesné vazby – slovesa pomocná, způsobová, slabá, silná – rozkazovací způsob	OSV Komunikace	
DCJ-9-1-03	– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– poslechová cvičení – vyprávění v přítomném čase – reprodukce textu – nácvik básní a písní		
2.	Mluvení			
DCJ-9-2-01	– zapojí se do jednoduchých rozhovorů	– jednoduché rozhovory	Čj – forma dopisu	
DCJ-9-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– reálie – prázdniny, domov, orientace v prostoru, volný čas a zájmy, jídlo, zdraví		

DCJ-9-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	– prázdniny, povolání, domov, orientace v prostoru, volný čas a zájmy, jídlo, zdraví		
3.	Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– orientace v prostoru – názvy zemí a měst – jídlo		
DCJ-9-3-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– prázdniny, povolání, domov, orientace v prostoru, volný čas a zájmy, jídlo, zdraví		
DCJ-9-3-03	– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	– čtení s porozuměním – vyhledávání neznámých slov		
4.	Psaní			
DCJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– vyplní jednoduchý dotazník	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
DCJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– reálie – prázdniny, povolání, domov, orientace v prostoru, volný čas a zájmy, jídlo, zdraví	Z – státy Střední Evropy	
DCJ-9-4-03	– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– pravopis – používání a rozšiřování slovní zásoby – práce se slovníkem		

5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK

5.1.3.2 Ruský jazyk – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Ruský jazyk** vede k doplnění a rozšíření vzdělávacího obsahu základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Ruský jazyk** se vyučuje jako samostatný povinně volitelný předmět v 7. - 9. ročníku – 2 hodiny týdně a je součástí vzdělávací oboru **Další cizí jazyk**.

Vyučovací předmět **Ruský jazyk (RjV)** rozvíjí u žáků poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Žák si osvojuje učivo lexikální a gramatické. Vzhledem ke specifčnosti počáteční fáze výuky ruského jazyka se klade důraz na osvojování zvukové a grafické stránky jazyka. V předmětu si žáci osvojují zvukovou stránku jazyka a soustavu ruského písma. Učí se základní slovní zásobu, základní gramatická pravidla, seznamují se s rusky mluvícími zeměmi a učí se komunikovat s cizími lidmi. Ruský jazyk vede k umění vyjádřit se v základních situacích každodenního života, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, k rozvoji dovedností potřebných v praktickém životě a k rozvoji schopnosti řešit problémy při návštěvě cizí země.

Mezipředmětové vztahy

Anglický jazyk (Internacionalismy)

Český jazyk (Základní gramatické jevy, větná stavba, forma dopisu, zápor)

Zeměpis (státy Střední Evropy, státy Východní Evropy)

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Multikulturalita

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky se zvukovou a grafickou stránkou jazyka
- vedeme k samostatné práci s dvojazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka
- učíme žáky používat různé formy komunikace s lidmi
- umožňujeme žákům podílet se na hodnocení vlastních činností

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k porovnávání stavby ruského a českého jazyka, k vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nutné použití ruského jazyka

- vedeme žáky k umění vést dialog v ruském jazyce
- umožňujeme žákům pracovat s různými druhy překladových slovníků

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a rusky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý ruský jazyk
- učíme žáky reagovat v základních situacích běžného života

Kompetence sociální a personální

- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého prostředí
- navozujeme situace, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- každému žákovi umožníme zažít úspěch při rozhovoru s cizím člověkem

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s rusky mluvícími zeměmi a jejími obyvateli
- vedeme žáky k umění vcítit se do problémů lidí žijících v cizích zemích i u nás
- učíme žáky způsobům slušného jednání při komunikaci s lidmi nejen v ruském jazyce
- podporujeme a rozvíjíme individuální zájem žáků o studium cizího jazyka

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů
- seznamujeme žáky s používáním jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k používání technických přístrojů při komunikaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Další cizí jazyk

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v jednom tematickém okruhu

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*
- DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*
- rozumí jednoduchým pokynům učitele*

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*
- DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

4. PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	– nácvik písmen azbuky – základní poučení o přízvuku – pohyblivý přízvuk – rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik – slovní zásoba a tvoření slov – funkce jotovaných písmen – význam slov – základní předložky a spojky – časování sloves – pozdrav – číslovky základní – podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4	Čj, Aj – internacionalismy Čj – gramatika OSV Komunikace MkV Kulturní difference Multikulturalita	
DCJ-9-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– pozdrav, poděkování, představování – oznamovací způsob		
DCJ-9-1-03	– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– poslechová cvičení – nácvik písní		
2.	Mluvení			
DCJ-9-2-01	– zapojí se do jednoduchých rozhovorů	– rozhovor		

DCJ-9-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy: seznamování, domov, rodina – konverzace s použitím základní slovní zásoby	Čj – zápor	
DCJ-9-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	– poděkování – otázka a zápor		
3.	Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– otázka, odpověď – národnosti a národy – poděkování, omluva	Čj – větná stavba	
DCJ-9-3-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– základní každodenní komunikace		
DCJ-9-3-03	– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	– práce s textem – intonace oznamovacích a tázacích vět – vyhledávání neznámých slov		
4.	Psaní			
DCJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– vyplní jednoduchý formulář		
DCJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy – seznamování, domov, rodina, hodiny		
DCJ-9-4-03	– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– znalost azbuky – osvojení, použití a rozšiřování slovní zásoby – práce se slovníkem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	– rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik – slovní zásoba a tvoření slov – význam slov – pohyblivý přízvuk – podstatná jména – zájmena – základní předložky a spojky – I. a II. časování sloves – zvrtná slovesa	Čj, Aj – internacionalismy Čj – gramatika MkV Kulturní difference Multikulturalita	
DCJ-9-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– telefonní rozhovor – otázka, odpověď	OSV Komunikace	
DCJ-9-1-03	– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– poslechová cvičení – vyprávění v přítomném čase – rozhovor		
2.	Mluvení			
DCJ-9-2-01	– zapojí se do jednoduchých rozhovorů	– telefonický rozhovor		
DCJ-9-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– návštěva, rodina, povolání, volný čas – vyhledání potřebné informace		

DCJ-9-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	– návštěva, rodina, povolání, volný čas		
3.	Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– základní pokyny ve škole	Čj – větná stavba	
DCJ-9-3-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– návštěva, rodina, povolání, volný čas		
DCJ-9-3-03	– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	– práce s textem – jednoduchá pozvánka		
4.	Psaní			
DCJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– vyplní jednoduchý dotazník		
DCJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– návštěva, rodina, povolání, volný čas		
DCJ-9-4-03	– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– pravopis slov – osvojení, použití a rozšiřování slovní zásoby – práce se slovníkem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	– základní předložky a spojky – zvrtná slovesa – slovesa se změnou kmenových souhlásek – řadové číslovky – minulý čas – zájmena – podstatná jména	MkV Kulturní difference Multikulturalita OSV Komunikace	
DCJ-9-1-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– slovesné vazby – odpovědi na otázky		
DCJ-9-1-03	– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– poslechová cvičení – práce s textem – jednoduché písně		
2.	Mluvení			
DCJ-9-2-01	– zapojí se do jednoduchých rozhovorů	– jednoduché rozhovory		
DCJ-9-2-02	– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– seznamování, škola, měsíce, roční období, město, orientace v prostoru, jídlo, nákupy – reálie		

DCJ-9-2-03	– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	– dopis z prázdnin, inzerát	Čj – forma dopisu	
3.	Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– orientace v prostoru		
DCJ-9-3-02	– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– seznamování, škola, město, orientace v prostoru		
DCJ-9-3-03	– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	– čtení s porozuměním – vyhledávání neznámých slov	Čj – větná stavba	
4.	Psaní			
DCJ-9-4-01	– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– napíše jednoduchý inzerát		
DCJ-9-4-02	– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy – seznamování, škola, měsíce, roční období, město, orientace v prostoru, jídlo, nákupy – reálie	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Z – státy střední Evropy Z – státy východní Evropy	
DCJ-9-4-03	– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– upevňování azbuky – používání a rozšiřování slovní zásoby – význam slov, synonyma, antonyma – práce se slovníkem		

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium žáků. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují nové pojmy, algoritmy řešení úloh, matematickou symboliku a její užití.

Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Postupně tak vytváří konkrétní rysy osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost a cílevědomost. Získané poznatky z matematiky žáci využívají při poznávání dalších přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Cílové zaměření oblasti

V tématickém okruhu **Čísla a proměnná** si žáci osvojí aritmetické operace, algoritmy řešení úloh a naučí se významově porozumět úlohám. Pracují s číselnými údaji získanými výpočtem, měřením, odhadem a zaokrouhlením.

V tématickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** poznávají různé typy změn; růst, pokles i nulovou hodnotu data. Seznamují se s tabulkami, grafy a funkcemi. V okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** určují a znázorňují geometrické útvary, určují jejich společné i rozdílné vlastnosti, učí se přesnému rýsování a řeší polohové a metrické úlohy.

V tématickém okruhu **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** řeší úlohy, které bezprostředně nezávisí na znalostech a dovednostech školské matematiky. Uplatňují při nich logické myšlení a musí využívat znalosti i z jiných oborů jako je chemie, fyzika, přírodopis atd. Řeší problémové situace z běžného života, musí pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje, provádět náčrty a hledat optimální řešení.

Při výuce matematiky žáci využívají v hojné míře prostředky výpočetní techniky – kalkulátory, počítače, výukové programy a řadu dalších pomůcek.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

– Matematika

5.2.1 MATEMATIKA

1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, logiky, tvořivosti a schopnosti řešit problém.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Matematika** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. a 2. ročník 4 hodiny týdně a 3. - 5. ročník - 5 týdně.

Výuka **Matematiky** může být také realizována v půlených hodinách a i ve dvou po sobě jdoucích hodinách.

Vyučovací předmět **Matematika** je součástí vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

žáci si osvojují matematické operace, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním

- ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žáci se učí orientovat v čase, provádět jednoduché převody jednotek času, vyhledávat a třídit data, sestavovat jednoduché tabulky a diagramy

- GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

žáci určují a znázorňují geometrické útvary, učí se odhadovat, měřit délku, měřit obvod a obsah, zdokonalovat grafický projev

- NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žáci se učí řešit problémové úkoly a situace z běžného života, pochopit a analyzovat problém

Mezipředmětové vztahy

Člověk a jeho svět (Lidé a čas: orientace na časové přímce, letopočty; Region a jeho okolí: doprava, orientace v jízdních řádech; Obec a krajina: lidnatost a rozloha měst a obcí)

Pracovní činnosti (Konstrukční činnosti, rozvoj prostorového vnímání)

Výtvarná výchova (Rozvoj citu pro prostorové vnímání, osová souměrnost, dekorativní práce)

Tělesná výchova (Základy atletiky: jednotky délky, času a jejich převody)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání)
- Sociální rozvoj (Kooperace a kompetice)
- Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky přesně a stručně se vyjadřovat pomocí matematického jazyka včetně symboliky, rozvíjíme abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

- provádíme rozborů a zápisy při řešení úloh
- vedeme žáky ke zdokonalení grafického projevu
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vysvětlujeme srozumitelně žákům, co se mají naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- posilujeme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a dovednosti při řešení úloh
- vedeme žáky k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k sebekontrolě, k provádění rozboru problémů a plánu řešení volbě správného postupu, odhadování výsledků, vyhodnocování správnosti výsledků
- vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti, a vedeme je k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňujeme žákům v hodině pracovat s odbornou literaturou, chybu žáka bereme jako příležitost ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- dbáme na výstižný, souvislý a kultivovaný projev žáků
- učíme žáky využívat informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- prostřednictvím řešení matematických problémů vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci, ke kolegiální radě a pomoci
- učíme žáky pracovat ve skupinách, podněcujeme je k argumentaci, hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- každému žákovi umožníme zažít úspěch

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učíme je hodnotit svoji práci a práci ostatních, klademe důraz na ohleduplnost a takt
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vytváření zásoby algoritmů pro řešení reálných situací v životě
- učíme je využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vedeme žáky k účelnému využití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačky, např. při provádění kontroly odhadů

Vzdělávací obsah oboru je obsažen ve čtyřech tematických okruzích:

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy - 2. období

žák

M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p	zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla
-	používá kalkulačtor

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20;
-	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p	vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p	orientuje se a čte v jednoduché tabulce
-	určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
-	provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- M-3-3-01p *rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují*
- M-3-3-02p *používá pravítko*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- M-5-3-01 narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p *znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary*
- M-5-3-02p *měří a porovnává délku úsečky*
- M-5-3-02p *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- M-5-3-03 *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- M-5-3-05p *určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- *pozná základní tělesa*

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-4-01p *řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 1.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a početní operace	Číselný obor 0-20		
M-3-1-01	– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	– počítání předmětů v daném souboru – vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
M-3-1-02	– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	– tiskací a psací číslice – čtení a psaní čísel do 20 – vztahy větší, menší, rovno; znaménka $<$, $>$, $=$ – jednoduché slovní úlohy na porovnávání		
M-3-1-03	– užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	– číselná řada, orientace na číselné ose – porovnávání čísel na číselné ose, doplnění chybějícího čísla v řadě		
M-3-1-04	– provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku – součet a rozdíl čísel s přechodem přes desítku – vztahy mezi sčítáním a odčítáním – konkrétní úlohy na názorných pomůckách		
M-3-1-05	– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání – řešení slovních úloh s využitím vztahů o x-více (méně)		

3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01	– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	– rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh – tělesa: krychle, kvádr, válec, koule – modely geometrických obrazců kolem nás – skládání obrazců z geometrických tvarů	Vv- rozvoj citu pro prostor a rytmus, rozvržení plochy, rytmické střídání geometrických tvarů	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a početní operace	Číselný obor 0-100		
M-3-1-01	– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	– modely reálných situací – počítání po jedné, po desítkách do 100 – práce s počítadlem, s penězi, ve čtvercové síti	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
M-3-1-02	– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	– čtení a zápis čísel do 100 – porovnávání čísel – vztahy $<$, $>$, $=$		
M-3-1-03	– užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	– čísla 0-100, orientace na číselné ose – lineární uspořádání čísel – číselná osa		
M-3-1-04	– provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– sčítání a odčítání čísla s přechodem přes desítku – součet a rozdíl čísel do 100 – názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů – řady násobků daného čísla – automatizace násobek do 50 – osvojení násobek 6, 7, 8, 9, 10 – vztahy mezi násobením a dělením		
M-3-1-05	– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– řešení jednoduchých praktických úloh – slovní úlohy na porovnávání čísel, orientace na číselné ose – slovní úlohy na sčítání a odčítání – slovní úlohy na násobení a dělení		

		- v oboru násobílek – slovní úlohy se vztahy o x- více, méně – slovní úlohy s využitím vztahů x- krát více, méně - slovní úlohy se dvěma početními výkony s použitím závorek		
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty	Číselný obor 0 - 100		
M-3-2-01	– orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	– jednotky času – jednoduché převody jednotek času – čtení časových údajů na různých typech hodin	Pr – časové údaje	
3.	Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01	– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	– křivé a rovné čáry, lomená čára – rovinné útvary: bod, úsečka, přímka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník – základní tělesa: krychle, kvádr, koule, válec – modely rovinných útvarů a těles kolem nás		
M-3-3-02	– porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	– základní rovinné a prostorové útvary různých velikostí – jednotky délky: centimetr, metr – délka úsečky: měření a odhad – označení bodů a úseček, krajní body		Rozšiřující učivo: talentovaní žáci mohou rýsovat
M-3-3-03	– rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	– modelování souměrných útvarů v rovině		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	1. Číslo a početní operace	Číselný obor 0 -1000		
M-3-1-02	– čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	– číselná řada, čtení a zápis čísel do 1000 – porovnávání čísel do 1000 – rozvinutý zápis trojmístných čísel	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
M-3-1-03	– užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	– lineární uspořádání čísel, číselná osa – znázornění čísel na číselné ose – porovnávání čísel na číselné ose – zaokrouhlování čísel – rozlišování sudých a lichých čísel		
M-3-1-04	– provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– násobení a dělení v oboru násobilky – pamětné a písemné sčítání a odčítání dvojmístných čísel – sčítání a odčítání v oboru čísel do 1000 (bez přechodu stovky) – sčítání a odčítání v oboru čísel do 1000 (s přechodem stovky) – pamětné a písemné sčítání a odčítání trojmístných čísel – násobení a dělení 10 a 100 – násobení násobku 10 jednomístným činitelem – dělení násobku 10 jednomístným dělitelem		

		– násobení trojmístných čísel – jednomístným činitelem – písemné násobení jednomístným činitelem – dělení se zbytkem, neúplný podíl, zbytek – počítání se závorkami		
M-3-1-05	– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– řešení a vytváření slovních úloh na probírané početní výkony, odhad výsledku – řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony – slovní úlohy s užitím vztahů o x-více (méně) – slovní úlohy s užitím vztahů – x-krát více (méně)		
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	– orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	– převody jednotek času – hodiny		
M-3-2-02	– popisuje jednoduché závislosti z praktického života	– přímá úměrnost ve slovních úlohách		
M-3-2-03	– doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel	– čtení a doplňování jednoduchých tabulek – práce s daty		
3.	Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01	– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	– bod, úsečka, přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky, průsečík dvou různoběžek		

		– základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník a čtyřúhelník, kruh, kružnice) ve čtvercové síti i mimo ni – tělesa (krychle, kvádr, kužel, jehlan, válec, koule) – modelování jednoduchých těles – rovinné a prostorové útvary v reálné situaci		
M-3-3-02	– porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	– jednotky délky – převody jednotek délky – měření, porovnávání a přenášení úseček – střed úsečky – odhad délky úsečky – měření délek stran rovinných obrazců	Tv - základy atletiky (měření hodu, skoku do dálky, běhu - převody) Vv - osově souměrné tvary	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a početní operace	Číselný obor 0 – 1 000 000		
M-5-1-01	– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	– komutativní a asociativní zákon pro sčítání a násobení čísel		
M-5-1-02	– provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	– čtení a zápis čísel v oboru do 1 000 000 – orientace, znázornění a porovnávání čísel na číselné ose – rozvinutý zápis čísla	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VI - Lidé a čas (Orientace na časové přímce, letopočty)	– řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy
		– písemné sčítání a odčítání přirozených čísel – vztahy mezi sčítáním a odčítáním		
		– písemné násobení jednociferným a dvojciferným číslem, – odhad výsledku, kontrola výpočtu – algoritmus písemného násobení		
		– pamětné a písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením – algoritmus písemného dělení – příklady se závorkami, pořadí početních výkonů – přirozené číslo v úlohách z praxe		– vztahy mezi násobením a dělením – práce s kalkulačkou, kontrola výpočtu – pořadí početních výkonů

		– přirozené číslo v úlohách z praxe – násobení a dělení číslem z desítkové soustavy – převody jednotek		– násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000 – jednotky délky, času, hmotnosti, obsahu a objemu
M-5-1-03	– zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	– zaokrouhlování přirozených čísel na daný řád – odhady a kontrola výsledků početních operací		
M-5-1-04	– řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	– slovní úlohy na všechny početní operace včetně závorek – přirozené číslo v úlohách z praxe		– slovní úlohy na porovnávání čísel – využití náčrtu reálné situace
M-5-1-05	– modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	– zlomky: celek, část, čítec, jmenovatel, zlomková čára – polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina z daného celku – řešení a utváření jednoduchých slovních úloh na zlomky s užitím diagramů		– názorné pomůcky, diagramy
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01	– vyhledává, sbírá a třídí data	– diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády – aritmetický průměr	VI - Region (Doprava, orientace v jízdních řádech)	– diagram sloupcový a kruhový – graf bodový a spojnicový
M-5-2-02	– čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	– přímá úměrnost – tvorba tabulek, grafů a diagramů		– zaznamená údaje do tabulky přímé úměry a sestojí její graf – čte údaje z grafu nebo diagramu a zaznamená je do tabulky

				– čte údaje z tabulky a zaznamená je do grafu nebo diagramu
3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01	– znázorní a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) a znázorní základní tělesa (krychle a kvádr)	– základní rovinné útvary – vlastnosti základních rovinných útvarů – základní tělesa	Vv - Dekorativní práce, rozvržení plochy	– čtverec a obdélník: strany, vrcholy, úhly, rovnoběžnost a kolmost stran – trojúhelník: strany, vrcholy, úhly – kružnice a kruh: střed, poloměr, průměr, označení kružnice, kruhu – pozná krychli, kvádr, jehlan, kouli, válec a kužel
	– užívá jednoduché konstrukce	– konstrukce základních rovinných útvarů – konstrukce základních těles ve čtvercové síti		– čtverec, obdélník, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník, kruh a kružnice – modelování sítě krychle a kvádru – povrch krychle a kvádru ve čtvercové síti
M-5-3-02	– graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	– grafický součet a rozdíl úseček – délka lomené čáry – obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku – jednotky délky a jejich převody		– vzorce pro výpočet obvodu čtverce, trojúhelníku, obdélníku – mm, cm, dm, m, km
M-5-3-03	– sestrojí rovnoběžky a kolmice	– vzájemná poloha dvou přímek v rovině – rýsování rovnoběžek a kolmic		– kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou, pravý úhel

M-5-3-04	– určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	– výpočet obsahu čtverce a obdélníku ve čtvercové síti – jednotky obsahu a jejich převody		– vzorce pro výpočet obsahu obdélníku a čtverce – mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2
M-5-3-05	– rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	– osově souměrné útvary, osa souměrnosti – určování os souměrnosti překládáním papíru – kreslení a rýsování souměrného útvaru ve čtvercové síti		– názorné obrazce - hvězda, motýl, srdíčko, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh
4.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01	– řeší jednoduché praktické úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– nestandardní úlohy – seznámení s římskými číslicemi		– slovní úlohy na více početních výkonů – slovní úlohy s nadbytečnými nebo nedostatečnými údaji – řešení praktických úloh pomocí nákresů – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a početní operace	Číselný obor 0 – 1 000 000 000		
M-5-1-01	– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	– komutativní a asociativní zákon pro sčítání a násobení čísel		
M-5-1-02	– provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	– čtení a zápis čísel do 1 000 000 000 – orientace, zobrazení a porovnávání čísel na číselné ose – rozvinutý zápis čísla – písemné násobení – písemné dělení, kontrola výpočtu násobením	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy – jednociferným a víceciferným číslem – odhad výsledku, kontrola výpočtu – kontrola pomocí kalkulátoru
M-5-1-03	– zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	– zaokrouhlování přirozených čísel na daný řád – odhady a kontrola výsledků početních operací	Vl - Obec, krajina (lidnatost a rozloha měst a obcí)	– vyznačování intervalů zaokrouhlování na číselné ose
M-5-1-04	– řeší a tvoří, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	– přirozené číslo v úlohách z praxe – násobení a dělení číslem z desítkové soustavy – převody jednotek	Vl - Lidé a čas (letopočty, časová přímka)	– pořadí početních výkonů – násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000 – jednotky délky, času, hmotnosti, obsahu a objemu
M-5-1-05	– modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě	zlomky: celek, část, čitatel, jmenovatel, zlomková čára		– grafické znázornění

	zlomku	znázornění a zápis zlomků		
M-5-1-06	– porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	– porovnávání zlomků – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem – slovní úlohy z praxe		– grafické řešení
M-5-1-07	– přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	– desetinná čísla – zápis desetinného čísla – znázornění čísla na číselné ose		– desetiny, setiny
M-5-1-08	– porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla, záporné číslo vyznačí na číselné ose	– celá čísla – značení čísel na číselné ose	VI - Lidé a čas (letopočty, časová přímka)	– kladná a záporná čísla, nula – znázornění letopočtů na časové přímce, teploměru a další vhodné modely
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01	– vyhledá, sbírá a třídí data	– vyhledávání, sbírání a třídění dat – práce s diagramy, grafy, tabulkami, jízdními řády – závisle a nezávisle proměnná – pravoúhlá soustava souřadnic, grafy	VI- Oblast, region (doprava, jízdní řády) Tv - základy atletiky (měření běhu, měření skoku do dálky, hodů - převody)	– diagram sloupcový a kruhový – graf bodový a spojnicový
M-5-2-02	– čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	– přímá úměrnost – tvorba tabulek, grafů a diagramů		– zaznamená údaje do tabulky přímé úměry a sestaví její graf – čte údaje z grafu nebo diagramu a zaznamená je do tabulky – čte údaje z tabulky a zaznamená je do grafu nebo diagramu

3.	Geometrie v rovině a prostoru			
M-5-3-01	– znázorní a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) a znázorní základní tělesa – užívá jednoduché konstrukce	– konstrukce obdélníku, čtverce, trojúhelníku, kružnice a kruhu – značení a vlastnosti těchto rovinných útvarů – konstrukce základních rovinných útvarů – základní tělesa	Vv - využití geometrických tvarů při dekorativní práci	– trojúhelníková nerovnost – trojúhelník – podle délek stran – rovnostranný, rovnoramenný, obecný; pravoúhlý – krychle, kvádr, jehlan, koule, válec a kužel – modelování sítě krychle a kvádrů – povrch krychle a kvádrů ve čtvercové síti – stavby z krychlí
M-5-3-02	– vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	– obvod čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku – jednotky délky a jejich převody – úlohy z praxe		– sestavení vzorce – mm, cm, dm, m, km
M-5-3-04	– určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	– obsah čtverce a obdélníku – řešení úloh z praxe – jednotky obsahu a jejich převody		– mm^2, cm^2, dm^2, m^2 – a, ha, km^2 – obsahy složitějších geometrických útvarů s využitím obsahů čtverce a obdélníku
4.	Nestandardní úlohy a problémy			
M-5-4-01	– řeší jednoduché praktické úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– nestandardní úlohy – římské číslice: I, V, X, L, C, D, M – přepis čtení větších čísel zapsaných arabskými číslicemi a naopak		– slovní úlohy s úsudkem a logikou – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost

2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu na 2. stupni

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Matematika** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně ZŠ.

Hodinová dotace 6. a 8. ročník - 4 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku - 5 hodin týdně.

Výuka **Matematiky** může být také realizována v půlených hodinách a i ve dvou po sobě jdoucích hodinách. Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

Vyučovací předmět **Matematika** navazuje na výuku matematiky na prvním stupni. Tento vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- ČÍSLO A PROMĚNNÁ
- ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
- GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
- NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Mezipředmětové vztahy

Informatika (MS Excel (vyhledávání informací na internetu, třídění a zpracování informací v tabulkách a grafech a vyvozování závěrů)

Zeměpis (měřítko mapy)

Výchova k občanství (majetek, vlastnictví, význam daní)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání)
- Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- rozvíjet schopnosti abstraktního a logického myšlení

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků

- vést žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona má různé varianty řešení, které je učíme nalézat
- vést žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vyslovovat hypotézy, umět je ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.
- vést žáka k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vyjadřovat myšlenky, postupy a názory v logickém sledu
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle
- nabízet žákům využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- vést žáky k účinné spolupráci ve třídě i ve skupinách, k pomoci slabším spolužákům

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve čtyřech tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-1-01p *písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem*
- M-9-1-01p *pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- M-9-1-01p *čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*
- M-9-1-02p *provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- M-9-1-02p *píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- M-9-1-05p *používá měřítko mapy a plánu*
- M-9-1-06p *řeší jednoduché úlohy na procenta*
- *zvládá orientaci na číselné ose*

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02 porovnává soubory dat
- M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-2-01p *vyhledává a třídí data*

M-9-2-02p	<i>porovnává data</i>
M-9-2-04p	<i>vypracuje jednoduchou tabulku</i>
-	<i>užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i>
-	<i>zvládá početní úkony s penězi</i>

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-3-03p	<i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i>
M-9-3-04p	<i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i>
M-9-3-05p	<i>provádí jednoduché konstrukce</i>
M-9-3-06p	<i>rozezná a rýsuje základní rovinné útvary</i>
M-9-3-08p	<i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti</i>
M-9-3-10p	<i>vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce</i>
M-9-3-11p	<i>sestrojí síť základních těles</i>
M-9-3-12p	<i>načrtne základní tělesa</i>
M-9-3-12p	<i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i>
-	<i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i>
-	<i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i>
-	<i>používá technické písmo</i>
-	<i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i>

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-4-01p *samostatně řeší praktické úlohy*
- M-9-4-01p *hledá různá řešení předložených situací*
- M-9-4-02p *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a proměnná			
M-9-1-01	– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Desetinná čísla – zobrazení desetinných čísel na číselné ose – porovnávání desetinných čísel – zaokrouhlování desetinných čísel na daný řád	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice – Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– čtení a zápis desetinných čísel řádu až miliontin – zobrazení desetinného čísla na číselné ose řádu desetin a setin
		– sčítání a odčítání desetinných čísel		– písemně sčítá a odčítá desetinná čísla, v jednoduchých případech z paměti
		– násobení a dělení desetinných čísel		– písemně i pamětně – násobení a dělení desetinného čísla číslem z desítkové soustavy – násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem – násobení a dělení desetinných čísel desetinným číslem
		– desetinné číslo v úlohách z praxe		– slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, a to včetně úloh na výpočet

				obvodů a obsahů čtverce a obdélníka a povrchů kváдру a krychle
		– převádění jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času		
M-9-1-02	– zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	– zaokrouhlování desetinných čísel na daný řád		
		– desetinné číslo v úlohách z praxe		– slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, odhad a kontrola výsledků pomocí kalkulačtoru
M-9-1-03	– modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	– prvočísla, čísla složená – násobek, dělitel – znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 – rozklad čísla na prvočinitele – čísla soudělná a nesoudělná – společný dělitel, největší společný dělitel (D) – společný násobek, nejmenší společný násobek (n)		– rozklad přirozeného čísla na prvočinitele – čísla soudělná a nesoudělná – největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel – nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel
		– dělitelnost v úlohách z praxe		– slovní úlohy s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku přirozených čísel
M-9-1-04	– užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem,	– desetinné číslo a desetinný zlomek		

	poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01	– vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	– pravoúhlá soustava souřadnic		– zakreslení bodu s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic – určení souřadnic bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic
		– bodové, spojnicové grafy a tabulky		– vyhledávání, vyhodnocování, zpracování dat z bodového a spojnicového grafu – doplnění tabulky z bodového grafu – sestavení bodového grafu na základě údajů v tabulce
		– sloupkový diagram		– vyhledávání, vyhodnocování a zpracovávání dat ze sloupkového diagramu – sestavení sloupkového diagramu
		– kruhový diagram		– vyhledávání, vyhodnocování a zpracovávání dat z kruhového diagramu
3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-01	– zdůvodňuje a využívá polohové a metrické	– geometrické značky		– zápis a čtení geometrickými značkami

	vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	– základní geometrické útvary		– vlastnosti a popis základních geometrických útvarů: – bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina – čtverec, obdélník, kruh, kružnice, trojúhelník, mnohoúhelník – vzájemná poloha přímek
M-9-3-02	– charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	– vlastnosti a druhy trojúhelníků – trojúhelníková nerovnost – konstrukce trojúhelníků podle délek stran – vnější a vnitřní úhly trojúhelníku		– třídění a popis trojúhelníků podle délek stran a velikostí úhlů – konstrukce trojúhelníků podle sss (rovnoramenný, rovnostranný, obecný)
M-9-3-03	– určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	– úhel – velikost úhlu – přenášení úhlu – osa úhlu		– konstrukce úhlu dané velikosti určené ve stupních – odhad velikosti úhlu – jednotky velikosti úhlů: úhlový stupeň, minuta – seznámí se s radiánem a úhlovou vteřinou – třídění a konstrukce úhlů podle jejich velikosti (přímý, ostrý, pravý, tupý, plný) – konstrukce osy úhlu
		– měření velikosti úhlu		– měření velikosti úhlu pomocí úhloměru – odhad velikosti úhlu

		– vedlejší, vrcholové úhly, souhlasné a střídavé úhly		– vlastnosti a určování vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých úhlů, řešení praktických úloh
		– grafické a početní sčítání a odčítání úhlů – grafické a početní násobení a dělení úhlů		– ve stupních a minutách
M-9-3-08	– načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	– shodná zobrazení - osová souměrnost, konstrukce obrazu v osově souměrnosti – osa souměrnosti - osově souměrné obrazce – užití vlastností osově souměrných obrazců – řešení úloh z praxe na osovou souměrnost		– sestrojení obrazu rovinného obrazce v osově souměrnosti – určení osy souměrnosti osově souměrného obrazce
		– shodná zobrazení - středová souměrnost, samodružný bod – středově souměrný útvar – konstrukce obrazu útvaru ve středové a osově souměrnosti – užití vlastností středově souměrných obrazců – řešení úloh z praxe na středovou souměrnost		– sestrojení obrazu útvaru v osově a ve středové souměrnosti – určení os osově souměrného rovinného obrazce – určení středu souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce
M-9-3-10	– odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	– povrch a objem krychle a kvádrů – jednotky objemu, převody jednotek – povrchu a objem kvádrů a		– odhad a výpočet – jednotky objemu: m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, dl, cl, ml

		krychle v úlohách z praxe		
M-9-3-11	– načrtne a sestrojí síť základních těles	– síť krychle a kvádrů		– sestrojení a náčrt sítě kvádrů, krychle – využití sítě kvádrů a krychle k výpočtu jejich povrchu
M-9-3-12	– načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	– zobrazování krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání – stěnová a tělesová úhlopříčka krychle a kvádrů		– kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání, popis – určení, sestrojení a náčrt stěnové a tělesové úhlopříčky krychle a kvádrů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a proměnná			
M-9-1-01	– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	– sčítání a odčítání zlomků	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice – Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– sčítání a odčítání dvou až tří zlomků – převádění na společného jmenovatele
		– násobení a dělení zlomků		– převrácené číslo
		– porovnávání celých čísel – absolutní hodnota celého čísla – opačné číslo – sčítání a odčítání celých čísel – násobení a dělení celých čísel		– záporná desetinná čísla – racionální čísla – uspořádání racionálních čísel – zobrazení celého čísla na číselné ose – početní operace s racionálními čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel) – zápis záporného čísla – kladná čísla a jejich vztah k přirozeným číslům

M-9-1-04	– užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	– zlomek, základní tvar zlomku – rozšiřování a krácení zlomků – porovnávání zlomků – zobrazování zlomků na číselné ose – společný jmenovatel – smíšená čísla – převádění zlomku na desetinné číslo		– převod zlomku na základní tvar – porovnání dva či více zlomků – určení společného jmenovatele dvou až tří zlomků – úprava smíšeného čísla na zlomek a naopak – převod desetinného čísla na zlomek a naopak; desetinný zlomek
M-9-1-05	– řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	– poměr – převrácený poměr – postupný poměr – přímá úměrnost – soustava souřadnic – nepřímá úměrnost – trojčlenka – krácení a rozšiřování poměru – dělení v poměru – zvětšování a zmenšování v poměru – poměr v úlohách z praxe = měřítko map a plánů	Z – měřítko mapy	– porovnání dvou veličin poměrem – vyjádření poměru dělením, zlomkem – zjednodušení poměru krácením – rozdělení celku na jednotlivé části v daném poměru – zvětšení (zmenšení) dané hodnoty v poměru – řešení slovních úloh z praxe s využitím poměru – určování měřítka plánů a map

M-9-1-09	– analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	– zlomky v úlohách z praxe	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice – Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– řešení slovních úloh vedoucích k základním operacím se zlomky – užívání zlomků při řešení praktických situací
		– racionální čísla v úlohách z praxe		– užívání početních úkonů s racionálními čísly v praxi – řešení slovních úloh na užití racionálních čísel
		– celá čísla v úlohách z praxe		– užívání početních úkonů s celými čísly v praxi – řešení slovních úloh na užití celých čísel
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-03	– určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	– vztah přímé a nepřímé úměrnosti		– určení, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a zdůvodnění svého tvrzení
M-9-2-04	– vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	– tabulka, rovnice a graf přímé a nepřímé úměrnosti		– zapsání tabulky přímé, nepřímé úměrnosti – zapsání přímé a nepřímé úměrnosti rovnicí a zakreslení grafu – užití soustavy souřadnic
M-9-2-05	– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	– přímá a nepřímá úměrnost v úlohách z praxe		– řešení slovních úloh s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti – řešení slovních úloh pomocí trojčlenky

3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-02	– charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	– trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky a jejich vlastnosti		– trojúhelník, čtyřúhelník (rovnoběžník-čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník; lichoběžník, různoběžník), mnohoúhelník – výšky a úhlopříčky rovnoběžníku – rozlišování jednotlivých druhů čtyřúhelníků a jejich vlastností
M-9-3-04	– odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvárů	– obvod a obsah trojúhelníku – obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku – obvody a obsahy mnohoúhelníků v úlohách z praxe		– řešení slovních úloh z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku
M-9-3-05	– využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	– konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků		– konstrukce trojúhelníků ze dvou stran a výšky, ze dvou stran a těžnice apod. a čtyřúhelníků zadaných různými prvky v jednodušších případech – řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků
M-9-3-06	– načrtne a sestrojí rovinné útvary	– konstrukce trojúhelníku, výšky, těžnice, střední příčky, osy úhlu a strany, kružnice opsané a vepsané trojúhelníku		– konstrukce trojúhelníku ze tří stran – sestrojování os vnitřních úhlů trojúhelníku

		– konstrukce rovnoběžníku		– sestrojování rovnoběžníku z daných prvků v jednoduchých případech – konstrukce výšky a úhlopříčky rovnoběžníku
		– konstrukce lichoběžníku		– sestrojování lichoběžníku z daných prvků v jednoduchých případech
M-9-3-07	– užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	– shodnost geometrických útvarů – věty o shodnosti trojúhelníků – konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu		– určení shodných útvarů – užívání věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu – konstrukce trojúhelníků zadaných sss, sus, usu – užití vět o shodnosti trojúhelníků
M-9-3-10	– odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	– objem a povrch hranolu		
M-9-3-12	– načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	– síť hranolů a těles		– náčrt a sestrojení sítí hranolů s rovnoběžníkovou podstavou – náčrt a sestrojení sítí základních těles
M-9-3-13	– analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	– objem a povrch hranolu v úlohách z praxe		– výpočet povrchu a objemu hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou – úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů těchto hranolů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a proměnná			
M-9-1-01	– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	– druhá mocnina – druhá odmocnina	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice – Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru
		– mocniny s přirozeným mocnitelem – sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem – násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem – pravidla pro počítání s mocninami – řešení slovních úloh z praxe		– řešení slovních úloh s geometrickou tematikou – mocnina součinu – mocnina zlomku – mocnina mocniny
		– zkrácený a rozšířený zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti		– čtení a psaní rozšířeného zápisu 10^n – čtení a psaní zkráceného tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$
M-9-1-04	– užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	– procento, základ, procentová část, počet procent – promile – úrok a jednoduché úrokování		– úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře

M-9-1-06	– řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	– procenta a promile v úlohách z praxe	VkO - majetek, vlastnictví, význam daní M – Finanční gramotnost	Finanční a ekonomická gramotnost
M-9-1-07	– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	– číselný výraz a jeho hodnota – proměnná a výraz s proměnnou – mnohočlen – sčítání a odčítání mnohočlenů – násobení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem – druhá mocnina dvojčlenu – rozklad na součin		– dosazování do výrazu – celistvý výraz – zápis slovního textu pomocí výrazů – vytýkání před závorku – užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$
M-9-1-08	– formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	– řešení lineární rovnice s jednou neznámou – ekvivalentní úpravy lineárních rovnic – lineární rovnice v úlohách z praxe – výpočet neznámé ze vzorce		– kořen (řešení) lineární rovnice – zkouška správnosti řešení – řešení slovních úloh rovnicemi – vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01	– vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	– statistický soubor – statistické šetření – jednotka, znak, četnost znaku – diagramy - sloupkový, kruhový – aritmetický průměr, modus, medián	Inf – MS Excel (tabulky, funkce, grafy)	– provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým nebo kruhovým diagramem
M-9-2-02	– porovnává soubory dat	– tabulky, diagramy a grafy		– interpretace dat

3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-01	– zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	– Pythagorova věta – Pythagorova věta v úlohách z praxe		– tečna, sečna, vnější přímk – tětíva – vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, soustředná
M-9-3-04	– odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	– obvod a obsah kruhu, délka kružnice – kruh a kružnice v úlohách z praxe		– číslo π – výpočet a odhad obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice
M-9-3-05	– využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	– konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice – Thaletova věta – množiny bodů daných vlastností – sestrojování množin bodů daných vlastností		– osa úsečky, úhlu, rovnoběžky, soustředné kružnice, vzdálenost bodu od přímky atd.
M-9-3-09	– určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	– válec		
M-9-3-10	– odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	– objem a povrch válce		
M-9-3-11	– načrtne a sestrojí síť	– síť válce		

	základních těles			
M-9-3-13	– analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	– válec v úlohách z praxe – Thaletova věta v úlohách z praxe		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a proměnná			
M-9-1-07	– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	– lomený výraz – definiční obor výrazu – krácení a rozšiřování lomených výrazů – sčítání a odčítání lomených výrazů – násobení a dělení lomených výrazů – složený lomený výraz	OSV – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice	– podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl
M-9-1-08	– formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	– lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli v praxi		
		– soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými - metoda dosazovací – soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými - metoda sčítací – soustava lineárních rovnic v praxi		– úlohy o pohybu, úlohy o společné práci, směsi
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-04	– vyjádří funkční vztah	– funkce, funkční vztah	Inf – MS Excel (tabulky,	– určování z tabulek a grafů

	tabulkou, rovnicí, grafem	– závislá a nezávislá proměnná	funkce, grafy)	různých závislostí, které jsou zadáním funkce
		– definiční obor funkce – obor hodnot funkce – graf funkce – rostoucí a klesající funkce		
		– lineární funkce a její vlastnosti – graf lineární funkce – přímá úměrnost – konstantní funkce – grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic		– sestrojí graf lineární funkce $y = kx + q$, lineární koeficient k – vliv na průběh grafu funkce (určování, kdy je funkce rostoucí, kdy klesající a proč; strmost grafu funkce) – posunutí q – vliv na průběh grafu funkce
		– kvadratická funkce a její graf – nepřímá úměrnost a její graf		– sestrojování grafů funkce podle funkčního předpisu, tabulky – načrtne graf podle funkčního předpisu $y = ax^2 + c$; $y = k/x + q$ – určení vlastností grafu funkce podle funkčního předpisu $y = ax^2 + c$; $y = k/x + q$
M-9-2-05	– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	– grafy funkcí v praxi		– lineární funkce, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce
3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-07	– užívá k argumentaci a při	– podobnost,		

	výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	– určování podobných útvarů v rovině – poměr podobnosti – podobnost trojúhelníků – dělení a změna úsečky v daném poměru – zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru – podobnost v úlohách z praxe		– určení a využití poměru podobnosti – věty o podobnosti trojúhelníků – technické výkresy, plány a mapy
M-9-3-10	– odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	– objem a povrch jehlanu a kužele – koule, poloměr koule – objem a povrch koule – jehlan, kužel, koule v úlohách z praxe		– odhad a výpočet v jednoduchých případech – odhad a výpočet v jednoduchých případech – užití goniometrických funkcí a Pythagorovy věty při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele
M-9-3-11	– načrtne a sestrojí síť základních těles	– síť jehlanu a kužele		– načrt síť jehlanu a kužele
M-9-3-13	– analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	– goniometrické funkce – sin, cos, tg, cotg – goniometrické funkce – práce s tabulkami a kalkulátorem – goniometrické funkce v praxi		– načrt a popis grafů funkcí sin, cos, tg, cotg ($0 - 360^\circ$) – určení hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulátoru – rovinné útvary a geometrická tělesa

4.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01	– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	– řady a posloupnosti – číselné a obrázkové analogie v úlohách z praxe	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání – Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– číselné a logické řady – číselné a obrázkové analogie – pravděpodobnost
M-9-4-02	– řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– krychlové sítě – stavby z kostek – jednoduché a složené úrokování	VkO - majetek, vlastnictví, význam daní	

5.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Informatika
- Základy programování

5.3.1 INFORMATIKA

1. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Informatika** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku 1. stupně ZŠ.

Hodinová dotace - 1 hodina týdně

Vyučovací předmět **Informatika** je součástí vzdělávací oblasti **Informatika**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
- ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
- INFORMAČNÍ SYSTÉMY
- DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (pravopis)

Matematika (tvorba tabulek a grafů)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sociální rozvoj (Komunikace)
- Sociální rozvoj (Kooperační kompetence)

Mediální výchova (MV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život

- využívat výpočetní techniku, aplikační i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci, a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- šetrně pracovat s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah oboru je obsažen ve třech tematických okruzích:

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. stupeň

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-3-01p *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
I-5-3-02p *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-4-01p *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
I-5-4-03p *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 1.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-5-1-01	– uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Data, informace: – sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, – čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; – hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	M - tvorba tabulek a grafů	
2.	Algoritmizace a programování			
I-5-2-01	– sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním: – postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek		
I-5-2-04	– ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Kontrola řešení: – porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; – ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; – nalezení chyby a oprava kódu;	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	
3.	Informační systémy			
I-5-3-01	– v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systémy: – skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; – příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; – části systému a vztahy mezi nimi	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	

4.	Digitální technologie			
I-5-4-03	– dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Bezpečnost: – pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-5-1-01	– uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Data, informace: – sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, – čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	M - tvorba tabulek a grafů	
2.	Algoritmizace a programování			
I-5-2-01	– sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním: – postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu		
I-5-2-04	– ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Kontrola řešení: – porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; – ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; – nalezení chyby a oprava kódu;	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	
3.	Informační systémy			
I-5-3-01	– v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systémy: – skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; – příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	

I-5-3-02	– pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Práce se strukturovanými daty: – shodné a odlišné vlastnosti objektů – řazení prvků do řad		
4.	Digitální technologie			
ICT-5-4-03	– dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	– Bezpečnost: – pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-5-1-01	– uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Data, informace: – sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, – čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	M - tvorba tabulek a grafů	
I-5-1-02	– popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Kódování a přenos dat: – využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace		
I-5-1-03	– vyčte informace z daného modelu	Modelování: – model jako zjednodušené znázornění skutečnosti – využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		
2.	Algoritmizace a programování			
I-5-2-01	– sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním: – postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu	Čj - pravopis	
I-5-2-02	– popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	– příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy		

I-5-2-04	– ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Kontrola řešení: – porovnání postupu s jiným a diskuse o nich – ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním – nalezení chyby a oprava kódu – nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	
3.	Informační systémy			
I-5-3-01	– v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systémy: – skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení – příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	
I-5-3-02	– pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Práce se strukturovanými daty: – shodné a odlišné vlastnosti objektů – řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam		
4.	Digitální technologie			
I-5-4-03	– dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Bezpečnost: – pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením – uživatelské účty, hesla		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-5-1-01	– uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Data, informace: – sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku – hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	M - tvorba tabulek a grafů	
I-5-1-02	– popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Kódování a přenos dat: – využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace		
I-5-1-03	– vyčte informace z daného modelu	– Modelování: – model jako zjednodušené znázornění skutečnosti – využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		
2.	Algoritmizace a programování			
I-5-2-01	– sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním: – postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu	Čj - pravopis	
I-5-2-02	– popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé	– příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy		

	kroky jeho řešení	– přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu – sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci		
I-5-2-03	– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Programování: – experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí – sestavení programu		
I-5-2-04	– ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Kontrola řešení: – porovnání postupu s jiným a diskuse o nich – ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu – nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace - Kooperace a kompetice	
3.	Informační systémy			
I-5-3-01	– v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systémy: – skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	
I-5-3-02	– pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Práce se strukturovanými daty: – shodné a odlišné vlastnosti objektů – řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam – tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu		
4.	Digitální technologie			
I-5-4-01	– najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Hardware a software: – digitální zařízení a jejich účel – prvky v uživatelském rozhraní – spouštění, přepínání a ovládání aplikací		

		– uložení dat, otevírání souborů		
I-5-4-03	– dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Bezpečnost: – pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením – uživatelské účty, hesla		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-5-1-02	– popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Kódování a přenos dat: – využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	M - tvorba tabulek a grafů	
I-5-1-03	– vyčte informace z daného modelu	Modelování: – model jako zjednodušené znázornění skutečnosti – využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		
2.	Algoritmizace a programování			
I-5-2-01	– sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním: – postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu	Čj - pravopis	
I-5-2-02	– popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	– příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy – přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci		
I-5-2-03	– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví	Programování: – experimentování a objevování v blokově		

	program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	orientovaném programovacím prostředí – události, sekvence, opakování, podprogramy – sestavení programu		
I-5-2-04	– ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Kontrola řešení: – porovnání postupu s jiným a diskuse o nich – ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu – nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	
3.	Informační systémy			
I-5-3-01	– v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systémy: – skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení;		
I-5-3-02	– pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Práce se strukturovanými daty: – shodné a odlišné vlastnosti objektů; – řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam – tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu		
	Digitální technologie			
I-5-4-01	– najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Hardware a software: – digitální zařízení a jejich účel – prvky v uživatelském rozhraní – spouštění, přepínání a ovládání aplikací – uložení dat, otevírání souborů		
I-5-4-02	– propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Počítačové sítě: – propojení technologií, (bez)drátové připojení – internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		

I-5-4-03	– dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Bezpečnost: – pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením – uživatelské účty, hesla		
----------	---	---	--	--

5.3.1 INFORMATIKA 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Informatika** vede k rozvoji informatického myšlení, k porozumění základním principům digitálních technologií, rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém, schopnosti nalézt, vyhodnotit a zpracovat informace z různých informačních zdrojů.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Informatika** se vyučuje jako samostatný povinný předmět v 6. až 9. ročníku.

Hodinová dotace:

6. a 7. třída - 2 hodiny týdně

8. a 9. třída - 1 hodina týdně

Předmět **Informatika** na 2. stupni navazuje na předmět **Informatika** na prvním stupni a je součástí vzdělávací oblasti **Informatika**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
- ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
- INFORMAČNÍ SYSTÉMY
- DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (pravopis, práce s textem, vyhledávání informací v textu)

Matematika (grafy, znázornění funkcí, statistika)

Fyzika (grafy, znázornění závislostí)

Zeměpis (grafy, zpracování údajů)

Chemie (zpracování dat, grafy, prezentace údajů)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sociální rozvoj (Komunikace)
- Sociální rozvoj (Kooperační kompetence)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Tvorba mediálního sdělení
- Stavba mediálních sdělení

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce

- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- šetrně pracovat s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah oboru je obsažen ve čtyřech tematických okruzích:

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
I-9-1-02	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-1-01p	získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p	zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek

- I-9-1-03p *popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění*
- I-9-1-04p *stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení*

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-2-01p *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*
- I-9-2-02p *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení*
- I-9-2-03p *navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-3-01p *popíše účel informačních systémů, které používá*
- I-9-3-02p *nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce*
- I-9-3-03p *na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat*

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému*
- I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu*
- I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
- I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu*
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-9-1-01	– získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	– získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači	Čj – pravopis, práce s textem, vyhledávání informací v textu	
I-9-1-02	– navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	– různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti, standardizované kódy – bit, bajt, násobné jednotky – jednoduché šifry a jejich limity		
I-9-1-03	– vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	– schéma, myšlenková mapa – základní grafové úlohy	M – grafy F- grafy Z - grafy, zpracování údajů	
I-9-1-04	– zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	– kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat		
2.	Algoritmizace a programování			
I-9-2-01	– po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je	– algoritmizace a interpretace existujících algoritmů		

	daným algoritmem řešen			
I-9-2-03	– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		
I-9-2-05	– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– nástroje grafického programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly – tvorba digitálního obsahu		
I-9-2-06	– ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověření algoritmu, programu, nalezení chyby – úprava algoritmu a programu	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	
4.	Digitální technologie			
I-9-4-01	– popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	– pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování – operační systémy – funkce, typy, typické využití – datové a programové soubory – komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací – nové technologie využívané v IT		
I-9-4-04	– poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	– postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné		

		nastavení		
I-9-4-05	– dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	– zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-9-1-01	– získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	– získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači	Čj – pravopis, práce s textem, vyhledávání informací v textu	
I-9-1-03	– vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	– schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf – rozšířené grafové úlohy	M - grafy, znázornění funkcí, statistika F- grafy, znázornění závislostí Z - grafy, zpracování údajů Ch - zpracování dat, grafy, prezentace údajů	
I-9-1-04	– zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	– kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat		
2.	Algoritmizace a programování			
I-9-2-01	– po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	– algoritmizace a interpretace existujících algoritmů		
I-9-2-03	– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		

I-9-2-05	– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– nástroje grafického programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení – tvorba digitálního obsahu		
I-9-2-06	– ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověření algoritmu, programu, nalezení chyby – úprava algoritmu a programu		
4.	Digitální technologie			
I-9-4-01	– popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	– nové technologie využívané v IT		
I-9-4-02	– ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	– digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies – sdílení a trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Fungování a vliv médií ve společnosti – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV – Tvorba mediálního sdělení – Stavba mediálních sdělení OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	

I-9-4-03	– vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	– typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, IP adresa – struktura a principy internetu – fungování webu, webová stránka, webový server – internetové vyhledávače – princip cloudových aplikací – metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva		
I-9-4-04	– poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	– postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení		
I-9-4-05	– dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	– zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-9-1-01	– získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	– získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači	Čj – pravopis, práce s textem, vyhledávání informací v textu	
I-9-1-03	– vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	– schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf – rozšířené grafové úlohy	M - grafy, znázornění funkcí, statistika F- grafy, znázornění závislostí Z - grafy, zpracování údajů Ch - zpracování dat, grafy, prezentace údajů	
I-9-1-04	– zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	– kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat		
2.	Algoritmizace a programování			
I-9-2-02	– rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	– dekompozice úlohy, problému		
I-9-2-03	– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		

I-9-2-05	– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– nástroje grafického programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné – tvorba digitálního obsahu		
I-9-2-06	– ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověření algoritmu, programu, nalezení chyby – úprava algoritmu a programu		
3.	Informační systémy			
I-9-3-01	– vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	– informační systémy, uživatelé, činnosti, práva, struktura dat – ochrana dat a uživatelů		
I-9-3-02	– nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	– návrh a tvorba evidence dat – struktura tabulky, typy dat – práce se záznamy, pravidla a omezení		
I-9-3-04	– sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	– kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel – úprava požadavků, tabulky či pravidel	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Data, informace a modelování			
I-9-1-01	– získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	– získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači	Čj – pravopis, práce s textem, vyhledávání informací v textu	
2.	Algoritmizace a programování			
I-9-2-02	– rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	– dekompozice úlohy, problému		
I-9-2-03	– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		
I-9-2-05	– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– nástroje grafického programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné – tvorba digitálního obsahu		
I-9-2-06	– ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověření algoritmu, programu, nalezení chyby – úprava algoritmu a programu	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice	

3.	Informační systémy			
I-9-3-03	– vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	– velké soubory dat – funkce a vzorce, práce s řetězci – řazení, filtrování, vizualizace dat	M - statistika	
I-9-3-04	– sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	– kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel – úprava požadavků, tabulky či pravidel	F - znázornění závislostí	
4.	Digitální technologie			
I-9-4-05	– dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	– útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy		

5.4 Charakteristika vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro první stupeň. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky a dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a předškolním vzdělávání. Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech vyšších ročníků **Člověk a společnost**, **Člověk a příroda** a ve vzdělávacím oboru **Výchova ke zdraví**.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor **Člověk a jeho svět** je realizována v těchto vyučovacích předmětech:

- 1. – 3. ročník **Prvouka**
- 4. – 5. ročník **Přírodověda a Vlastivěda**

Tyto předměty na celém 1. stupni integrují vzdělávací obor **Člověk a jeho svět** a vybrané očekávané výstupy doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova**:

Hodinová dotace:

- 1. ročník: 1 hodina týdně
- 2. ročník: 2 hodiny týdně
- 3. ročník: 2 hodiny týdně
- 4. – 5. ročník: 4 hodiny týdně

Výuka může být realizována i v po sobě jdoucích dvou hodinách.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je samostatnou vzdělávací oblastí. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru **Člověk a jeho svět** získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

○ MÍSTO, KDE ŽIJEME

žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti; učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat (důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově)

○ LIDÉ KOLEM NÁS

žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity, vzájemné úcty a snášenlivosti; poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu, seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost, celý svět (globální problémy)

○ LIDÉ A ČAS

žáci se učí orientovat v dějích a čase; poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase; podstatou tematického okruhu je vyvolat v žácích zájem o minulost

○ ROZMANITOST PŘÍRODY

žáci poznávají zemi jako součást sluneční soustavy, poznávají velkou rozmanitost přírody i proměnlivost živé a neživé přírody; uvědomují si, že Země a život tvoří jeden nedílný celek; učí se sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a trvale udržitelnému rozvoji

○ ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žáci poznávají sebe především na základě poznávání člověka jako živé bytosti; poznávají, jak se člověk vyvíjí, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů; žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí;

poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života; seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů; získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel; docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka

Mezipředmětové vztahy

Pracovní činnosti (Lidé kolem nás: rodina, hračky, dopravní prostředky - modelování, obchody – práce s papírem a papírovými krabicemi. Rozmanitost přírody: neživé přírodniny - stavby z kamenů, živé přírodniny – rostliny (stromy - práce s plody listnatých a jehličnatých stromů – navlékání, tvorba zvířátek z kaštanů, strašidýlka z listů a šišek..., živočichové a plody ovocných stromů – modelování Vesmír, Země – práce s papírem, ekosystémy – vystřihování, lepení. Člověk a jeho zdraví: lidská postava, ovoce, zelenina – modelování, obiloviny, luštěniny – ozdoby, přání...)

Výtvarná výchova (Místo, kde žijeme: škola, můj dům a jeho okolí, dopravní prostředky a značky- kresba, malba. Lidé kolem nás: rodina - malba, kresba. Rozmanitost přírody: neživé přírodniny – malba na kameny, živé přírodniny: rostliny (stromy – otisky listů, koláže, rostliny – kresba, malba); živočichové – kresba, malba; Vesmír a Země - malba, kresba; ekosystémy – malba, kresba, koláž; Člověk a jeho zdraví – lidská postava, lidské orgány, lidské smysly – kresba, malba; zdravá výživa – ovoce, zelenina, obiloviny luštěniny – kresba, malba)

Matematika (Místo, kde žijeme: ČR – rozloha, velikost obcí a měst. Lidé kolem nás: nakupování (hodnota peněz), rychlost dopravních prostředků, orientace v jízdních řádech. Lidé a čas: měření a určování času, orientace na časové přímce, letopočty. Rozmanitost přírody: měření hmotnosti, objemu a teploty tělesa)

Tělesná výchova (Lidé a čas: měření času při bězích, měření hodů a skoků do dálky. Člověk a jeho zdraví: organizace volného času)

Český jazyk (Místo, kde žijeme: popis školy, třídy, cesty ze školy domů, popis našeho domu a místností v něm. Lidé a čas: české dějiny – Staré pověsti české. Člověk a jeho zdraví: popis kamaráda)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita)
- Sociální rozvoj (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice)
- Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika)

Multikulturní výchova (MkV)

- Lidské vztahy
- Etnický původ

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát
- Občanská společnost a škola
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**
- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky přesně se vyjadřovat, orientovat se ve světě informací
- provádíme stručné výpisky z učiva
- vysvětlujeme srozumitelně žákům, co se mají naučit
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- vedeme žáka k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl uspět
- vytváříme vztah k plnění povinností a společných úkolů

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- posilujeme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a dovednosti
- vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti a vedeme je k plánování úkolů a postupů
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vybízíme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- umožňujeme žákům samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, efektivní, bezproblémovou a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích
- vychováváme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému posuzování
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k chápání a poznávání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně platných pravidel soužití

Kompetence občanská

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, klademe důraz na ohleduplnost a takt
- probouzíme v žácích ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně

- vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

Kompetence pracovní

- upevňujeme v žácích potřebu poznávat podstatu zdraví, příčiny jeho ohrožení, vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení
- učíme žáky poznávat a upevňovat preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v pěti tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

- ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-1-01p *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p *orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*
- ČJS-5-1-02p *řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- ČJS-5-1-03p *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- ČJS-5-1-04p *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*
- ČJS-5-1-05p *sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*
- ČJS-5-1-06p *pozná státní symboly České republiky*

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-2-01p *rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
- ČJS-3-2-01p *dodržuje základní pravidla společenského chování*
- ČJS-3-2-01p *při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně*
- ČJS-3-2-01p *projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- ČJS-3-2-02p *pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu

ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- ČJS-5-2-01p *dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*
- ČJS-5-2-02p *rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
- ČJS-5-2-02p *uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
- ČJS-5-2-03p *používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*
- ČJS-5-2-03p *porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*
- ČJS-5-2-03p *sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJS-3-3-01 *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-02 *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*
- ČJS-3-3-03 *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-3-01p *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
- ČJS-3-3-01p *zná rozvržení svých denních činností*
- ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-03p *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJS-5-3-01 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- ČJS-5-3-02 *využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*
- ČJS-5-3-03 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-3-03p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- ČJS-5-3-03p *uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
- ČJS-5-3-03p *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-4-01p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- ČJS-3-4-02p *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- ČJS-3-4-03p *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-4-01p *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- ČJS-5-4-02p *popíše střídání ročních období*
- ČJS-5-4-03p *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- ČJS-5-4-05p *zvládá péči o pokojové rostliny*
- ČJS-5-4-05p *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*

- ČJS-5-4-05p *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- ČJS-5-4-06p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČJS-3-5-01 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- ČJS-3-5-02 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- ČJS-3-5-03 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- ČJS-3-5-01p *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- ČJS-3-5-02p *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*
- ČJS-3-5-02p *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu*
- ČJS-3-5-03p *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČJS-5-5-01 *využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- ČJS-5-5-02 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- ČJS-5-5-03 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- ČJS-5-5-04 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- ČJS-5-5-05 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- ČJS-5-5-06 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*

ČJS-5-5-02p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*

ČJS-5-5-04p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*

ČJS-5-5-04p *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*

ČJS-5-5-05p *odmítá návykové látky*

ČJS-5-5-07p *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 1. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: 1.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01	– vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	– orientace v místě svého bydliště – adresa – škola (prostředí, okolí a činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy) – riziková místa a situace	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – Vztah člověka k prostředí Čj - popis školy, třídy, cesty ze školy domů, popis našeho domu a místností v něm Vv - škola, můj dům a jeho okolí - malba, kresba	
ČJS-3-1-02	– začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	– město, obec, kraj, ve kterém žijeme – vycházky do nejbližšího okolí – název našeho státu, státní vlajka a státní strom	Mkv – Etnický původ	

2.	Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01	– rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	– domov (prostředí domova) – rodina a její nejbližší členové – role členů rodiny – život v rodině, rodinné oslavy a setkávání, narození nového člena – chování lidí – správné a nesprávné, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita – Sociální rozvoj Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MkV – Lidské vztahy – Etnický původ Vv - rodina malba, kresba Pč - rodina, hračky - modelování	
ČJS-3-2-02	– odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	– zaměstnání a povolání dospělých lidí	Vv – povolání rodičů - kresba malba	
3.	Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	– minulost, přítomnost, budoucnost – orientace v čase podle pravidelných denních činností, denní režim – rok, roční období – měsíce – dny v týdnu (pracovní dny, dny volna) – celá hodina, druhy hodin	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání – Sociální rozvoj Poznávání lidí – Morální rozvoj Hodnoty, postoje a praktická etika	

			M - měření a určování času	
ČJS-3-3-03	– uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	– svátky Vánoce a Velikonoce – zvyky	MkV – Lidské vztahy Hv - vánoční písně Čj – vánoční a velikonoční básně a říkadla	
4.	Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01	– pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	– proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vv – příroda v ročních obdobích – kresba, malba Pč – modelování ovoce, zeleniny, rostlin..., vyrábění z přírodních materiálů	
ČJS-3-4-02	– roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	– nejznámější živočichové – domácí a hospodářská zvířata, zvířata žijící u rybníka – základní části těla daných živočichů – nejznámější rostliny na zahradě a v lese – základní části rostlin – houby a jedovaté rostliny v lese – dodržování pravidel správného chování v přírodě	Vv - rostliny - kresba, malba, (stromy – otisky listů, koláže), živočichové – kresba, malba Pč - stromy - práce s plody listnatých a jehličnatých stromů	
5.	Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01	– uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím	– základní hygienické návyky – denní režim – základní části lidského těla	Vv - zdravá výživa – ovoce, zelenina, obiloviny luštěniny – malba	

	elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	– zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim – volný čas a jeho využití – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	Tv - organizace volného času	
ČJS-3-5-02	– rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	– mimořádné události a rizika s nimi spojená- integrovaný záchranný systém – nemoc, zdraví – návštěva lékaře – krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru – dopravní značky – předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) – bezpečné chování v silničním provozu	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ Dv – možno zařadit jako projektový den	
ČJS-3-5-03	– chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	– bezpečné chování při styku s neznámou osobou – způsoby přivolání pomoci – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ	
ČJS-3-5-04	– reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– postup v případě ohrožení, požáry, evakuace		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 1. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01	– vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	– orientace v místě bydliště – škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy – cesta do školy – dopravní výchova, dopravní značky	OSV – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – Vztah člověka k prostředí	
ČJS-3-1-02	– začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	– místo, kde žijeme (město, obec, kraj) – naše vlast – Česká republika – významná místa v obci a jejich význam – základní orientace v obci, významná místa	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ	
2.	Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01	– rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	– příbuzenské vztahy v rodině – vztahy mezi členy rodiny - úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, chování k mladším a starším členům rodiny – život rodiny - pravidla rodinného života, rozdělení rolí v rodině, společné činnosti rodiny, péče o domácí zvířata – významné události v rodině - setkávání, oslavy – problémy v rodině - rozchod rodičů, smrt člena rodiny aj.	OSV – Sociální rozvoj Poznávání lidí, Mezilidské vztahy – Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika MkV – Lidské vztahy – Etnický původ Vv - rodina Pč - rodina, hračky -	

			modelování, práce s papírem	
ČJS-3-2-02	– odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	– domácí práce – domácí spotřebiče – povolání	Vv - předměty - kresba malba	
3.	Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	– rok, roční období, měsíce, týden, den – činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu – svátky, Vánoce, Velikonoce – kalendář – hodiny – druhy hodin, určování času (celá, půl, čtvrt, tři čtvrtě)	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání – Sociální rozvoj Poznávání lidí, komunikace, Kooperace a kompetice	
ČJS-3-3-03	– uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	– rytmus života - fáze života od narození do stáří, opakované děje v přírodě – minulost, přítomnost, budoucnost	MkV – Lidské vztahy	
4.	Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01	– pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	– živá příroda, jedinečnost života na Zemi – proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období – základní podmínky života na Zemi	EV – Vztah člověka k prostředí	
ČJS-3-4-02	– roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	– rostliny – průběh života rostlin – části kvetoucí rostliny a části stromu – význam rostlin pro člověka a péče o ně – základní skupiny živočichů – stavba těla vybraných živočichů	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí	

		– ptáci stěhovaví a stálí – hospodářská zvířata a jejich užitek – společenstvo pole, louky, lesa, vody		
5.	Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01	– uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	– vrozené biologické rozdíly mezi lidmi – lidská postava, stavba těla – nemoc, zdraví, návštěva lékaře – lidské smysly – rozmanitost stravy - denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebezpečí, - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita	
ČJS-3-5-02	– rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	– mimořádné události a rizika s nimi spojená- integrovaný záchranný systém – krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru – dopravní značky – bezpečné chování v silničním provozu – šikana, týrání	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ Dv – možno zařadit jako projektový den Tv - organizace volného času	
ČJS-3-5-03	– chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	– vztahy mezi lidmi – bezpečné chování při styku s neznámou osobou – komunikace s operátory tísňových linek – čísla tísňových linek, IZS	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ	
ČJS-3-5-04	– reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– postup v případě ohrožení, požáry, evakuace		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 1. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01	– vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	– cesta do školy – krajina v okolí domova – orientace v krajině - světové strany, práce s mapou a kompasem	EV – Vztah člověka k prostředí	
ČJS-3-1-02	– začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	– obec – naše vlast – Česká republika: územní celky – kraje, hlavní město ČR, historické země ČR, státní symboly – vláda, parlament, prezident – jsme Evropané - sousední státy ČR, jejich hlavní města a vlajky – Evropská unie – vlajka, hymna, měna	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí MkV – Lidské vztahy – Etnický původ	
2.	Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01	– rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	– spolužáci - pravidla slušného chování – rodina – vztahy v rodině, rodokmen, rodinné oslavy a svátky (Vánoce, Velikonoce) – chování lidí – vlastnosti lidí, ohleduplnost, etické zásady, předcházení konfliktům	OSV – Sociální rozvoj Poznávání lidí Kooperace a kompetice Mezilidské vztahy Komunikace – Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ČJS-3-2-02	– odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	– volný čas - záliby a koníčky – druhy povolání, náplň činností jednotlivých druhů povolání	M – příjmy a výdaje domácnosti ve slovních úlohách	
3.	Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	– růst a vývoj člověka - průběh lidského života, proměny způsobu života	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Seberagulace a sebeorganizace Kreativita	
ČJS-3-3-02	– pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	– obec - historie obce a její památky	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí – Sociální rozvoj Poznávání lidí	
4.	Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-02	– roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	– podmínky života na Zemi – živá a neživá příroda – přírodniny, suroviny, výrobky – koloběh vody v přírodě – živé organismy – rostliny, houby, živočichové – <i>doplňující učivo</i> – Země (tvar, povrch, zemská přitažlivost, otáčení Země), planety sluneční soustavy	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí – Ekosystémy – Základní podmínky života	
ČJS-3-4-03	– provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí	Látky a jejich vlastnosti: – třídění látek – změny látek a skupenství – měření veličin s praktickým užíváním		

	jednoduchých nástrojů a přístrojů	základních jednotek		
5.	Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01	– uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	– péče zdraví - vyvážená strava a pohyb – zásady první pomoci – lidské tělo - vnější a vnitřní stavba, smysly – fáze života – (početí – smrt)		
ČJS-3-5-02	– rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	– bezpečné chování v rizikovém prostředí – prevence nemocí a úrazů – návykové látky, závislosti – bezpečné chování v silničním provozu – dopravní značky – předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ Dv – možno zařadit jako projektový den	
ČJS-3-5-03	– chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	– setkání s cizí osobou – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií – komunikace s operátory tísňových linek – čísla tísňových linek	MkV – Lidské vztahy	
ČJS-3-5-04	– reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (evakuace) – IZS a jeho čísla	MkV – Lidské vztahy	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ETICKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1. – 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	POZNÁMKY
1.	Etická výchova		
EV-3-1-01	– osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	– pravidla slušného chování	
EV-3-1-02	– podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	– základní pravidla chování a jejich smysl	
EV-3-1-03	– má osvojeny základní předpoklady - vědomosti a dovednosti - pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	– sebeúcta – úcta a respektování	
EV-3-1-04	– zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	– zájem o druhé	
EV-3-1-05	– vyjadřuje city v jednoduchých situacích	– komunikace citů	
EV-3-1-06	– využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	– tvořivost v mezilidských vztazích	
EV-3-1-07	– reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	– akceptace druhého – iniciativa	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	POZNÁMKY
4.	Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01	– objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	– příroda živá a neživá – potravní řetězce – základní podmínky pro život na Zemi – voda – vzduch – půda – vlastnosti a porovnávání látek – měření hmotnosti, objemu, času, teploty – převody jednotek	EV – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí M - měření hmotnosti, objemu a teploty tělesa	
ČJS-5-4-03	– zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	– rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích – ekosystém les – ekosystém pole – ekosystém louka – ekosystém park – ekosystém okolí lidských obydlí – ekosystém rybník – ekosystém řeka	EV – Ekosystémy – Vztah člověka k prostředí Vv - ekosystémy – malba, kresba, koláž Pč - ekosystémy –	

ČJS-5-4-04	– porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	– název rodový a druhový – rostliny – živočichové – houby	vystřihování, lepení Čj – vyhledávání informací v encyklopediích-orientace v textu, porozumění textu	
ČJS-5-4-06	– založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	– jednoduché pokusy		
5.	Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-03	– účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	– denní režim, aktivní formy odpočinku – relaxace - spánek – hygienická pravidla	OSV – Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí – Sociální rozvoj: Poznávání lidí Mezilidské vztahy	
ČJS-5-5-04	– uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	– mimořádné události a rizika ohrožení – varovný signál – evakuace – požáry (ochrana, příčiny, prevence) – vybavení kola – dopravní značky – předcházení rizikovým situacím v dopravě – a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	Vv - lidská postava, lidské smysly – kresba, malba Pč - lidská postava- modelování, kresba, malba	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
4.	Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01	– objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	– vlastnosti a poznávání nerostů a hornin, rozlišování hornin dle vzniku – neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje – voda, koloběh vody na Zemi – vzduch a světlo, fotosyntéza a vliv neživé přírody na její průběh – půda a její význam pro živé organismy – podnebné pásy Země a jejich fauna a flora – průmysl a jeho vliv na životní prostředí	Z - světadíly a jejich klima EV – Základní podmínky života – Ekosystémy	
ČJS-5-4-02	– vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	– sluneční soustava – Slunce a Měsíc – pohyby Země – souhvězdí, galaxie	EV – Vztah člověka k prostředí – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČJS-5-4-05	– zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	– ekosystémy umělé a přírodní – botanické a zoologické zahrady – ochrana přírody – likvidace odpadů		
ČJS-5-4-06	– založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	– praktické poznávání neživých složek přírody, zhodnocení kvality a složení		
5.	Člověk a jeho zdraví			

ČJS-5-5-01	– využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	– lidské tělo – orgánové soustavy a jejich funkce – zdravý životní styl – správná výživa	VkZ - potravinová pyramida – návykové látky a jejich rizika – ochrana před nemocemi	
ČJS-5-5-02	– rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	– reprodukce – vývoj jedince		
ČJS-5-5-05	– předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	– závislosti – návykové látky, závislosti – odmítání návykových látek		
ČJS-5-5-06	– uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	– sportovní aktivity – racionální výživa – nemoci přenosné a nepřenositelné - ochrana		
ČJS-5-5-07	– rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí případně lékařskou pomoc	– úrazy – první pomoc – čísla tísňového volání		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01	– určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	– obec ve vyšším územním a správním celku – místní krajina, místní oblast, region – rizikové místa a situace – zeměpisná poloha a přírodní tvářnost krajiny a regionu – povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo – významné obce a města v okolí, dopravní síť	EV – Vztah člověka k prostředí	
ČJS-5-1-02	– určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	– orientace na mapě, určování světových stran v přírodě a na mapě – orientace v místě bydliště, plán města – zásady pohybu a pobytu v přírodě – životní prostředí, ochrana životního prostředí – Ekoškola: separace odpadu, recyklace	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČJS-5-1-03	– rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	– glóbus, typy map, plány – základní symboly užívané v mapách – měřítko mapy – vyhledávání v mapách – nadmořská výška – Česká republika – poloha, rozloha, počet obyvatel – administrativní členění - kraje – historické země, státní hranice – povrch České republiky – pohoří, nížiny,	OSV – Sociální rozvoj: Kooprace a kompetice M - rozloha, velikost obcí a měst	

		– vodstvo – části řeky, povodí, úmoří, rozvodí, řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže – města – vznik, vývoj, současná podoba měst – historické památky – významná města	MkV – Etnický původ	
ČJS-5-1-04	– vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	– historie osídlení – znaky českých měst – současný stav životního prostředí v ČR – jazyková, kulturní a historická odlišnost a svébytnost národů na území ČR		
ČJS-5-1-05	– porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	– cestování: práce s materiály z cest, prospekty, plánky, pohlednice, fotografie – týmová činnost při propojování získaných zeměpisných informací		
ČJS-5-1-06	– rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	– naše vlast – parlament – zákony – demokratická práva občanů – prezident, vláda, soudy – státní symboly a jejich význam – nejdůležitější politické strany ČR – význam vstupu do EU – armáda ČR	VDO – Formy participace občanů v politickém životě – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Občan, občanská společnost a stát	
2.	Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01	– vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	– vztahy mezi lidmi – příbuzenské vztahy (role jedinců v rodině, jednoduchý rodokmen, domov)	MkV – Lidské vztahy Vv – rodina - malba, kresba	
ČJS-5-2-02	– rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	– povahové vlastnosti – rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		

		– školní řád: povinnosti žáka, práva žáka, šikana – lidé sociálně slabí – základní lidská práva – práva dítěte – protiprávní jednání a korupce – právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci – sociální problémy – konzumní společnost – důvody nesnášenlivosti mezi lidmi	VDO – Občan, občanská společnost a stát – Občanská společnost a škola OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – Mezilidské vztahy, Poznávání lidí	
ČJS-5-2-03	– orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	– formy vlastnictví – soukromé vlastnictví – finanční gramotnost: hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	– Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Hodnoty, postoje, praktická etika	
3.	Lidé a čas		M – finanční gramotnost	
ČJS-5-3-01	– pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	– čas – kalendář – hrubá časová osa – letopočet, generace – denní režim – orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí – nejstarší osídlení naší vlasti – dávní Slované – Přemyslovci – Lucemburkové na českém trůně – husitské války	- M - orientace na časové přímce, letopočty - Čj - české dějiny – Staré pověsti české	

		– život v českých zemích po husitských válkách – Jagellonci na českém trůně – na počátku vlády Habsburků – české země po bitvě na Bílé hoře – císařovna Marie Terezie a císař Josef II. – regionální historie, pověsti, památky		
ČJS-5-3-03	– srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	– třídění informací - způsoby života v jednotlivých obdobích – druhy obydlí – rodáci našeho regionu – pověsti a báje vztahující se k našemu regionu – pověsti z našeho kraje – státní svátky, významné dny	OSV – Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí - Rozvoj schopností poznávání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. OBDOBÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-03	– rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	– podrobnější symboly užívané v mapách – podrobnější vyhledávání v mapách – orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi – Praha a její okolí – kraje ČR – Česká republika – obyvatelstvo, povrch, vodstvo, podnebí, zemědělství, průmysl – současný stav životního prostředí v ČR – kontinenty, poloha Evropy – povrch Evropy – vodstvo Evropy – podnebí Evropy – rostliny a živočichové v Evropě – sousední státy – hranice, hlavní města, zajímavosti – Evropská unie	EV – Vztah člověka k prostředí – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Základní podmínky života – Ekosystémy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané OSV – Sociální rozvoj: Komunikace Poznávání lidí, Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice VDO – Občan, občanská společnost a stát – Občanská společnost a škola	
ČJS-5-1-05	– porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	– cestování: práce s materiály z cest, prospekty, plánky, pohlednice – jazyková, kulturní a historická odlišnost a svébytnost národů na území ČR – týmová činnost při propojování nově získaných zeměpisných informací – cestování po Evropě – moře, kultura, krásy přírody		

ČJS-5-1-06	– rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	– základy státního zřízení a politického systému ČR – státní správa a samospráva – práce s denním tiskem, aktuality z politického života	– Formy participace občanů v politickém životě – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
2.	Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-03	– orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	– finanční gramotnost: hodnota peněz, peníze, – materiální zabezpečení; rozpočet; příjmy a výdaje domácnosti; banka jako správce peněz, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; úspory a půjčky	OSV – Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace – Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje a praktická etika M – finanční gramotnost	
3.	Lidé a čas			
ČJS-5-3-02	– využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	– vyhledávání, třídění a systematizace informací – zpracování referátů – kulturní památky ČR – památky UNESCO v ČR	M - orientace na časové přímce, letopočty Inf - vyhledávání, třídění a systematizace informací MkV	
ČJS-5-3-03	– srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	– opakování učiva 4. ročníku – české země – součást Rakouska – Rakousko – Uhersko – dualismus – první světová válka – samostatné Československo – druhá světová válka – obnovená Československá republika – návrat k demokracii – Česká republika – státní svátky, významné dny	– Lidské vztahy – Etnický původ OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ETICKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 4. – 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	POZNÁMKY
1.	Etická výchova		
EV-5-1-01	– reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	– komunikace verbální a neverbální – vhodné vyjadřování – kladení otázek	
EV-5-1-02	– si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení	– sebeuvědomění – sebehodnocení	
EV-5-1-03	– se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	– úspěch – účast	
EV-5-1-04	– identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	– základní lidské city – rozhovor, dialog – empatie a pomoc	
EV-5-1-05	– jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	– aktivní vytváření vztahů	
EV-5-1-06	– iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně	– kamarádství – asertivita	

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Tato vzdělávací oblast vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi nutnými pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

V průběhu vzdělání žák poznává dějinné, sociální a kulturněhistorické aspekty života v jejich souvislostech. Učivo seznamuje žáky s vývojem společnosti, rozhodujícími událostmi a procesy, které se odrážejí v každodenním životě a mají vliv na jeho podobu. Zaměřuje se na utváření správných občanských postojů, vytváří vědomí příslušnosti nejen k vlastnímu národu, ale i k celoevropskému kulturnímu a civilizačnímu okruhu. Důležitou součástí vzdělávání v této oblasti je prevence rasistických, xenofobií a extrémistických postojů. Tato oblast také sleduje výchovu k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchovu k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

U žáka se také formují dovednosti a postoje důležité pro jeho zařazení do občanské společnosti. Žák se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy minulosti i současnosti, získává informace nutné pro jejich řešení, vyvozuje závěry a aplikuje je v reálných životních situacích.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti, rozvíjí orientaci ve světě financí a práce. Přibližuje žákům úkoly kolektivní obrany, včetně činnosti armády. Klade důraz na osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Výchova k občanství**.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Výchova k občanství

5.5.1 DĚJEPIS – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Dějepis** vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko - syntetického myšlení, schopnosti řešit problém.

Obsahové, časové a organizační vymezení.

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně ZŠ.

Hodinová dotace 6. – 9. ročník - 2 hodiny týdně.

Vyučovací předmět **Dějepis** navazuje na výuku předmětu **Člověk a jeho svět** na prvním stupni. Je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na osm tematických okruhů:

- ČLOVĚK V DĚJINÁCH
- POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
- NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
- KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
- OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
- MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
- MODERNÍ DOBA
- ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Mezipředmětové vztahy:

Matematika (orientace na časové přímce)

Zeměpis (orientace na mapě, Evropa, svět)

Český jazyk (literární památky, písemné prameny)

Průřezová témata:

Výchova demokratického občana (VDO)

- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- chápe probírané oblasti v dějepisně – zeměpisném kontextu
- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámí se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, výchova k občanství dává je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- sleduje nejružnější společenské problémy v jejich vývoji
- objevuje paralely s historií

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formuluje své názory na společenské dění,
- toleruje odlišné názory a zabývá se jimi

Kompetence sociální a personální

- chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímá, získává role v různých skupinách,
- seznámí se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučí se diskutovat

Kompetence občanské

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítí potřebu je chránit,
- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot,
- nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nachází způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

D-9-1-01	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
D-9-1-02	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-1-01p	chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

- D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství
- D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-4-02p	<i>uvede první státní útvary na našem území</i>
D-9-4-02p	<i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i>
D-9-4-03p	<i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i>
D-9-4-03p	<i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i>
D-9-4-04p	<i>rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i>
D-9-4-04p	<i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i>

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

D-9-5-01	vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
D-9-5-02	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
D-9-5-04	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-5-03p	<i>popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i>
D-9-5-04p, D-9-5-05p	<i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i>
D-9-5-04p, D-9-5-05p	<i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i>

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě
D-9-6-03	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-6-03p	<i>uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</i>
D-9-6-03p	<i>vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i>

7. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1 světové války*
- D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*

8. ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
- D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě*
- D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Člověk v dějinách	Úvod do učiva dějepisu		
D-9-1-01	– uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	– význam historie pro jedince i společnost	M - časová přímka	
D-9-1-02	– uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	– hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven – význam archeologie		
D-9-1-03	– orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	– dějepisná mapa, časová přímka		
2.	Počátky lidské společnosti	Pravěk		
D-9-2-01	– charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	– počátky vývoje člověka, doba kamenná, její dělení způsob života lidí, pravěcí sběrači a lovci – přechod od lovu k zemědělství – vznik náboženství	Z - orientace na mapě VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
D-9-2-02	– objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	– počátky zemědělství a řemesel, projevy duchovního života lidí, počátky náboženství, počátky uměleckého projevu – doba kovů – Evropa v pravěku, pravěké osídlení našich zemí		
3.	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	Starověk		
D-9-3-01	– rozpozná souvislost mezi přírodními	– oblasti starověkého východu, přírodní		

	podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	podmínky – nejstarší státy – Čína, Egypt, Indie, Mezopotámie, Židé a Fénicičané	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
D-9-3-02	– uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	– kultura a vzdělanost starověkých orientálních států – střední Evropa v době nejstarších států – způsob života a rozdělení obyvatel ve starověkých orientálních státech – vývoj v Evropě a starověkých státech		
D-9-3-03	– demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	– starověk - Řecko – počátky řecké civilizace – kultura minojská, mykénská – doba homérská – vznik městských států, Athény a Sparta – řecká kolonizace, Athény za Solónu, athénská demokracie – řecko-perské války, peloponéská válka – Makedonie, tažení Alexandra Velikého – řecká vzdělanost, věda a umění		
D-9-3-04	– porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	– starověk - Řím – přírodní podmínky, Etruskové a další kmeny, počátky Říma – raná římská republika, punské války, krize a zánik republiky – římské císařství, zánik Říše římské, co odkázal Řím světu – střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	ČJ - antická literatura VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
4.	Křesťanství a středověká Evropa	Raný středověk		
D-9-4-01	– popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	– vznik nové Evropy po zániku římské říše – stěhování národů – formování prvních státních útvarů v Evropě – Byzantská říše – Francká říše – křesťanství – Arabové	M - časová přímka Z - Evropa, orientace na mapě VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
D-9-4-02	– objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	– první státní útvary na našem území – Sámova říše – Velkomoravská říše – příchod věrozvěstů – počátky českého státu – Přemyslovci	VMEGS – Jsme Evropané	
D-9-4-03	– vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	– boj mezi církevní a světskou mocí – Lucemburkové – vývoj českého státu za Karla IV. – husitství	ČJ - literatura období středověku	
D-9-4-04	– ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	– románská a gotická kultura		

5.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
D-9-5-01	– vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	– humanismus a renesance – rozvoj vzdělanosti a umění	Z - svět, orientace na mapě	
D-9-5-02	– vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	– české země po husitských válkách – Jiří z Poděbrad – Jagellonci – hospodářský rozvoj, změny ve výrobě		
D-9-5-03	– popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	– objevné cesty a jejich společenské důsledky		
D-9-5-04	– objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	– pozdní středověk – vznik střeoevropského soustátí – náboženská reforma, nové postavení církve – kultura pozdního středověku – reformace a protireformace		
D-9-5-05	– objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	– raný novověk – náboženské poměry v Evropě – rozvoj hospodářství po objevných plavbách – J. A. Komenský – český stát po Bílé hoře – třicetiletá válka		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
5.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
D-9-5-06	– rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	– barokní kultura – rozvoj vzdělanosti v době osvícenské	Z – svět, orientace na mapě	
6.	Modernizace společnosti			
D-9-6-01	– vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	– Evropa po třicetileté válce – anglická revoluce – vznik absolutistických monarchií zrod moderní vědy, průmyslová společnost – evropské státy na konci 18. století – české země za Marie Terezie a Josefa II. – vznik USA	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
D-9-6-02	– objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	– Francouzská revoluce – napoleonské války		
D-9-6-03	– porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	– Evropa po napoleonských válkách – rok 1848 v evropských zemích – klasicismus a romantismus – utváření novodobého českého národa – národní obrození – národní a osvobozenécké hnutí v Evropě		

		– ústava – konzervatismus, liberalismus – demokratismus, socialismus – habsburská monarchie po roce 1848 – obnovení absolutismu – sjednocení Německa – občanská válka v USA		
D-9-6-04	– vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	– vznik německého císařství – Rakousko-uherské vyrovnání – význam kolonií – boj o nové rozdělení světa – soupeření mezi velmocemi – nová mocenská seskupení – Trojspolek – Dohoda		
7.	Moderní doba			
D-9-7-01	– na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	– první světová válka – její politické, sociální a kulturní důsledky	Z - Evropa, orientace na mapě	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
7.	Moderní doba			
D-9-7-02	– rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	– vznik Československa – jeho hospodářsko-politický vývoj – sociální a národnostní problémy – Rusko, revoluce	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Jsme Evropané Z - Evropa, orientace na mapě VDO – Občan, občanská společnost a stát ČJ - literatura v období 2. světové války Z - Evropa, orientace na mapě	
D-9-7-03	– charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	– politické uspořádání Evropy po první světové válce – úloha USA ve světě – versailleský systém – postavení Československa ve versailleském systému – totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus		
D-9-7-04	– na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	– hospodářská krize – nástup fašismu		
D-9-7-05	– zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	– druhá světová válka a její politické, mocenské a ekonomické důsledky – Mnichov – život v protektorátu – holocaust – domácí a zahraniční odboj		
8.	Rozdělený a integrující se svět			
D-9-8-01	– vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání	– Evropa a svět po roce 1945 – Československo po roce 1945	VMEGS – Jsme Evropané	

	obou bloků	– rok 1948 – postavení Československa, jeho závislost na SSSR – mezinárodní vývoj od 60. let – rok 1968 – rozpad koloniálního systému – rozdělený svět		
D-9-8-02	– vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	– pokusy o mezinárodní spolupráci		
D-9-8-03	– posoudí postavení rozvojových zemí	– krizové oblasti ve světě – změny v SSSR a jejich vliv na ostatní země	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
D-9-8-04	– prokáže základní orientaci v problémech současného světa	– situace po roce 1989 – vznik ČR 1993, příčiny rozdělení – významné politické osobnosti po roce 1989 – vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti	VDO – Formy participace občanů v politickém životě	

5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** se vyučuje jako samostatný předmět na 2. stupni ZŠ.

Hodinová dotace v 7. – 9. ročníku - 1 hodina týdně. V 9. ročníku lze realizovat jako dvouhodinový blok 1x za čtrnáct dní.

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** navazuje na výuku vlastivědy na prvním stupni vzdělávání. Vyučovací předmět **Výchova k občanství** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a zahrnuje v sobě vybrané očekávané výstupy doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na pět tematických okruhů:

- ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
- ČLOVĚK JAKO JEDINEC
- ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
- ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
- MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Výchova k občanství** vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém.

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis (obyvatelstvo ČR, cestovní ruch, poloha, rozloha, hospodářství ČR, zahraniční obchod, služby, světové hospodářství, státní symboly, členství ČR v mezinárodních organizacích, mezinárodní obchod, oblasti Asie, střední Evropa)

Dějepis (třídní společnost, státní zřízení a uspořádání)

Matematika (procenta, úrok – **Finanční a ekonomická gramotnost**)

Český jazyk (sloh – druhy komunikace, práce s textem)

Praktické činnosti (Svět práce - 9. ročník - volba povolání, trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce, podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - **Finanční a ekonomická gramotnost**)

Informatika (volba povolání - vyhledávání informací na internetu, třídění a zpracování informací v tabulkách a grafech a vyvozování závěrů - **Finanční a ekonomická gramotnost**)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena)
- Sociální rozvoj (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice)
- Morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát
- Občanská společnost a škola

- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**
- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané
- **Multikulturní výchova (MkV)**
- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity
- **Environmentální výchova (EV)**
- Vztah člověka k prostředí
- **Mediální výchova (MV)**
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru a dávat je do vzájemných souvislostí
- vyhledávat informace na internetu, třídit je, zpracovávat v tabulkách a grafech a vyvozovat z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů
- seznámit s principy hospodaření veřejných rozpočtů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání, formy podnikání, typy živností, způsoby platebního styku a jiné
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v pěti tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-1-04p *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- VO-9-1-04p *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- VO-9-1-05p *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- VO-9-1-06p *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
- VO-9-1-05p *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-2-01p *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*
- VO-9-2-04p *formuluje své nejbližší plány*

3. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-3-02p *stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*

- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

4. ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky
- VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01	– objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	– státní symboly, suverenita státu – státní svátky, významné dny – významné osobnosti – zajímavá a památná místa	VDO - Občan, občanská společnost a stát - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VO-9-1-02	– rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	– vlastenectví a nacionalismus – naše obec – tradice – obecní a městské úřady regiony, typické znaky, náš region	Z – obyvatelstvo ČR, cestovní ruch, poloha, rozloha VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět VDO - Formy participace občanů v politickém životě	
VO-9-1-03	– kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	– média – vliv reklamy	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
VO-9-1-04	– uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	– komunikace	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
VO-9-1-05	– objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy,	– národnostní menšiny – tolerance	VDO – Občan, občanská	

	způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		společnost a stát – Občanská společnost a škola MkV - Lidské vztahy	
VO-9-1-06	– rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	– rovnost a nerovnost – lidská práva – xenofobie, extremismus, netolerance, rasismus – náboženské sekty	D – třídní společnost MkV - Etnický původ	
2.	Člověk jako jedinec			
VO-9-2-01	– objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	– mezilidské vztahy, projevy chování – rozhodování a posuzování složitých životních situací	OSV - Sociální rozvoj; Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace MkV - Princip sociálního smíru a solidarity	
VO-9-2-02	– posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	– vnitřní svět člověka: vnímání prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí – sebehodnocení – osobní vlastnosti – životní cíle a plány – volba povolání	OSV – Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena MkV – Kulturní difference – Lidské vztahy – Etnický původ	
VO-9-2-03	– kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	– kladné a záporné charakterové vlastnosti člověka – vůle a osobní kázeň	OSV – Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika	

VO-9-2-04	– popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	– charakterové a volní vlastnosti – sebedůvěra, seberozvoj – rozvoj osobních předností (význam motivace mladého jedince)	VDO Formy participace občanů v politickém životě – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
3.	Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01	– rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	– majetek – formy vlastnictví: hmotné a duševní – druhy vlastnictví a jejich ochrana	– Finanční a ekonomická gramotnost	
VO-9-3-02	– sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	– hospodaření s majetkem a s penězi – rodinný rozpočet – úspory, investice	VDO – Občanská společnost a škola – Občan, občanská společnost a stát	
VO-9-3-03	– na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	– formy hotovostního a bezhotovostního placení	M – procenta, úrok	
VO-9-3-04	– vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	– banky a jejich služby – půjčky a úvěry	M – úrok	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
3.	Stát a hospodářství			
VO-9-3-05	– uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	– rozpočet státu – typy rozpočtů	Finanční gramotnost	
VO-9-3-06	– na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	– tržní hospodářství – nabídka, poptávka – inflace a hodnota peněz – tvorba ceny	Finanční gramotnost Pč – trh práce	
VO-9-3-07	– rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	– příjmy a výdaje státu – dávky, příspěvky pro občany – daně – sociální politika státu	Z – hospodářství ČR, zahraniční obchod, služby, světové hospodářství OSV – Morální rozvoj: Hodnoty, postoje a praktická etika – Sociální rozvoj: Poznávání lidí – Mezilidské vztahy MkV – Princip sociálního smíru a solidarity	Finanční gramotnost

4.	Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01	– rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	– znaky právního státu		
VO-9-4-02	– rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	– státní správa a samospráva – moc zákonodárná, výkonná a soudní	D – státní zřízení VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VO-9-4-03	– objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	– principy demokracie	Z – státní symboly	
VO-9-4-04	– vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	– zastupitelské orgány	VDO – Formy participace občanů v politickém životě – Občan, občanská společnost a stát – Občanská společnost a škola	
5.	Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-01	– popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	– evropská integrace – EU a ČR	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
VO-9-5-02	– uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	– globální problémy lidstva	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
3.	Stát a hospodářství			
VO-9-3-06	– na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	– trh práce	Finanční gramotnost Pč – trh práce	
4.	Člověk, stát a právo			
VO-9-4-05	– přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	– lidská práva – Listina základních práv a svobod – práva a ochrana spotřebitelů	VDO – Občan, občanská společnost a stát – Občan, občanská společnost a škola – Formy participace občanů v politickém životě – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV – Sociální rozvoj: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
VO-9-4-06	– objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	– právní úpravy	MkV – Lidské vztahy – Etnický původ	

VO-9-4-07	– uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	– právo v každodenním životě – smlouvy	– Princip sociálního smíru a solidarity OSV	
VO-9-4-08	– dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	– dodržování právních norem – druhy práva – způsobilost člověka k právním úkonům – protiprávní jednání	– Morální rozvoj: Hodnoty, postoje a praktická etika	
VO-9-4-09	– rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	– právní řád ČR		
VO-9-4-10	– rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	– protiprávní jednání – přestupek, trestní čin		
VO-9-4-11	– diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	– korupce ve společnosti		
5.	Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-02	– uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	– globální problémy lidstva	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané	
VO-9-5-03	– objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	– globální a lokální problémy lidstva	EV – Vztah člověka a prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ETICKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6. – 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	POZNÁMKY
	Etická výchova		
EV-9-1-01	– komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	– komunikace, její význam a důležitost – vhodné vyjadřování	VkO
EV-9-1-02	– respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	– sebehodnocení, osobnost	
EV-9-1-03	– analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	– život ve společnosti – empatie	
EV-9-1-04	– nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhájí svá práva	– asertivita	
EV-9-1-05	– rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	– masmédia a jejich vliv na společnost	
EV-9-1-06	– spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	– život ve společnosti – kooperace	
EV-9-1-07	– je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	– život ve společnosti, sociální problémy a nerovnosti některých jedinců	
EV-9-1-08	– analyzuje etické aspekty různých životních situací	– pravidla slušného chování	
EV-9-1-09	– se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	– život ve společnosti – řešení problémů – osobní problémy	
EV-9-1-10	– aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	– mezilidské vztahy – chování ve společnosti	

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

5.6.1 FYZIKA – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Fyzika** vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém. Nedílnou součástí výuky fyziky je podpora badatelské činnosti, která je rozvíjena v laboratorní práci. Laboratorní práce je realizována v každém ročníku alespoň jednou za pololetí. Téma laboratorní práce rozvíjí probírané učivo a je voleno podle uvážení vyučujícího.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně ZŠ.

Hodinová dotace:

6. – 8. ročník - 2 hodiny týdně

9. ročník – 1 hodina týdně

Výuka může být realizována i jednou týdně v po sobě jdoucích dvou hodinách.

Vyučovací předmět **Fyzika** navazuje na výuku předmětu **Člověk a jeho svět** na 1. stupni a je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na sedm tematických okruhů:

- LÁTKY A TĚLESA
- POHYB TĚLES
- MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN
- ENERGIE
- ZVUKOVÉ DĚJE
- ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE
- VESMÍR

Mezipředmětové vztahy

Matematika (jednotky délky, objemu, hmotnosti, času, přímá úměrnost, grafy funkcí)

Informatika (vyhledávání na internetu aktuálních informací o sluneční soustavě)

Dějepis (zneužití řetězové reakce ve 2. světové válce, vývoj kosmologických představ, historie dobývání vesmíru)

Chemie (částicové složení látek, periodická soustava prvků, elektrolýza, oxidačně - redukční reakce, galvanické články, akumulátory)

Zeměpis (kompas, buzola, orientace v terénu, světélkování živočichů – bioluminiscence, navigační technologie, jaderné elektrárny na mapě, Země jako vesmírné těleso, zhodnocení postavení Země s ostatními tělesy sluneční soustavy)

Přírodopis (rychlosti pohybu zvířat, stavba lidského těla, optické vlastnosti oka, význam peří a srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl, význam sněhové pokrývky polí při mrazech, využití elektromagnetických vln pro orientaci živočichů, ucho přijímač zvuku)

Výtvarná výchova (barva)

Hudební výchova (výška tónu, ladička)

Tělesná výchova (kompas, buzola, orientace v terénu, přeměny energie ve sportech, vliv záření na zdraví člověka, posilování)

Praktické činnosti (tření v denní praxi, kladkostroj v praxi)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání)
- Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice)
- Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV)

- Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
- sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- naučit se bezpečně používat pracovní potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

FYZIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v sedmi tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
F-9-1-02	uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

<i>F-9-1-01p</i>	<i>změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas</i>

2. POHYB TĚLES

SÍLY

Očekávané výstupy

žák

- F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

- F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

4. ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

- F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

5. ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů, na základě jejich vlastností zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními zná druhy magnetů a jejich praktické využití rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla

F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

7. VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Látky a tělesa			
F-9-1-01	– změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	– látky a tělesa – měření délky, objemu, hmotnosti – převody jednotek délky, objemu, hmotnosti – čas, převody jednotek času – měření teploty	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperační a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti M – jednotky délky, objemu, hmotnosti, času	– uvede rozdíl mezi látkou a tělesem – změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách – vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny – převádí údaje o čase v různých jednotkách
F-9-1-02	– uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	– částicová stavba látek – Brownův pohyb – Difúze	Ch – částicové složení látek, periodická soustava prvků	– vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek
F-9-1-03	– předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	– délková a objemová roztažnost těles		
F-9-1-04	– využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	– výpočet hustoty, hmotnosti a objemu – převody jednotek hustoty		

2.	Pohyb těles, síly			
F-9-2-02	– využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	– vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu – převody jednotek rychlosti	M – úlohy o pohybu Př – rychlosti pohybu živočichů	
F-9-2-03	– určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	– síla, gravitační síla, měření síly		
6.	Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-01	– sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	– elektrický obvod – jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod – elektrické vlastnosti látek – bezpečné chování s elektrickými přístroji		– sestaví správně podle schématu elektrický obvod – správně používá schematické značky – dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními – vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem
F-9-6-03	– rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	– elektrické vodiče a izolanty		– rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností
F-9-6-04	– využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	– magnetické vlastnosti látek	Z, Tv – kompas, buzola, orientace v terénu	– experimentálně určí póly magnetu – znázorní magnetické pole tyčového magnetu – popíše magnetické

				pole Země
		– magnetické účinky proudu		– popíše elektromagnet a jeho využití v praxi – porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů
		– tepelné účinky proudu		– uvede příklady spotřebičů využívajících tepelných účinků elektrického proudu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
2.	Pohyb těles, síly			
F-9-2-01	– rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	– klid a pohyb tělesa – popis pohybu (trajektorie, dráha, čas, rychlost) – druhy pohybu (posuvný, otáčivý, rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý)	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperační a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti M – přímá úměrnost Př – rychlosti pohybu zvířat Pč – tření v denní praxi Př – stavba lidského těla Tv – posilování	
F-9-2-02	– využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	– průměrná rychlost		– určí rychlost a dráhu rovnoměrného pohybu – vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů
F-9-2-03	– určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	– síla a její měření – gravitační síla, gravitační pole – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa – tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí – třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi – výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		– znázorní sílu graficky, určí gravitační sílu, jakou působí Země na těleso – uvede příklady užití páky v praxi – určí podmínku rovnováhy na kladce – určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu – navrhne, jak lze v dané situaci zvětšit nebo zmenšit tlak

				– porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle nebo obsahu stykových ploch – rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, navrhne způsob jeho zmenšení nebo zvětšení
3.	Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01	– využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	– Pascalův zákon – hydraulická zařízení	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– vysvětlí na příkladu princip hydraulického zařízení
F-9-3-01	– využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	– hydrostatický tlak – vztaková síla, Archimédův zákon – chování těles v kapalině		– použije vztahy $p = h\rho g$ a $F_{vz} = V\rho_{kg}$ při řešení konkrétních problémů
		– atmosférický tlak a jeho měření – základní meteorologické pojmy: počasí, srážky, teplota, tlak, vlhkost vzduchu – podtlak, přetlak, vakuum		– popíše měření atmosférického tlaku – používá základní meteorologické pojmy – objasní podmínky změn atmosférického tlaku: podtlak, přetlak, vakuum
6.	Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-05	– využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém	– zdroje světla – rychlost světla v různých	Př – optické vlastnosti oka	– rozliší zdroj světla a osvětlené těleso

	prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	prostředích a ve vakuu – měsíční fáze – stín – zatmění Měsíce a Slunce – zákon odrazu světla – zrcadla		– uvede rychlost světla ve vakuu a porovná s jinými prostředími – vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce – využívá zákon odrazu světla k řešení – uvede příklady využití zrcadel
F-9-6-06	– rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	– lom světla od kolmice, ke kolmici – rozklad světla optickým hranolem – úplný odraz světla – čočky, rozptylky – lupa a mikroskop – dalekohledy		– zakreslí na rozhraní dvou prostředí, k jakému druhu lomu světla dochází – vysvětlí, že sluneční světlo je složeno z barevných světél – uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat – rozezná spojku a rozptylku – popíše funkci lupy, mikroskopu a dalekohledů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
4.	Energie			
F-9-4-01	– využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	– výkon, práce, čas – účinnost strojů	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperační a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Pč – kladkostroj v praxi	– používá pojmy práce a výkon – vypočte práci a výkon – porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a bez kladky
F-9-4-02	– zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– pohybová energie – polohová energie – mechanická energie – částicové složení látek – vnitřní energie – změna vnitřní energie konáním práce – změna vnitřní energie tepelnou výměnou	Tv – přeměny energie ve sportech (lukostřelba, skok o tyči)	– popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země – objasní vnitřní energii jako energii související s energií částic – uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce

F-9-4-02	– zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– teplo – tepelná výměna prouděním – tepelné záření – využití energie slunečního záření – tání a tuhnutí – vypařování – var – kapalnění	Př – význam peří a srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl, význam sněhové pokrývky polí při mrazech	– správně používá pojmy teplo a teplota – vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek – uvede příklady změn skupenství z praktického života – rozlišuje var a vypařování kapaliny
F-9-4-02	– zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– pístové spalovací motory – energetické zdroje obnovitelné, neobnovitelné	EV – Vztah člověka k prostředí	– rozezná základní typy spalovacích motorů – porovná různé zdroje energie a jejich vliv na životní prostředí
5.	Zvukové děje			
F-9-5-01	– rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	– zdroje zvuku – šířením zvuku prostředím – rezonance – odraz zvuku, ozvěna	Př – ucho - přijímač zvuku Hv – barva, výška tónu, ladička	– určí zdroje zvuku – vysvětlí nezbytnost látkového prostředí pro šíření zvuku – popíše význam rezonančních skříněk u hudebních nástrojů – popíše, jak přijímáme zvuk uchem
F-9-5-02	– posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	– ochrana před nadměrným zvukem		

6.	Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-02	– rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	– měření elektrického proudu – měření elektrického napětí – elektrický odpor – elektrická práce a výkon	Ch – elektrolýza, oxidačně - redukční reakce	– určí elektrickou práci a výkon – převede práci uvedenou v J na kWh a naopak
F-9-6-03	– rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	– elektrický proud v kovech, vodních roztocích, izolantech		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
6.	Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-01	– sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	– elektrický obvod	Ch – galvanické články a elektrolýza, akumulátory	– sestaví jednoduchý elektrický obvod, správně používá schematické značky
F-9-6-02	– rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	– stejnosměrný proud – střídavý proud – měření proudu a napětí – elektrické spotřebiče v domácnosti – ochrana před úrazem elektrickým proudem	M – grafy funkcí OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	– řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními – vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů
F-9-6-03	– rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	– elektrické vodiče a izolanty – polovodiče – elektrický proud v kovech, kapalinách a v polovodičích – elektrický proud v plynech	– Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	– uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině, plynu a v polovodiči – popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem
F-9-6-04	– využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí	– působení magnetického pole na cívku s proudem – elektromagnet		– vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru

	cívky na vznik indukovaného napětí v ní	– elektromotor – elektromagnetická indukce – alternátor – transformátory – rozvodná elektrická síť		– uvede příklady využití elektromagnetu v praxi – popíše jev elektromagnetické indukce – určí transformační poměr transformátoru – popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti
4.	Energie			
F-9-4-02	– zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	EV – Vztah člověka k prostředí Př – světélkování živočichů (bioluminiscence) VkZ – vliv záření na zdraví člověka Z – jaderné elektrárny na mapě D – zneužití řetězové reakce ve 2. světové válce (Hirošima, Nagasaki)	– uvede základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti – popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních – vysvětlí princip jaderné elektrárny a porovná s jinými typy elektráren – uvede možnosti ochrany před jaderným zářením

7.	Vesmír			
F-9-7-01	– objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	– sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	MV – Tvorba mediálního sdělení Z – Země jako vesmírné těleso, zhodnocení postavení Země s ostatními tělesy sluneční soustavy D – vývoj kosmologických představ, historie dobývání vesmíru Inf – vyhledávání na internetu aktuálních informací o sluneční soustavě	Prezentace žáků na zadané téma

5.6.2 CHEMIE – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu chemie vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém. Nedílnou součástí výuky chemie je podpora badatelské činnosti, která je rozvíjena v laboratorní práci. Laboratorní práce je realizována v každém ročníku alespoň jednou za pololetí. Téma laboratorní práce rozvíjí probírané učivo a je voleno podle uvážení vyučujícího.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Chemie** se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2. stupně ZŠ.

Hodinová dotace 8. ročník - 2 hodiny týdně a 9. ročník - 2 hodiny týdně. Výuka může být realizována ve dvou po sobě jdoucích dvou hodinách.

Vyučovací předmět **Chemie** navazuje na výuku v předmětu **Člověk a jeho svět** na 1. stupni, **fyziky** na 2. stupni a je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na sedm tematických okruhů:

- POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
- SMĚSI
- ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY
- CHEMICKÉ REAKCE
- ANORGANICKÉ SLOUČENINY
- ORGANICKÉ SLOUČENINY
- CHEMIE A SPOLEČNOST

Mezipředmětové vztahy

Matematika (procenta, promile)

Informatika (powerpoint, vyhledávání aktuálních informací na internetu)

Dějepis (národní obrození)

Fyzika (skupenství, skupenské přeměny látek, vodivost, měření teploty, jednotky teploty, teplo, změny skupenství, meteorologie, atomy, elektrické vlastnosti látek, elektrický proud v kapalinách, elektrický proud v plynech)

Přírodopis (oběh vody na Zemi, biokatalyzátory, chemické složení vybraných nerostů, vápenec, biogenní prvky a význam pro organismus, druhohorní výtrusné rostliny – zdroj fosilních paliv, působení metanolu na lidské tělo a jeho orgány)

Zeměpis (práce s mapou - naleziště fosilních paliv, chemický průmysl ČR, doprava ČR)

Výchova ke zdraví (bezpečnost práce - péče o zdraví, nasycené a nenasycené mastné kyseliny – jejich účinky na zdraví, výskyt v potravinách člověka, první pomoc, alkoholismus, stravování, drogy)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání)
- Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice)

- Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova (MV)**
- Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojí si obecně užívané termíny
- vyhledává v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání pozná smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytváří si komplexní pohled na přírodní vědy
- v týmu i samostatně experimentuje a porovnává dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápe význam kontroly dosažených výsledků
- hledá vlastní postup při řešení problémů
- získává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřuje závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhajovat

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům rovnic a umí je sestavit
- spolupracuje při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikuje způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovuje pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlíží na ně komplexně
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
- chová se zodpovědně ke svému zdraví

Kompetence pracovní

- naučí se bezpečně používat pracovní potřeby a udržuje je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- přistupuje kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučí se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

2. SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky
- CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztoky daného složení
- CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
- CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-3-02p *uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky*
- CH-9-3-02p *rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti*

4. CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-4-01p *pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí*

5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-5-01p *popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí*
- CH-9-5-02p *orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem*
- *poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*

6. ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-6-02p *zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie*
CH-9-6-02p *vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy*
CH-9-6-04p *uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě*

7. CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-7-01p *uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin*
CH-9-7-03p *zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE

ROČNÍK 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
CH-9-1-01	– určí společné a rozdílné vlastnosti látek	– vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	F – skupenství, skupenské přeměny látek, vodivost	
CH-9-1-02	– pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	– zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě – nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	VkZ – bezpečnost práce -péče o zdraví	
2.	Směsi			
CH-9-2-01	– rozlišuje směsi a chemické látky	– různorodé, stejnorodé roztoky		
CH-9-2-02	– vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	– hmotnostní zlomek, pojem látková koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený roztok	M – procenta	
CH-9-2-03	– navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	– oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)		
CH-9-2-04	– rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	– druhy vod a využití, výskyt vody na Zemi – složení a čistota vody a vzduchu	Př - oběh vody na Zemi EV – Základní podmínky života	

			ekologické katastrofy (ropné havárie,...), ozonová vrstva, skleníkové plyny, kyselé deště, globální oteplování	
3.	Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-01	– používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	– molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, chemická vazba	F – atomy, elektrické vlastnosti látek	
CH-9-3-02	– orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	– názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků: halogeny, dusík, fosfor, síra, křemík, alkalické kovy, kovy alkalických zemin, měď, železo, zlato, stříbro, platina, hliník	D – národní obrození (vliv na názvy prvků) Př – chemické složení vybraných nerostů – biogenní prvky a význam pro organismus	
4.	Chemické reakce			
CH-9-4-01	– rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	– reaktant, produkt – zákon zachování hmotnosti – chemická rovnice – příklady některých typů reakcí z praxe		
CH-9-4-02	– aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	– faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí: teplota, plošný obsah povrchu výchozí látky, katalýza	Př – biokatalyzátory (enzymy – trávicí soustava)	
5.	Anorganické sloučeniny			

CH-9-5-01	– porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	– oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití oxidů (CO ₂ , CaO, CO, SO ₂) – názvosloví, vlastnosti a využití anorganických sloučenin: – kyslíkaté kyseliny – bezkyslíkaté kyseliny – zásady (amoniak, hydroxidy) – soli bezkyslíkatých kyselin – (halogenidy) – soli kyslíkatých kyselin	Př – vápenec Př, Z - kyselinotvorné oxidy, vliv na životní prostředí	
CH-9-5-02	– orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	– kyseliny a hydroxidy: kyselost a zásaditost roztoků, stupnice pH	VkZ - bezpečnost práce při manipulaci s kyselinami a zásadami	
7.	Chemie a společnost			
CH-9-7-02	– aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	– mimořádné události – význam tříd nebezpečnosti hořlavin	VkZ – první pomoc při popáleninách	
CH-9-7-03	– orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	– role chemických látek ve stavebnictví a na polích	EV – Vztah člověka k prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE

ROČNÍK 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
2.	Směsi			
CH-9-2-02	– vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	– látková koncentrace, molární hmotnost, látkové množství	M - procento, promile	
4.	Chemické reakce			
CH-9-4-01	– rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	– oxidace, redukce, elektrolyza, praktický význam těchto reakcí – příklady dalších typů reakcí	F – elektrický proud, galvanický článek	
6.	Organické sloučeniny			
CH-9-6-01	– rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– alkany (methan, ethan, propan, butan) – alkeny (ethylen, propylen) – alkyny (acetylen) – areny (benzen, naftalen)	EV – Vztah člověka k prostředí havárie ropných tankerů – znečištění moří, spalování benzínu (CO,...)	
CH-9-6-02	–zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	– fosilní paliva, vyráběná paliva – těžba ropy, frakční destilace ropy – uhlí	Př – druhohorní výtrusné rostliny – zdroj fosilních paliv Z – práce s mapou naleziště fosilních paliv	

CH-9-6-03	–rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	–názvosloví, vlastnosti a využití vybraných skupin derivátů: – halogenderiváty – alkoholy (metanol, ethanol, glycerol, fenol) – karboxylové kyseliny (mravenčí, octová, kys. citronová, benzoová, palmitová, stearová – výroba mýdla) – deriváty karboxylových kyselin – (aminokyseliny, estery esterifikace, soli)	– freony – ozon. vrstva VkZ – alkoholismus, diskuze Př – působení metanolu na lidské tělo a jeho orgány VkZ – nasycené a nenasycené mastné kyseliny – jejich účinky na zdraví, výskyt v potravinách VkZ – účinky benzoanu a glutamanu sodného na organismus	
CH-9-6-04	–uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	–potravinová pyramida –potraviny bohaté na cukry, tuky a bílkoviny	VkZ – stravování během dne, rozložení živin	
7.	Chemie a společnost			
CH-9-7-01	–zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	–obnovitelné, neobnovitelné přírodní zdroje –typy elektráren a jejich význam –recyklace	Př - využívání různých zdrojů energie a jejich význam, možnosti ČR –recyklační koloběh, znečištění moří	
CH-9-7-03	–orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	–drogy, anabolické steroidy –plasty – vlastnosti a využití – role chemických látek ve stavebnictví, na poli, ve farmaceutickém průmyslu, v dopravě	VkZ – vliv anabolických steroidů a drog na organismus Př – hormonální soustava	

5.6.3 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět **Přírodopis** navazuje na výuku předmětů Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda na prvním stupni a je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Nedílnou součástí výuky přírodopisu je podpora badatelské činnosti, která je rozvíjena v laboratorní práci. Laboratorní práce je realizována v každém ročníku alespoň jednou za pololetí. Téma laboratorní práce rozvíjí probírané učivo a je voleno podle uvážení vyučujícího.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně ZŠ.

Hodinová dotace 6. ročník 3 hodiny týdně, 7. – 8. ročník - 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodina týdně, výuka může být realizována v po sobě jdoucích dvou hodinách.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodopis vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Žáci si kladou otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na osm tematických okruhů:

- OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
- BIOLOGIE HUB
- BIOLOGIE ROSTLIN
- BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ
- BIOLOGIE ČLOVĚKA
- NEŽIVÁ PŘÍRODA
- ZÁKLADY EKOLOGIE
- PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis (vnitřní přírodní síly, zemětřesení a sopečná činnost, ovzduší, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a životního prostředí, orientace na mapě, krajinné složky, prvky struktura, okolí, vzhled, funkce, role; Jak se mění povrch Země, geologická stavba a povrch, půdy, těžební a energetický průmysl, zemědělský a potravinářský průmysl)

Chemie (alkoholy, co nám chemie dala a vzala)

Dějepis (předchůdci člověka)

Výchova ke zdraví (období lidského života)

Tělesná výchova (zdravotní cviky)

Informatika (prezentace)

Průřezová témata

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí
- Základní podmínky života
- Ekosystémy
- Lidské aktivity a problém životního prostředí

Multikulturní výchova (MkV)

- Etnický původ

Mediální výchova (MV)

- Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- sestavovat znění dosažených výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- naučit se bezpečně používat laboratorní a další potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v osmi tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ:

1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-03	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

<i>P-9-1-01p</i>	<i>orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i>
<i>P-9-1-04p</i>	<i>uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</i>
-	<i>má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích</i>
-	<i>pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</i>

2. BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

P-9-2-01	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

3. BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití*
- P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování*
- P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce*

4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
- P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
- P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*

5. BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

Žák

- P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

- P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-5-01p *popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce*
P-9-5-02p *charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka*
P-9-5-03p *popíše vznik a vývin jedince*
P-9-5-04p *rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

6. NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-6-01p *pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny*
P-9-6-02p *rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů*
P-9-6-03p *na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*

7. ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-7-01 *uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
P-9-7-02p *objasní základní princip některého ekosystému*
P-9-7-03p *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech*
P-9-7-04p *popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky*
P-9-7-04p *pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí*

8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

TŘÍDA: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01	– rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	– vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – vznik života, od buňky k mnohobuněčnému organismu, buňka rostlinná a živočišná	EV – Základní podmínky života	
P-9-1-04	– uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	– bakteriální onemocnění a prevence – sinice – viry a jejich onemocnění – prevence a zdravý životní styl	VkZ - zvyšování tělesné imunity, prevence proti onemocněním, hygiena	
2.	Biologie hub			
P-9-2-01	– rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	– houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami – houby bez plodnic (plísňe a kvasinky), základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	VkZ - zásady správného uchování potravin CH - alkoholové kvašení, vznik CO ₂	
3.	Biologie rostlin			
P-9-3-02	– vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	– základní principy fotosyntézy		
P-9-3-03	– rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich	– řasy zelené, hnědé a červené, významní zástupci, význam		

	význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů			
4.	Biologie živočichů			
P-9-4-01	– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	– stavba těla a funkce		
P-9-4-02	– rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	– rozlišení vybraných kmenů bezobratlých – strunatci – vývoj struny hřbetní – obratlovci – paryby a ryby		
P-9-4-03	– odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– prostředí výskytu vybraných kmenů bezobratlých	Z - rozmístění vybraných živočichů napříč kontinenty, biomy a jejich fauna	
P-9-4-04	– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	– prvoci – stavba těla, významní zástupci, význam, epidemiologie	VkZ - onemocnění způsobená prvoky, prevence a hygiena	
7.	Základy ekologie			
P-9-7-01	– uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	– vzájemné vztahy mezi organismy a jejich prostředím		
P-9-7-02	– na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	– rovnováha v ekosystému, závislost živé přírody na neživých složkách, organismy v prostředí a jejich vztahy (populace, společenstva)		
P-9-7-03	– vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	– potravní řetězce, potravní pyramida		
P-9-7-04	– uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	– ochrana přírody a životního prostředí, globální problémy a jejich řešení		

		– ekologické katastrofy: příčiny a důsledky		
8.	Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	– aplikuje praktické metody poznávání přírody	– pozorování lupou a mikroskopem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

TŘÍDA: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.				
P-9-1-02	– vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- rozmnožování rostlin pohlavní a nepohlavní, způsoby vegetativního množení		
3.	Biologie rostlin			
P-9-3-01	– odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	– rostlinná buňka, pletiva, rostlinné orgány (stavba a význam)		
P-9-3-02	– vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	– růst rostlin a faktory ovlivnění		
P-9-3-03	– rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	– výtrusné rostliny: hlavní znaky a zástupci: mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny – nahosemenné rostliny – hlavní znaky a zástupci – krytosemenné rostliny dvouděložné a jednoděložné – vybrané skupiny rostlin, jejich charakteristika, zástupci a jejich význam (pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, liliovité, lipnicovité,...)	Ch – fosilní paliva Ch - kyselý dešť a vliv na vegetaci	
4.	Biologie živočichů			

P-9-4-02	– rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	– stavba těla a funkce orgánů obojživelníků, plazů a ptáků		
P-9-4-03	– odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– rozlišení vybraných tříd obratlovců – obratlovci – obojživelníci, plazi a ptáci	Z - rozmístění vybraných živočichů napříč kontinenty, biomy a jejich fauna	
P-9-4-04	– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	– význam vybraných obratlovců, ohrožení v přírodě	VkZ - první pomoc při uštknutí hadem EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí	
7.	Základy ekologie			
P-9-7-02	– na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	–ekosystém, společenstva (lesa, vod a mokřadů, luk a pastvin, polí a sídel,...)	EV – Ekosystémy	
8.	Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	– aplikuje praktické metody poznávání přírody	–pozorování lupou a mikroskopem –založení herbáře		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

TŘÍDA: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Obecná biologie a genetika			
P-9-1-02	– vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	– podstata dědičnosti, přenos genetické informace		
P-9-1-03	– uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	– geny, význam dědičnosti		
4.	Biologie živočichů			
P-9-4-01	– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	– stavba těla a funkce orgánových soustav těla savců		
P-9-4-02	– rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	– charakteristika a významní zástupci vybraných skupin savců:	Z - biomy a jejich savci	
P-9-4-03	– odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– projevy chování živočichů – rozšíření živočichů – přizpůsobení živočichů – způsob potravy		
P-9-4-04	– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	– význam vybraných řádů savců – ohrožení v přírodě	EV – Vztah člověka k prostředí	

5.	Biologie člověka			
P-9-5-01	– určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	– orgánové soustavy – jejich stavba a funkce (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, hormonální, nervová, smyslová)	CH: – sacharidy, tuky bílkoviny – biogenní prvky a jejich význam	
P-9-5-02	– orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	– vývoj homo sapiens, jeho předci a jejich vývoj		
P-9-5-03	– objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	– rozmnožování člověka – vývojová období jedince	VKZ - pohlavně přenosné nemoci, prevence	
P-9-5-04	– rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	– nemoci: příčiny a příznaky		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

TŘÍDA: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
6.	Neživá příroda			
P-9-6-01	– rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	– nerosty a horniny – vznik – krystalová struktura – vlastnosti minerálů – prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, uhličitany, sírany, křemičitany – typy hornin dle vzniku (usazené, přeměněné, vyvřelé) – rozpad hornin a vznik půd	Ch – chemické vlastnosti kovů a nekovů, značky prvků a chemické vzorce sloučenin, názvosloví	
P-9-6-02	– rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	– vnitřní geologické děje: pohyb litosférických desek, zemětřesení, sopečná činnost – geologický cyklus – vnější geologické děje: zvětrávání, činnost vody, činnost ledovců, činnost větru	Z – zeměpisná poloha sopek na Zemi EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
P-9-6-03	– uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	– podnebí a počasí, obnovitelné (sluneční, větrná a vodní energie) neobnovitelné zdroje (uhlí, ropa, jaderná energie) – klimatické změny na planetě – příčiny a důsledky – mimořádné události způsobené přírodními vlivy – přírodní světové katastrofy, události v ČR	Ch – frakční destilace ropy, jednotlivé frakce EV – Ekosystémy – Základní podmínky života MV – Práce v realizačním týmu	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Mezi životními kompetencemi v předmětu **Zeměpis** jednoznačně převládá řešení problémů, tedy schopnost žáka identifikovat problém, vyhledat k němu informace z různých zdrojů, navrhnout více řešení, vybrat funkční řešení a snažit se ho zrealizovat. Neméně podstatné místo zaujímá tvořivost (podpora tvůrčí činnosti žáků při učení a řešení problémů) a kompetence učit se (snaha o využití co nejefektivnějších učebních strategií a naučit se vyhledávat a třídit informace). Značná pozornost je věnována regionálnímu zeměpisu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka **Zeměpisu** navazuje na předmět 1. stupně – **Prvouka a Vlastivěda**. Předmět **Zeměpis** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci:

2 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku, výuka může být realizována i jednou týdně v po sobě jdoucích dvou hodinách.

1 hodina týdně v 9. ročníku.

Probírané učivo má přímou vazbu na předměty jako je dějepis, výchova k občanství a zdravému životnímu stylu a přírodopis. Vyjma regionální problematiky dominuje společensko-politicko-hospodářská složka učiva nad učivem o přírodních systémech.

Vzdělávací obsah je rozdělen do sedmi tematických okruhů:

- GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE
- PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ
- REGIONY SVĚTA
- SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
- ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
- ČESKÁ REPUBLIKA
- TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Mezipředmětové vztahy

Matematika (závislosti vztahy a práce s daty, číslo a proměnná, desetinná čísla, procenta, měřítko, mapa, orientace v čase, jednoduché převody jednotek času, úhel, úhlové jednotky, orientace v čase, jednoduché převody jednotek času)

Fyzika (Pohyb těles, síly, Vesmír, Elektrické a světelné děje, Pohyb těles, síly, energie)

Přírodopis (Základy ekologie, Neživá příroda)

Dějepis (Objevy a dobývání, počátky lidské společnosti, počátky nové doby, rozdělení a integrující se svět, nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, křesťanství a středověká Evropa, modernizace společnosti)

Chemie (směsi: vzduch, voda, chemie a společnost)

Tělesná výchova (Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: turistika, pobyt v přírodě)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sociální rozvoj (Komunikace)

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a změny životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Výchova k myšlení v evropských souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní difference
- Etnický původ
- Lidské vztahy
- Princip lidského smíru a solidarity

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie
- podporujeme využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- pomáháme žákovi vytvořit si vlastní názor na svět, uvědomit si souvislosti a dokázat zaujmout vlastní stanovisko

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a schopnosti hájit si svá rozhodnutí
- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- podporujeme využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům ze strany žáků
- vedeme žáky ke schopnosti argumentovat, diskutovat na dané téma a k obhajování svých výroků
- vedeme žáky k prezentaci jejich názorů (nástěnky, referáty...)

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, vyjadřovat se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vedeme žáky k naslouchání druhých lidí a k jejich vhodné reakci
- vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme žáky interpretovat či prezentovat různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné a mluvené podobě

Kompetence sociální a personální:

- využíváme spolupráce ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňujeme dobré mezilidské vztahy, učíme se vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vedeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení svých výsledků
- učíme dodržovat dohodnuté postupy a termíny

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování názorů druhých, uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- podněcujeme žáky k chápání základních environmentálních problémů a respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- Vedeme žáky k dodržování slušného chování
- Vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k bezpečné manipulaci s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, k dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností, uplatňování osvojených dovedností i vědomostí a návyků v osobním a veřejném životě
- informujeme žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí, diskutuje o nich s žáky, žáci uplatňují osvojené vědomosti ve svém profesním životě
- hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v sedmi tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p *rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii*

2. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-2-01p *objasní důsledky pohybů Země*
- Z-9-2-03p *uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost*
- Z-9-2-03p *uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu*

3. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-3-01p *vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány*
- Z-9-3-02p *rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů*
- Z-9-3-02p *charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů, a vybraných států*

4. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-4-02p *uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel*
- *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace*

5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-5-01p *umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny*
- Z-9-5-02p *uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek*
- Z-9-5-03 *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

6. ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

- Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-6-01p *vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- Z-9-6-02p *charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- Z-9-6-03p *určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- Z-9-6-03p *rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*
- Z-9-6-03p *uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- Z-9-6-04p *vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

7. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-7-01 *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- Z-9-7-03p *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z-9-1-01	– organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	– základní informační geografická média – mapy, grafy a diagramy	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace M – závislosti vztahy a práce s daty, číslo a proměnná, desetinná čísla, procenta	
Z-9-1-02	– používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	– glóbus, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice – mapa, plán – měřítko plánů a map – vrstevnice, znázornění nadmořské výšky – druhy map – určování zeměpisné polohy	M – číslo a proměnná, měřítko map a plánů; geometrie v rovině a v prostoru	
2.	Přírodní obraz Země			
Z-9-2-01	– prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	– tvar Země – pohyby Země: rotace a oběh okolo Slunce, střídání ročních období, střídání dne a noci – důsledky pohybů Země – časová pásma na Zemi, pásmový čas, smluvený čas	MkV – Kulturní difference – Lidské vztahy – Etnický původ Př – neživá příroda: podnebí a počasí	
Z-9-2-02	– rozlišuje a porovnává složky a prvky	– atmosféra	ve vztahu k životu	

	přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	– litosféra – hydrosféra – pedosféra – biosféra	Př – neživá příroda: vznik a stavba Země, nerosty, horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry	
Z-9-2-03	– porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	– vnitřní a vnější procesy		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
3.	Regiony světa			
Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	– pevniny a oceány, státy a jejich hranice	EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana přírody a životního prostředí) – Ekosystémy – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – základy ekologie MkV – Kulturní difference (tradice, zvyky náboženství) – Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) – Lidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností rasy, jazyky)	
Z-9-3-02	– porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	– přírodní a společenské poměry světových regionů – světové regiony - Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, polární oblasti – světové oceány – Atlantský, Indický, Tichý, Jižní a Severní ledový oceán		
Z-9-3-03	– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	– problémy ve vybraných regionech		

5.	Životní prostředí			
Z-9-5-01	– porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	– přírodní a společenské prostředí – typy krajiny	EV – Základní podmínky života – Vztah člověka k prostředí	
Z-9-5-02	– uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	– vegetační pásy	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny)	
Z-9-5-03	– uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	– ekologické problémy – ochrana přírody	VkZ - ochrana člověka za mimořádných událostí (živelné pohromy)	
7.	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-01	– ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	– orientační bod – světová strana, – azimut		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
3.	Regiony světa			
Z-9-3-02	– porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	– přírodní a společenské poměry Evropy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (orientace na politické a obecně zeměpisné mapě světa a Evropy) – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané (evropské jazykové a kulturní okruhy)	
Z-9-3-03	– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	– vybrané přírodní a socioekonomické problémy Evropy		
6.	Česká republika			
Z-9-6-01	– vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	– místní region	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)	
Z-9-6-02	– hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	– přírodní a společenské poměry místního regionu	Př – neživá příroda (nerosty, horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, geologický vývoj a stavba území ČR, podnebí a počasí ve vztahu k životu) D – historie rybníkářství a vodních děl v českých zemích EV	
Z-9-6-03	– hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	– přírodní a společenské poměry České republiky		

			– Ekosystémy – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí Př – Základy ekologie: organismy a prostředí	
Z-9-6-05	– uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	– členství ČR v mezinárodních organizacích	VMEGS – Jsme Evropané (evropské integrace)	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
4.	Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-01	– posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	– obyvatelstvo světa	D – Člověk ve společnosti D – počátky lidské společnosti	
Z-9-4-02	– posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	– sídla a osídlení	EV – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí	
Z-9-4-03	– zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	– světové hospodářství		
Z-9-4-04	– porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	– lokalizační faktory hospodářství		
Z-9-4-05	– porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	– mezinárodní organizace		
Z-9-4-06	– lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	– ohniska neklidu – nové státy na mapě světa		
6.	Česká republika			
Z-9-6-04	– lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	– přírodní a společenské poměry krajů České republiky	Př – základy ekologie (ochrana přírody a životního prostředí: chráněná území přírody v ČR)	

7.	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-02	– aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	– určování hlavních a vedlejších světových stran – pohyb podle mapy a azimutu		
Z-9-7-03	– uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	– chování při živelných pohromách		

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Umění a kultura** je do výuky zařazena na obou stupních základní školy. Klade si za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje podstatu tvůrčí činnosti.

V etapě základního vzdělávání je oblast **Umění a kultura** zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat a interpretovat.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahem vyučovacího předmětu Hudební výchova je souhrn vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností. Jejich prostřednictvím je žák veden k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti tak vedou k rozvoji jeho hudebnosti (jeho hudebních schopností a dovedností), ale zároveň formují celkovou osobnost žáka.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. – 5. ročník - 1 hodina týdně

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vzdělávací obsah je realizován ve čtyřech okruzích:

- VOKÁLNÍ ČINNOSTI – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- POSLECHOVÉ ČINNOSTI – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů, hudební analýza

Mezipředmětové vztahy

Tělesná výchova (rytmická gymnastika, pohybové vyjádření hudby)

Český jazyk (dramatizace textu)

Anglický jazyk (cizojazyčné písně)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Psychohygiena, Kreativita)
- Sociální rozvoj (Komunikace, Kooperace a kompetice)

Multikulturní výchova (MkV)

- Multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opřené o subjektivní vnímání, citění, prožívání a představy
- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako součást lidské existence
- vybízíme žáky k tvořivému přístupu ke světu

Kompetence k řešení problémů:

- posilujeme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a dovednosti
- učíme žáky utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme žáky zhodnotit výsledky svých činností

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky

- učíme žáky rozumět různým typům záznamů, běžně užívaných gest a zvuků

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům rozvíjet tvůrčí potenciál
- vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu
- vedeme žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k utváření hierarchie hodnot
- učíme žáky uvědomovat si sebe samého jako svobodného jedince
- probouzíme v žácích vztah k tradicím, kulturnímu i historickému dědictví, rozvíjíme jejich smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Umění a kultura

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v jednom tématickém okruhu.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

HV-3-1-01	zpívá v jednohlase
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
HV-3-1-06	ro rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu*
- HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny*
- HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku*
- pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků*
- HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
- HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou*
- HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje*
- HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy*
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-3-1-01	– zpívá v jednohlase	– dýchání, výslovnost, hlavový tón – nácvik a zpěv písní – sjednocování hlasového rozsahu	OSV – Osobnostní rozvoj Psychohygiena Kreativita – Sociální rozvoj Komunikace Kooperace a kompetice Tv – rytmická gymnastika (pohybové vyjádření hudby)	
HV-3-1-02	– rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	– rytmická a melodická ozvěna – hra na tělo – rytmitizace a melodizace slov a krátkých textů		
HV-3-1-03	– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	– Orffův instrumentář a další doprovodné nástroje – jednoduché rytmické a melodické doprovody		
HV-3-1-04	– reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	– hudebně pohybové hry – pohyb podle hudby		
HV-3-1-05	– rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	– tón dlouhý - krátký – hluboko - vysoko – silně – slabě – pomalu - rychle – vesele - smutně		
HV-3-1-06	– rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	– zvuk - tón – řeč - zpěv – hudba vokální a instrumentální – hudební nástroje		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-3-1-01	– zpívá v jednohlase	– hlavový tón, měkké nasazení, výslovnost souhlásek na konci slov – vyrovnávání vokálů – rozšíření hlasového rozsahu – nácvik a zpěv písní	OSV – Osobnostní rozvoj Psychohygiena Kreativita – Sociální rozvoj Komunikace Kooperace a kompetice Tv – rytmická gymnastika (pohybové vyjádření hudby)	
HV-3-1-02	– rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	– rytmický kánon – hra na tělo – vokální a instrumentální hry		
HV-3-1-03	– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	– melodie - doprovod – jednoduché rytmické a melodické doprovody		
HV-3-1-04	– reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	– pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie – jednoduché tance – pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby		
HV-3-1-05	– rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	– p - mf - f – zesilování – zeslabování – zrychlování, zpomalování		

HV-3-1-06	– rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	– poslech - hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – hudební nástroje		
-----------	---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-3-1-01	– zpívá v jednohlase	– rozšíření pěveckého rozsahu – nácvik a zpěv písní	– OSV – Osobnostní rozvoj: Psychohygiena, Kreativita – Sociální rozvoj: Komunikace Kooperace a kompetice Tv – rytmická gymnastika (pohybové vyjádření hudby)	
HV-3-1-02	– rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	– notová osnova, houslový klíč, taktová čára, repetice – délky not a pomlky – druhy taktů (2/4, 3/4, 4/4) – vokální, instrumentální, rytmické hry – jednoduchý kánon		
HV-3-1-03	– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	– rytmické a melodické doprovody – předehra, mezihra, dohra		
HV-3-1-04	– reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	– tanec a pohyb ve 2/4 a 3/4 taktu – vyjádření melodie pohybem (tempo, dynamika, stoupání/klesání) – vyjádření emocionálního zážitku z hudby		
HV-3-1-05	– rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	– rozlišení melodie (stoupání/klesání), tempa, dynamiky		
HV-3-1-06	– rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	– rozdělení hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové) – orchestr X sólo – hudba k slavnostním příležitostem – seznámení s hudebními žánry		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV5-1-01	– zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	– nácvik a zpěv písní v durových i mollových tóninách – přenášení slyšených vysokých a hlubokých tónů do hlasové polohy žáků – jednoduchý dvojhlas – rozvíjení citu pro rytmus	OSV – Osobnostní rozvoj Psychohygiena Kreativita – Sociální rozvoj Komunikace Kooperace a kompetice MkV – Multikulturalita Tv – rytmická gymnastika (pohybové vyjádření hudby) Čj – dramatizace textu Aj – cizojazyčné písně	
HV5-1-02	– realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	– noty – G klíč – stupnice dur – osminová nota s tečkou, čtvrt'ová s tečkou – předznamenání (bé, křížek) – repetice		
HV5-1-03	– využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	– doprovody rytmické a melodické – rozlišování melodie od doprovodu		
HV5-1-04	– rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	– hudební forma malá písňová a rondo – předvětí a závětí – legato – staccato – stupňování (gradace uvnitř skladby) – odlišování durového a mollového tónorodu		

HV5-1-05	– vytváří jednoduché přede hry, mezihry, a do hry a provádí elementární hudební improvizace	– tvoření přede hry, mezihry a do hry – tvořivé hudební hry – improvizace		
HV5-1-06	– rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	– nástroje (strunné, bicí, dechové) – výrazové prostředky v hudbě (rytmus, tempo, dynamika, harmonie) – pěvecký sbor – poslech písní		
HV5-1-07	– ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	– jednoduché taneční kroky – taktování na dvě a tři doby – vyjádření poslouchané hudby pohybem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV5-1-01	– zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	– střídavý dech – nácvik a zpěv písní v durových i mollových tóninách – lidový dvojhlas – cit pro rytmus – hymna	OSV – Osobnostní rozvoj Psychohygiena Kreativita – Sociální rozvoj Komunikace Kooperace a kompetice Tv – rytmická gymnastika (pohybové vyjádření hudby)	
HV5-1-02	– realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	– T, S, D, noty – celý tón a půltón – stupnice moll – skupiny šestnáctinových a osminových not – koruna		
HV5-1-03	– využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	– hra jednoduchých lidových písní na orffovské nástroje melodické a rytmické		
HV5-1-04	– rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	– variace – hudba k různým příležitostem		
HV5-1-05	– vytváří jednoduché přede hry, mezi hry, a do hry a provádí elementární hudební improvizace	– tvoření přede hry, mezi hry a do hry – tvořivé hudební hry – improvizace		

HV5-1-06	– rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	– nástroje – různé druhy hudebních souborů – výrazové prostředky v hudbě (rytmus, tempo, dynamika, harmonie) – poslech písní		
HV5-1-07	– ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	– taktování na 4 doby – skupinové a individuální pohybové vyjádření hudby		

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** se vyučuje jako samostatný předmět:
6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vyučovací předmět Hudební výchova zahrnuje učivo z oblasti vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně-pohybové činnosti a poslechové činnosti. Logicky navazuje na vyučovací předmět Hudební výchova na 1. stupni.

Vzdělání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova vede k rozvoji estetického cítění, k orientaci ve světě hudby a úctě ke kulturním památkám našich předků. Vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě a k umění naslouchat druhým.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (Česká literatura 19. a 20. století, dramatizace)
Výchova ke zdraví (Sociálně patologické jevy)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
– Osobnostní rozvoj (Kreativita, Rozvoj schopnosti poznávání)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- zprostředkováváme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik
- vedeme žáky k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- umožňujeme žákům podílet se na utváření kritérií pro hodnocení činností

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vzájemné vazby mezi různými druhy umění a uměleckými žánry
- umožňujeme žákům možnost volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování hudebního díla i při vlastní tvorbě
- vedeme žáky k umění přijmout kritiku
- umožňujeme žákům pracovat s odbornou literaturou a vedeme je k umění pracovat s různými druhy encyklopedií

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu o dojmu z hudebního díla

- učíme žáky možnosti přistupovat k umění jako ke způsobu dorozumívání
- prostřednictvím hudby vedeme žáky k využívání informačních prostředků pro kvalitní a slušnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme prostor pro osobité hudební projevy žáků
- předkládáme dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v hudebním prostředí
- každému žákovi umožníme zažít úspěch

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými hudebními díly a jejich autory
- vedeme žáky k pravidelné návštěvě hudebních koncertů různých žánrů
- učíme žáky způsobům slušného chování na hudebních produkcích
- podporujeme a rozvíjíme individuální zájem žáků o hudební dění

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování různých hudebních technik
- seznamujeme žáky s jednoduchými hudebními nástroji
- vedeme žáky k pečlivému a zodpovědnému přístupu při práci s hudebním dílem

Kompetence digitální

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Umění a kultura

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v jednom tématickém okruhu

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

- HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

- *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
- *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
- *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-9-1-01	– využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	– záznam hudby – noty – nácvik a zpěv písní	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopnosti poznávání Kreativita	
HV-9-1-02	– uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	– pěvecký a mluvní projev – jednohlasý a vícehlasý zpěv – rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti		
HV-9-1-03	– reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	– hra na hudební nástroje s využitím nástrojů Orffova instrumentáře – rytmus, melodie, tempo, dynamika – reprodukce tónů		
HV-9-1-04	– rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	– pantomima, improvizace – pohybový doprovod znějící hudby – vlastní pohybové ztvárnění	Čj – dramatizace	
HV-9-1-05	– orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	– poslech skladeb z různých období – různé hudební formy		

HV-9-1-06	– zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	– hudební styly a žánry – analýza hudební skladby – slohové zařazení skladby		
HV-9-1-07	– vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	– hudební dílo a jeho autor – osobnost skladatele – spojení hudby a slova	Čj – česká literatura 19. století	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-9-1-01	– využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	– technika správného dýchání – nácvik a zpěv písní – druhy písní	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopnosti poznávání Kreativita	
HV-9-1-02	– uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	– transpozice melodie – převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy – intonace a vokální improvizace – rozšiřování hlasového rozsahu – hudební nešvary – hlasová hygiena – mutace		
HV-9-1-03	– reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	– využívání rytmických zákonitostí při zpěvu – nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		
HV-9-1-04	– rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	– taktování – taneční kroky		
HV-9-1-05	– orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	– poslech skladeb z různých období – různé hudební formy		

HV-9-1-06	– zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	– hudební styly a žánry – analýza hudební skladby – slohové zařazení skladby		
HV-9-1-07	– vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	– hudební dílo a jeho autor – osobnost skladatele – spojení hudby a slova	Čj – česká literatura 19. století	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-9-1-01	– využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	– intonace a vokální improvizace – záznam hudby - noty – rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita Rozvoj schopnosti poznávání VkZ – Sociálně patologické jevy	
HV-9-1-02	– uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	– pěvecký projev – rozšiřování hlasového rozsahu – jednohlasy a vícehlasy zpěv – transpozice melodie – deklamace – různé techniky vokálního projevu – upevňování pěveckých schopností		
HV-9-1-03	– reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	– jednoduché hudební formy – hudební rytmus – nástrojová improvizace		
HV-9-1-05	– orientuje se v proudu znějící hudby – přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	– poslech skladeb z různých období – různé hudební formy – hudba vážná a populární		

HV-9-1-06	– zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	– významné sémantické prvky užívané ve skladbě (impresionismus) – různé hudební styly a jejich funkce	Čj – literatura 19. a 20. století	
HV-9-1-07	– vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	– hudební dílo a jeho autor – osobnost skladatele		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
HV-9-1-01	– využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	– intonace a vokální improvizace – záznam hudby - noty – rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita Rozvoj schopnosti poznávání	
HV-9-1-02	– uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	– pěvecký projev – rozšiřování hlasového rozsahu – jednohlasý a vícehlasý zpěv – transpozice melodie – deklamace – různé techniky vokálního projevu – upevňování pěveckých schopností		
HV-9-1-03	– reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	– využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře		
HV-9-1-05	– orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	– poslech skladeb z různých období – různé hudební formy – hudba vážná a populární		

HV-9-1-06	– zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	– různé hudebně výrazové prostředky – slovní charakterizování hudebního díla, slohové zařazení – vytváření vlastních soudů a preferencí		
HV-9-1-07	– vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	– hudební dílo a jeho autor – osobnost skladatele		

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Výtvarná výchova** vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání, k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. – 2. ročník - 2 hodiny týdně
3. – 5. ročník - 1 hodina týdně

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obrazným vyjádřením. Vychází zejména ze zkušeností žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Rozvíjí smyslovou citlivost, uplatňuje subjektivitu a využívá komunikačních účinků tvorby.

Mezipředmětové vztahy

Člověk a jeho svět (pozorování přírodnin; materiály – papír, dřevo, plast; lidské tělo, historie)

Matematika (geometrie)

Český jazyk (četba, práce s knihou)

Průřezová témata

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Sebepoznání a Sebepojetí, Kreativita)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opřené o subjektivní vnímání, citění, prožívání a představy
- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako součást lidské existence
- vybízíme žáky k tvořivému přístupu ke světu
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- posilujeme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a dovednosti
- učíme žáky utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme žáky zhodnotit výsledky svých činností

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům rozvíjet tvůrčí potenciál
- vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu
- vedeme žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k utváření hierarchie hodnot
- učíme žáky uvědomovat si sebe samého jako svobodného jedince
- probouzíme v žácích vztah k tradicím, kulturnímu i historickému dědictví, rozvíjíme jejich smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Umění a kultura

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v jednom tematickém okruhu.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
VV-3-1-03	vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
VV-3-1-05	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy - 2. období

žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů

VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky

VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01 rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1. - 3. ROČNÍK

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VV-3-1-01	– rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	– pozorování předmětů - rozlišování tvarů, barvy, struktury, třídění – otiskování v barvě, frotáž, kresba – vodorovné, šikmé čáry, elipsy, ovály a kružnice	Př – pozorování přírodnin M – geometrie	
VV-3-1-02	– v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	– různé druhy linií – prostor a plocha – barvy základní a podvojně – vnímání barev - teplé a studené – barevný kontrast, harmonie, hra s barvou – průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí	Pr – práce s přírodninami EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
VV-3-1-03	– vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	– používání a kombinování různých výtvarných prostředků a materiálů – výtvarné vyjádření na základě vlastního prožitku	MV	
VV-3-1-04	– interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	– aktivní práce s ilustrací – porovnávání a tolerance odlišného výtvarného vyjádření – seznámení s různými druhy výtvarného umění	– Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Čj – četba	
VV-3-1-05	– na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných	– vyjádření pocitů ze své vlastní tvorby – vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	OSV	

	vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– originalita – fantazijní představy	– Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí Kreativita	
--	---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 4. – 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VV-5-1-01	– při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	– rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz - práce s papírem, modelínou, hlinou – figurální malba – tematické práce - vyjádření děje, prostředí, zážitky – elementární poučení o teorii barev – zpřesnění vyjádření proporcí lidské hlavy; hlava pohádkových bytostí (tvarová a barevná nadsázka) – funkce písma; písmeno jako dekorativní prvek, písmo ozdobné, piktogramy, iniciály	Př – papír, dřevo, plast Př – lidské tělo OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita	
VV-5-1-02	– při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	– základní kompoziční principy – zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici; symetrická a asymetrická řešení – rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů – osa souměrnosti, mozaika, frotáž, koláž, textilní a papírová aplikace, dekorace – expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

		– uplatnění spontaneity – kresba, malba - člověk a příroda, zážitky - tematická práce		
VV-5-1-03	– nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	– výtvarné vyjádření na základě různých smyslů – kresba a malba, kombinovaná technika – hudba, zvuky, nálada, pocity		
VV-5-1-04	– osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	– kontrast uměleckého vyjadřování a skutečné podoby světa - ilustrace, tvorba malířů v různých epochách, sochařská výzdoba církevních a světských staveb, – práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění – účinek uměleckého díla v současnosti a minulosti, umělecké slohy	VI - historie	
VV-5-1-05	– porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	– porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly – volný výtvarný projev na základě prožité skutečnosti nebo čteného textu	OSV – Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí	
VV-5-1-06	– nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– ilustrace části literárního díla, malba postavy podle popisu, comics, vlastní portrét		

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a tvoří neoddělitelnou součást lidské existence a každodenního života. Na rozdíl od jiných vzdělávacích oblastí zprostředkovává žákům nejen racionální, ale i umělecké osvojování světa. V tvůrčích činnostech vytváří pro žáky prostor pro realizaci osobních zkušeností, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření a poznávání zákonitostí umělecké tvorby. Výtvarná výchova tak vytváří předpoklady pro zapojení žáků do uměleckého procesu, ať již v roli tvůrce či recipienta.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročníku – 2 hodiny týdně

7., 8. a 9. ročníku – 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** zahrnuje obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Oba vzdělávací obory vycházejí z jednotlivých druhů umění a umožňují nalézat vzájemné přesahy a vazby a vnímat je v proměnách společenského a historického kontextu.

Mezipředmětové vztahy

Dějepis (Architektonické znaky historických období)

Hudební výchova (Výtvarné zpracování hudebních motivů)

Informatika (Počítačová grafika, druhy písma)

Český jazyk (Ilustrace literárních textů)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Kreativita, Rozvoj schopností poznávání)
- Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice)

Mediální výchova (MV)

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu
- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (reklama)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opřené o subjektivní vnímání, cítění, prožívání a představy
- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako součást lidské existence
- vybízíme žáky k tvořivému přístupu ke světu
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- posilujeme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a dovednosti
- učíme žáky utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme žáky zhodnotit výsledky svých činností

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům rozvíjet tvůrčí potenciál
- vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu
- vedeme žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k utváření hierarchie hodnot
- učíme žáky uvědomovat si sebe samého jako svobodného jedince
- probouzíme v žácích vztah k tradicím, kulturnímu i historickému dědictví, rozvíjíme jejich smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Umění a kultura

Vzdělávací obsah oboru je obsažen v jednom tematickém okruhu.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ:

Žák

- VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VV-9-1-01	– vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	– linie, tvary, objemy a jejich rozvržení – podobnost, kontrast – výtvarný charakter linie – jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů (např. návrh na látku, tapetu, mandala)	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita Rozvoj schopností poznávání	
VV-9-1-02	– zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– prožívání světa smysly (např. vyjádření hudby, v těle handicapovaného člověka, tvorba na základě čteného textu, plastická tvorba) – představy a fantazie (např. vesmír) – kombinovaná technika (např. koláž, frotáž, tisk, roláž, mozaika)	Hv – výtvarné zpracování hudebních motivů	
VV-9-1-03	– zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– písmo a grafika (např. citát, motto, plakát, pozvánka) – využití počítačové grafiky – ilustrace textů, komiks	Čj – ilustrace literárních textů	
VV-9-1-04	– vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– malba – teorie barev – teplé a studené barvy (např. barevný kruh a vzorník) – přírodní motivy (rostliny, neživá příroda), náš svět, vesmír, bytosti,		

		události – umístění postav na plochu, pohyb těla (např. sportovec, figura) – tematické práce (např. Vánoce, Velikonoce)		
--	--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VV-9-1-01	– vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	– lineární a prostorová kompozice – detail – zvětšování	OSV Osobnostní rozvoj Kreativita Rozvoj schopností poznávání Hv – hudební motivy	
VV-9-1-02	– zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– výtvarná zkratka (např. erb, symbolika) – výrazové možnosti linie – reflexe ostatních uměleckých druhů (kresba dle popisu, zapíjení barev, kresebný záznam zvuku)		
VV-9-1-03	– zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– práce s grafickým editorem – úprava vlastní fotografie pomocí dostupných programů – styly a druhy písma, řazení písma (např. pozvánka, plakát, návrh na vlastní písmo)	Inf – počítačová grafika, druhy písma MV – Tvorba mediálních sdělení – Práce v realizačním týmu	
VV-9-1-04	– vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– figura, postava (proporce) – postava v pohybu – portrét (dokreslení části obrázku) – kresba předmětu (např. uhlím)		
VV-9-1-05	– rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	– architektura (architektonické prvky) – bydlení (např. návrh vlastního bydlení)	D – architektonické znaky historických období	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VV-9-1-02	– zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– práce s netradičními materiály (např. přírodniny, textilie, recyklovatelné materiály) – přírodní živly a pohromy (např. povodeň, bouře, sopka, zemětřesení...) – plošné a dekorativní kompozice v užité grafice (např. různé odstíny jedné barvy kombinované s různými materiály) – reklama a propagační materiály	MV – Tvorba mediálního sdělení	
VV-9-1-04	– vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– životní prostředí – vliv člověka na životní prostředí (např. ekoznámka, třídní ekokodexy, návrh obálky na časopis)		
VV-9-1-06	– interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– srovnávání různých způsobů uměleckého vyjadřování (autor, dílo) – architektonické prvky – porovnávání různých slohů	D – architektonické znaky historických období	
VV-9-1-07	– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– prezentace vlastní tvorby (volné téma a technika)	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetence	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY A PŘESAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VV-9-1-01	– vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	– práce s linkou – kresba, stínování – symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami – základní barvy, druhotné a doplňkové barvy – kontrast (barevný, světelný) – výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice	
VV-9-1-02	– zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– kombinace výtvarných technik (např. malba, koláž, frotáž, tisk, mozaika) – prostorové představy (tvarování různých materiálů)		
VV-9-1-03	– zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	– zásady grafické tvorby – kultura písma, dekorativní zpracování – užití písma v propagační formě (např. plakát, obaly, propagační materiály)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama)	
VV-9-1-05	– rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	– barevné ztvárnění pocitů a nálad (symbolika) – užití hudby a literárního textu (prožitek) – vyjádření emocí, nálad, fantazie a představ		

VV-9-1-06	– interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– současné výtvarné umění (přehled uměleckých směrů) – současná architektura, malířství, sochařství (charakteristické znaky)	D – architektonické znaky historických období	
VV-9-1-07	– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– design – estetická úroveň předmětu denní potřeby – návrh, předloha, skica – kultura bydlení, móda		

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot¹, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti **Člověk a zdraví** prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou

¹ Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.

zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah **Zdravotní tělesné výchovy** žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou

zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Výchova ke zdraví
- Tělesná výchova
- Sportovní výchova
- Zdravotní tělesná výchova

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Výchova ke zdraví** vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět ve dvou ročnících 2. stupně ZŠ.

Hodinová dotace: 6. a 8. ročník - 1 hodinu týdně.

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** navazuje na výuku předmětu **Člověk a jeho svět** na prvním stupni a je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Vzdělávací obsah je zaměřen na tyto tematické okruhy:

- VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
- ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
- ZDRAVÝ ZPŮSOB ČLOVĚKA A PÉČE O ZDRAVÍ
- RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
- HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Formy a metody práce

Diskuse, besedy, rozhovory, práce ve skupinách, hry, frontální výuka, práce s informacemi z různých zdrojů, referáty žáků. V hodinách je třeba reagovat na dotazy, problémy žáků. Je nutno hodně improvizovat, velmi záleží na důvěře mezi učitelem a žáky.

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis (ontogeneze – puberta, tabák, vliv návykových látek na zdraví člověka, trávicí soustava, parazité, infekce, rozmnožovací soustava, orgánové soustavy, zdravý životní styl)

Dějepis (kalokagathie)

Tělesná výchova (kalokagathie)

Chemie (požár, hašení, první pomoc při úrazech v domácnosti, alkohol, organické látky, biokatalyzátory, rezidua, hoření, hašení, jaderná energie)

Fyzika (hoření, hašení, jaderná energie)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena)
- Sociální rozvoj (Poznávání lidí, Komunikace, Mezilidské vztahy)
- Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova (MkV)

- Lidské vztahy

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Kompetence digitální

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen v jednom tematickém okruhu.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

Očekávané výstupy

žák

- VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- VZ-9-1-02** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- VZ-9-1-03** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- VZ-9-1-04** posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-06** vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- VZ-9-1-07** dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- VZ-9-1-09** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- VZ-9-1-010** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- VZ-9-1-011** respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- VZ-9-1-012** respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- VZ-9-1-013** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- VZ-9-1-014** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

- VZ-9-1-015** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví–a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- VZ-9-1-016** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

<i>VZ-9-1-01p</i>	<i>chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i>
<i>VZ-9-1-03p</i>	<i>uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i>
<i>VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p</i>	<i>respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i>
<i>VZ-9-1-05p</i>	<i>projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</i>
<i>VZ-9-1-07p</i>	<i>dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i>
<i>VZ-9-1-08p</i>	<i>svěří se se zdravotním problémem</i>
<i>VZ-9-1-13p</i>	<i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her</i>
<i>VZ-9-1-13p</i>	<i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i>
<i>VZ-9-1-14p</i>	<i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i>
<i>VZ-9-1-15p</i>	<i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i>
<i>VZ-9-1-16p</i>	<i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i>

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VZ-9-1-01	– respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	– vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství – šikana a jiné formy násilí – kriminalita mládeže – komunikace se službami odborné pomoci – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých – přijímání názoru druhého, empatie – chování podporující dobré vztahy – základy společenského chování – role muže, ženy, historie vztahů, současné trendy, životní hodnoty	MkV – Lidské vztahy OSV – Sociální rozvoj Poznávání lidí Mezilidské vztahy	rodokmen
VZ-9-1-02	– vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	– vztahy a pravidla soužití v prostředí rodiny, školy, ve vrstevnické skupině, spolku a obci – úkoly, vztahy, tolerance, povinnosti – týrání dětí, komunikace s cizími lidmi		
VZ-9-1-03	– vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi	– dětství a puberta – tělesné, duševní a společenské změny – pyramida potřeb – režim dne		

	uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví			
VZ-9-1-04	– posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	– zásady osobní, intimní a duševní hygieny – ochrana před chorobami		
VZ-9-1-09	– projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	– duševní a tělesné zdraví – vliv výživy na zdraví – psychická onemocnění – sebepoškozování – programy podpory zdraví – odpovědnost za svůj zdravotní stav		
VZ-9-1-10	– samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	– propojenost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání - únavy, stresových reakcí, k posilování duševní odolnosti, zvládání problémových situací	OSV – Psychohygiena	
VZ-9-1-11	– respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	– formy sexuálního zneužívání dětí – sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení – vztah k sobě samému – vztah k druhým lidem – puberta – základní informace – chování k opačnému pohlaví	Př – ontogeneze- puberta	
VZ-9-1-13	– uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého	– trestná činnost		

	člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
VZ-9-1-15	– projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	– bezpečnost v dopravě – rizika silniční a železniční dopravy – ochrana před úrazy – základy první pomoci – tísňové volání	EV – Vztah člověka k prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
VZ-9-1-05	– usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	– význam pohybu pro zdraví		
VZ-9-1-06	– vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	– etické vztahy k nemocnému a zdravotně postiženému – péče o nemocné občany		Dramatické hry, diskuse
VZ-9-1-07	– dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	– poruchy příjmu potravy – zásady zdravé výživy (sacharidy, tuky, bílkoviny, energetická a výživová hodnota) – vláknina, vitamíny, minerální látky – reklama /kladný a záporný vliv/ – alternativní výživové směry a dospívající – zdravotní rizika špatné stravy	Př – trávicí soustava Ch – organické látky, biokatalyzátory, rezidua Př – parazité, infekce Pč – zásady stolování, zdravý jídelníček	
VZ-9-1-08	– uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	– ochrana před přenosnými a nepřenosiými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence		
VZ-9-1-12	– respektuje význam sexuality	– puberta – zdraví reprodukční	Př – rozmnožovací soustava	Video

	v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	soustavy – sexuální kriminalita – předčasná sexuální zkušenost – problémy těhotenství a rodičovství mladistvých – poruchy pohlavní identity – sebeochrana, ochrana - komunikace se službami odborné pomoci – rozmnožovací soustava muže, ženy – antikoncepce, interrupce	OSV – Osobnostní rozvoj Psychohygiena – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MkV – Lidské vztahy MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama) Př – tabák Ch – alkohol Př – vliv návykových látek na zdraví člověka	
VZ-9-1-13	– uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– drogy (tvrdé, měkké) – dopink ve sportu		
VZ-9-1-14	– vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	– zásady komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi – bezpečný pohyb v rizikovém prostředí		
VZ-9-1-16	– uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	– ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí – varovný signál a jiné způsoby varování		

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. a 2. stupeň

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a náradí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo atd.

Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivých žáků, z konkrétního splnitelného cíle, ze změny každého žáka i jeho hodnocení vzhledem k této individuální změně.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. – 9. ročník - 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ, ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ (pro první, resp. druhé období na I. stupni)
- ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ (pro II. st)
- ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ (pro oba stupně)
- ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ (pro II. st)

Z hlediska vývoje žáků, jejich motorického rozvoje, adaptace na pracovní zátěž, zvýšené potřeby zdravotní prevence oslabení hybného systému, jejich konkrétní pohybové úrovně, zájmů atd. je učivo *povinného předmětu tělesná výchova členěno do samostatných na sebe navazujících etap.*

Obsah předmětu tělesná výchova je převážně vyučován v koncentrovaných tematických blocích. Proto jsou i *osnovy členěny do tematických celků*. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor námětů a výstupů pro výše uvedené vzdělávací etapy.

Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kursů, soustředěné výuky nebo v jiných organizačních formách (viz konkrétní témata).

Plavání na 1. stupni probíhá v 1. období ve 2. a 3. třídě v minimálním rozsahu 2 x 20 vyučovacích hodin v jednom ročníku. Výuku zajišťuje Plavecká škola Svitavy (popř. jiná nejbližší plavecká škola), která upřednostňuje metodické postupy vycházející z přirozeného pohybu dětí ve vodě a které vedou k upevňování zdraví zařazených dětí.

Poznámka:

Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Výuka do 5. ročníku probíhá zpravidla *koedukovaně*, od 6. ročníku *odděleně*. Pro některé činnosti je však vhodné žáky spojovat i na 2. stupni základní školy (např. při lyžování, turistice, tancích aj.)

Mezipředmětové vztahy

Matematika (jednotky a měření délky a času, jejich převody a porovnávání)

Přírodopis (tepová frekvence, první pomoc při úrazech)

Zeměpis (topografie)

Výchova ke zdraví (zdravý životní styl)

Informatika (práce s produkty řady MS Office)

Průřezová témata

Multikulturní výchova (MkV)

- Lidské vztahy
- Kulturní difference

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena)
- Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy)

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV)

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanská

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví

- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve čtyřech tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ:

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
TV-5-1-11	adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p	<i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i>
TV-3-1-04p	<i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i>
TV-3-1-05p	<i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i>
-	<i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i>
-	<i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i>

Očekávané výstupy - 2. období

žák

TV-5-1-01	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
TV-5-1-02	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

- TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-5-1-01p *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví, snaží se a začleňuje pohyb do denního režimu*
- TV-5-1-02p *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- TV-5-1-03p *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- TV-5-1-04p *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- TV-5-1-05p *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- TV-5-1-06p *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

2. stupeň

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-1-02p *usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- TV-9-1-03p *cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- TV-9-1-04p *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- TV-9-1-04p *vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- TV-9-1-05p *uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- TV-9-1-05p *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
- *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti*

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-2-01 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- TV-9-2-02 *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-2-01 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- TV-9-2-02p *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-3-01 *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*
- TV-9-3-02 *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- TV-9-3-03 *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- TV-9-3-04 *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- TV-9-3-05 *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- TV-9-3-06 *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-3-01p *užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- TV-9-3-02 *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- TV-9-3-03 *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- TV-9-3-04p *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- TV-9-3-05p *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- TV-9-3-06p *spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
TV-3-1-01	– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	– preventivní význam zdravotně zaměřených činností – cvičení pro správné držení těla v různých polohách – cvičení pořadová, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná	MkV – Lidské vztahy OSV – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	
TV-3-1-02	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy gymnastiky – základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní – průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti Akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky, skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky Lavička (kladinka): – chůze na lavičce (kladince) s dopomocí, později bez, přeskok lavičky Rytmické a kondiční formy cvičení – základní estetický pohyb těla a jeho částí: chůze, běh, poskoky, obraty, rytmizovaný pohyb	EV – Vztah člověka k prostředí	

		– nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem Základy atletiky Běh – průpravná a kondiční cvičení pro zvyšování běžecké rychlosti a vytrvalosti – běžecká abeceda: lifting, skipping, zakopávání – polovysoký start (na povel) – rychlý běh do 60 metrů – vytrvalostní běh (možno prokládat chůzí) Skok – průpravná a kondiční cvičení pro zvyšování odrazové síly a obratnosti – odraz z místa – skok do dálky z místa Hod – průpravná a koordinační cvičení pro hod kriketovým míčkem Pohybové hry – základní pravidla pohybových her – pohybové hry s předměty denní potřeby – pohybové hry v přírodě – variace her jednoho druhu		
TV-3-1-03	– spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních her – držení míče obouruč a jednoruč vyvolenou rukou – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě – přihrávka jednoruč a obouruč (vrchním trčením), chytání míče jednoruč a obouruč – vedení míče nohou		

		– vedení míče driblingem na místě – sportovní hry se zjednodušenými pravidly na malém hřišti		
TV-3-1-04	– uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru – bezpečnost v šatnách a umyvárnách – první pomoc v podmínkách TV		
TV-3-1-05	– reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace a organizace při TV – základní názvosloví osvojovaných činností – smluvené povely, signály – základní organizace ve známém prostředí		
TV-5-1-11	– adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Plavání – hygiena plavání – adaptace na vodní prostředí – základní plavecké dovednosti,		Plavání (1. - 3. třída) - výuku zajišťuje Plavecká škola Svitavy, výstupem absolvování plavecké výuky je Mokré vysvědčení
TV-5-1-12	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	– jeden plavecký způsob – prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 2.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
TV-3-1-01	– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	– preventivní význam zdravotně zaměřených činností – cvičení pro správné držení těla v různých polohách – cvičení pořadová, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná	MkV – Lidské vztahy OSV – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	
TV-3-1-02	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy gymnastiky – základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní – průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti Akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed i vzad Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky, skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky – výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky Lavička (kladinka): – chůze na lavičce (kladince) s dopomocí, později bez, přeskok lavičky Rytmické a kondiční formy cvičení – základní estetický pohyb těla a jeho částí: – chůze, běh, poskoky, obraty, rytmizovaný	EV – Vztah člověka k prostředí M – jednotky a měření délky a času a jejich převody a porovnávání	

		pohyb – nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem – krok poskočný, přísunný a přeměnný Základy atletiky Běh – průpravná a kondiční cvičení pro zvyšování běžecké rychlosti a vytrvalosti – běžecká abeceda: lifting, skipping, zakopávání – nízký start (na povel) – rychlý běh do 60 metrů – vytrvalostní běh do 500 metrů (možno prokládat chůzí) Skok – průpravná a kondiční cvičení pro zvyšování odrazové síly a obratnosti – odraz z rozběhu – skok do dálky s rozběhem Hod – průpravná a koordinační cvičení pro hod kriketovým míčkem – hod míčkem z místa Pohybové hry – základní pravidla pohybových her – pohybové hry s předměty denní potřeby – pohybové hry v přírodě – variace her jednoho druhu - netradiční pohybové hry		
TV-3-1-03	– spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních her – držení míče obouruč a jednoruč vyvolenou i opačnou rukou – manipulace s míčem odpovídající velikosti a		

		hmotnosti na místě a v pohybu – základní přihrávky rukou – vedení míče nohou – vedení míče driblingem na místě – sportovní hry se zjednodušenými pravidly na malém hřišti (vybíjená, minifotbal, přehazovaná...)		
TV-3-1-04	– uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru – bezpečnost v šatnách a umyvárnách – první pomoc v podmínkách TV		
TV-3-1-05	– reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace a organizace při TV – základní názvosloví osvojovaných činností – smluvené povely, signály – základní organizace ve známém prostředí		
TV-5-1-11	– adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plavání – hygiena plavání – adaptace na vodní prostředí – základní plavecké dovednosti,		Plavání (1. - 3. třída) Výuku zajišťuje Plavecká škola Svitavy Výstupem absolvování plavecké výuky je Mokré vysvědčení
TV-5-1-12	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	– jeden plavecký způsob – prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
TV-3-1-01	– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	– preventivní význam zdravotně zaměřených činností – cvičení pro správné držení těla v různých polohách – cvičení pořadová, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná	MkV – Lidské vztahy OSV – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	
TV-3-1-02	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy gymnastiky – průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti Akrobacie – kotoul vpřed i vzad – průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na lopatkách Přeskok – výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky – přeskok 2 – 4 dílů švédské bedny odrazem z trampolínky Kladinka – chůze na kladince s dopomocí, bez dopomoci Rytmické a kondiční formy cvičení – krok poskočný, přísunný a přeměnný – jednoduché taneční kroky s hudbou – seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem	EV – Vztah člověka k prostředí M – jednotky a měření délky a času a jejich převody a porovnávání	

		Základy atletiky Běh – běžecká abeceda: lifting, skipping, zakopávání – nízký start (na povel) – rychlý běh do 60 metrů – vytrvalostní běh 600 metrů – vytrvalostní běh do 10 minut (možno prokládat chůzí) Skok – skok do dálky s rozběhem Hod – hod míčkem z místa, z chůze, postupné spojení s rozběhem Pohybové hry – základní pravidla pohybových her – pohybové hry s předměty denní potřeby – pohybové hry v přírodě – variace her jednoho druhu netradiční pohybové hry		
TV-3-1-03	– spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních her – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu – základní přihrávky rukou – přihrávky míče nohou – vedení míče driblingem na místě i v pohybu – střelba jednoruč a obouruč na koš – vedení míčku hokejkou, přihrávky – sportovní hry se zjednodušenými pravidly na malém hřišti (vybíjená, minifotbal, floorbal,...)		

TV-3-1-04	– uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru – bezpečnost v šatnách a umyvárnách – první pomoc v podmínkách TV		
TV-3-1-05	– reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace a organizace při TV – základní názvosloví osvojovaných činností – smluvené povely, signály – základní organizace ve známém prostředí		
TV-5-1-11	– adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plavání – hygiena plavání – adaptace na vodní prostředí – základní plavecké dovednosti,		Plavání (1. - 3. třída) Výuku zajišťuje Plavecká škola Svitavy Výstupem absolvování plavecké výuky je Mokrý vysvědčení
TV-5-1-12	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	– jeden plavecký způsob – prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 4.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
TV-5-1-01	– podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	– význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka – vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži – napínací a protahovací cvičení	MkV – Lidské vztahy OSV – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice EV – Vztah člověka k prostředí	
TV-5-1-02	– zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	– správné držení těla, správné zvedání zátěže – průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		
TV-5-1-03	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Gymnastika – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní – základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení – svalové napětí a uvolnění celého těla a jeho částí – gymnastické držení těla – průpravná gymnastická cvičení Akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed – kotoul vpřed		

		– průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad – kotoul vzad Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky – skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky – výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky – roznožka přes kozu našír – průvlek přes kozu (švédskou bednu) Hrazda – ručkování ve visu, vzpor – průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo – průvlek, kotoul vpřed Kladinka – chůze, obraty, rovnováha Šplh o tyči Kruhy – komíhání ve svisu – houpání vpřed a vzad Rytmické a kondiční formy cvičení – základní pojmy – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem – základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) Úpoly – přetahy a přetlaky		
--	--	---	--	--

		Atletika – základní pojmy – startovní povely a signály – základy bezpečnosti při atletických činnostech – atletická abeceda Běh – rychlý běh na 20 až 60 m – motivovaný vytrvalý běh v terénu do 15 min. – základy nízkého a polovysokého startu Skok – skok do dálky z rozběhu – odraz z pásma širokého 50 cm (ze 3 až 4 dvojkroků) – spojení rozběhu s odrazem Hod – hod míčkem z místa, chůze, z rozběhu Pohybové hry – základní pojmy – základní organizační povely – základní pravidla – bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách – pohybové hry netradiční Sportovní hry – vybíjená – HČJ (přihrávka, chycení míče, dribling, činnost po vybití), hra – fotbal – HČJ (přihrávka, zpracování, vedení míče, střelba), hra <u>Rozšiřující učivo</u> – florbal – ringo – přehazovaná		
--	--	--	--	--

		Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu – chůze v terénu Bruslení – základní techniky pohybu na bruslích		
TV-5-1-04	– uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	– hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		
TV-5-1-05	– jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	– měření a posuzování pohybových dovedností – smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při tělesné výchově a sportu		
TV-5-1-06	– jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	– fair play, olympijské ideály a symboly – pozná přestupky proti pravidlům, umí je označit a náležitě potrestat	M – jednotky a měření délky a času a jejich převody a porovnávání	
TV-5-1-07	– užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	– základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností – smluvené povely, signály		
TV-5-1-08	– zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	– organizace jednoduchých pohybových her, sportovních utkání na úrovni třídy – základní údržba náčiní a některých částí sportovišť		
TV-5-1-09	– změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	– sledování základních výkonů a jejich záznam, porovnávání záznamů		

		se spolužáky		
TV-5-1-10	– orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	– časopisy a knihy o sportu, – zprávy ze sportu – sportovní výsledky		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
TV-5-1-01	– podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	– význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka – vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži – napínací a protahovací cvičení	MkV – Lidské vztahy OSV – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	
TV-5-1-02	– zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	– správné držení těla, správné zvedání zátěže – průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	EV – Vztah člověka k prostředí	
TV-5-1-03	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Gymnastika – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní – základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení – svalové napětí a uvolnění celého těla a jeho částí – gymnastické držení těla – průpravná gymnastická cvičení Akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu		

		vpřed – kotoul vpřed – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad – kotoul vzad Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky – skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky – výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky – roznožka přes kozu našír – průvlek přes kozu (švédskou bednu) Hrazda – ručkování ve visu, vzpor – průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo – průvlek, kotoul vpřed Kladinka – chůze, obraty, rovnováha Šplh o tyči Kruhy – komíhání ve svisu – houpání vpřed a vzad Rytmické a kondiční formy cvičení – základní pojmy – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem – základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) Úpoly – přetahy a přetlaky		
--	--	--	--	--

		Atletika – základní pojmy – startovní povely a signály – základy bezpečnosti při atletických činnostech – atletická abeceda Běh – rychlý běh na 20 až 60 m – motivovaný vytrvalý běh v terénu do 15 min. – základy nízkého a polovysokého startu Skok – skok do dálky z rozběhu – odraz z pásma širokého 50 cm (ze 3 až 4 dvojkroků) – spojení rozběhu s odrazem Hod – hod míčkem z místa, chůze, z rozběhu Pohybové hry – základní pojmy – základní organizační povely – základní pravidla – bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách – pohybové hry netradiční Sportovní hry – vybíjená – HČJ (přihrávka, chycení míče, dribling, činnost po vybití), hra – fotbal – HČJ (přihrávka, zpracování, vedení míče, střelba), hra <u>Rozšiřující učivo</u> – florbal – ringo – přehazovaná		
--	--	--	--	--

		Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu – chůze v terénu Bruslení – základní techniky pohybu na bruslích		
TV-5-1-04	– uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	– příprava a úklid náradí a náčiní – první pomoc v podmínkách TV		
TV-5-1-05	– jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	– měření a posuzování pohybových dovedností – smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při tělesné výchově a sportu		
TV-5-1-06	– jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	– fair play, olympijské ideály a symboly – rozdíly mezi tělesnou výchovou a sportem dívek a chlapců – pozná přestupky proti pravidlům, umí je označit a náležitě potrestat		
TV-5-1-07	– užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	– základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		
TV-5-1-08	– zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	– základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí – organizace jednoduchých pohybových her, sportovních utkání na úrovni třídy – organizace některých činností a soutěží, rozhodování		

		– základní údržba náčiní a některých částí sportovišť		
TV-5-1-09	– změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	– sledování základních výkonů a jejich záznam, porovnávání záznamů se spolužáky	M – jednotky a měření délky a času a jejich převody a porovnávání	
TV-5-1-10	– orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	– časopisy a knihy o sportu, – zprávy ze sportu – sportovní výsledky	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	– význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců	Př – tepová frekvence OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí	
TV-9-1-03	– samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	– cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) – cvičení vyrovnávací (korektivní) – průpravná cvičení – cvičení dechová – cvičení motivační, tvořivá, napodobivá aj.	– Sociální rozvoj Poznávání lidí Mezilidské vztahy	
TV-9-1-04	– odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	– zdravý životní styl – hygiena a bezpečnost – organizace výuky	MkV – Lidské vztahy – Kulturní difference	
TV-9-1-05	– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	– úvodní hodina (poučení o bezpečnosti a hygieně v TV) – zásady bezpečnosti i v neznámém prostředí (hory, lesy) – osobní hygiena při různých pohybových aktivitách – první pomoc při úrazech v TV – zdravý životní styl	Z – topografie Př – první pomoc při úrazech VkZ – zdravý životní styl	

2.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži při rekreačních činnostech	Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed a jeho modifikace – kotoul vzad a jeho modifikace – stoj na lopatkách, stoj na rukou s dopomocí – rovnovážné polohy v postojích Přeskoky – skoky odrazem z trampolínky – roznožka přes kozu našir, nadél – skrčka přes kozu našir Hrazda – náskok do vzporu, zákmihem, seskok, sešin – výmyk (odrazem jednoho nohy) – přešvihy únožmo ve vzporu Kladina – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty – rovnovážné polohy – náskoky, seskoky, poskoky – jednoduché vazby a sestavy (D) Kruhy – komíhání ve svisu – svis vznesmo, střemhlav – houpání s obraty v předhupu a záhubu Estetické a kondiční formy cvičení (s hudbou a rytmičným doprovodem) – základy rytmičké gymnastiky – cvičení s náčiním (stuhy, míče, švihadla)		

		Úpoly – přetlaky, přetahy, odpory, pády – úpolové hry Atletika – pojmy, názvy náčiní – základní pravidla atletických soutěží, základy organizace soutěží – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti Běh – běžecká abeceda – běh na 60m – vytrvalý běh na dráze a v terénu – štafetová předávka, běh v zatáčce Skok – skok do dálky z místa i z rozběhu – skok do výšky (flop) Hod – hod míčkem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – pohybové hry podle zájmu žáků a podmínek školy Sportovní hry – druhy sportovních her – herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí, časoměřič, zapisovatel atd.) – základní pravidla sportovních her Fotbal – HČJ (zpracování míče, vedení míče, přihrávka, střelba, obcházení soupeře,		
--	--	--	--	--

		odebírání míče) – hra Basketbal – HČJ (střelba, blokování, doskakování) – hra Volejbal – HČJ (odbití vrchem, spodem, smeč, bloky) – hra – Florbal – HČJ (vedení míčku a obcházení soupeře jednoruč – Hra Lyžování – <i>Učivo tohoto tematického celku je zařazeno v 6. ročníku ve formě týdenního kurzu</i> – výstroj a výzbroj pro různé lyžařské disciplíny – základní pravidla lyžařských disciplín – zásady orientace v zimní krajině, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, pokyny na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny horské služby – péče o výstroj a výzbroj – stravovací a pitný režim při lyžování – druhy a konstrukce lyží, bot, vázání – obraty-přednožením, zanožením, výskokem – odšlapování, bruslení – brždění jednostranným a oboustranným přivrátím – základní kročňý oblouk – jízda na vleku	EV – Vztah člověka k prostředí	
--	--	---	---	--

		– přejíždění terénních nerovností – brždění smykem – jízda na sjezdovce, v brankách – ochrana krajiny při zimních sportech Rozšiřující učivo Softbal – herní činnosti jednotlivce (házení, chytání do rukavice, držení pátky, postoj s pátkou, pohyb hráče po metách, základní taktické dovednosti) – utkání Plavání – zdokonalování plaveckých technik – hygiena plavání Bruslení – přežití a orientace v přírodě – orientace		
TV-9-2-02	– posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– zhodnocení provedení cvičení, výkonu (svého i spolužáka)		
3.	Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01	– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech – vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
TV-9-3-02	– naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci – olympismus – olympijská charta – jednání fair play		

	opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		– Stavba mediálních sdělení – Práce v realizačním týmu	
TV-9-3-05	– sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	– měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování) – základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity)	Inf – práce s produkty řady MS Office M – jednotky a měření délky a času, jejich převody a porovnávání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	– význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců	Př – tepová frekvence OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí	
TV-9-1-03	– samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	– cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) – cvičení vyrovnávací (korektivní) – průpravná cvičení – cvičení dechová – cvičení motivační, tvořivá, napodobivá aj.	– Sociální rozvoj Poznávání lidí Mezilidské vztahy	
TV-9-1-04	– odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	– zdravý životní styl – hygiena a bezpečnost – organizace výuky	MkV – Lidské vztahy – Kulturní difference	
TV-9-1-05	– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	– úvodní hodina (poučení o bezpečnosti a hygieně v TV) – zásady bezpečnosti i v neznámém prostředí (hory, lesy) – osobní hygiena při různých pohybových aktivitách – první pomoc při úrazech v TV – zdravý životní styl	Z – topografie Př – první pomoc při úrazech VkZ – zdravý životní styl	

2.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži při rekreačních činnostech	Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed a jeho modifikace – kotoul vzad a jeho modifikace – stoj na lopatkách, stoj na rukou s dopomocí – rovnovážné polohy v postojích Přeskoky – skoky odrazem z trampolínky – roznožka přes kozu našір, naděl – skrčka přes kozu našір Hrazda – náskok do vzporu, zákmihem, seskok, sešin – výmyk (odrazem jednoho nohy) – přešvihy únožmo ve vzporu Kladina – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty – rovnovážné polohy – náskoky, seskoky, poskoky – jednoduché vazby a sestavy (D) Kruhy – komihání ve svisu – svis vznesmo, střemhlav – houpání s obraty v předhupu a záhubu Estetické a kondiční formy cvičení (s hudbou a rytmičným doprovodem) – základy rytmičké gymnastiky – cvičení s náčiním (stuhy, míče, švihadla)		

		Úpoly – přetlaky, přetahy, odpory, pády – úpolové hry Atletika – pojmy, názvy náčiní – základní pravidla atletických soutěží, základy organizace soutěží průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti Běh – běžecká abeceda – běh na 60m – vytrvalý běh na dráze a v terénu – štafetová předávka, běh v zatáčce Skok – skok do dálky z místa i z rozběhu – skok do výšky (flop) Hod – hod míčkem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – pohybové hry podle zájmu žáků a podmínek školy Sportovní hry – druhy sportovních her – herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí, časoměřič, zapisovatel atd.) – základní pravidla sportovních her Fotbal – HČJ (zpracování míče, vedení míče, přihrávka, střelba, obcházení soupeře,		
--	--	--	--	--

		odebírání míče) – hra Basketbal – HČJ (střelba, blokování, doskakování) – hra Volejbal – HČJ (odbití vrchem, spodem, smeč, bloky) – hra Florbal – HČJ (vedení míčku a obcházení soupeře jednoruč – hra Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – netradiční pohybové a sportovní hry (discgolf, freesbe, pétanque, badminton, ringo) Rozšiřující učivo Softbal – herní činnosti jednotlivce (házení, chytání do rukavice, držení pálky, postoj s pálkou, pohyb hráče po metách, základní taktické dovednosti) – utkáni Plavání – zdokonalování plaveckých technik – hygiena plavání Bruslení – přežití a orientace v přírodě – orientace		
TV-9-2-02	– posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné	– zhodnocení provedení cvičení, výkonu (svého i spolužáka)	EV – Vztah člověka k prostředí	

	nedostatky a jejich možné příčiny			
3.	Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01	– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech – vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka	OSV – Sociální rozvoj Kooprace a kompetice VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Stavba mediálních sdělení – Práce v realizačním týmu	
TV-9-3-02	– naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci – olympismus – olympijská charta – jednání fair play		
TV-9-3-05	– sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	– měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování) – základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity)	Inf – práce s produkty řady MS Office M – jednotky a měření délky a času, jejich převody a porovnávání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	– význam pohybu pro zdraví – rozdíly mezi tělesnou výchovou a výkonnostním sportem	Př – tepová frekvence OSV	
TV-9-1-02	– usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	– kondiční programy – manipulace se zatížením – cvičení na stanovištích – zdravotně zaměřená cvičení	– Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí	
TV-9-1-03	– samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	– cvičení pro správné držení těla – cvičení vyrovnávací (korektivní) – kompenzační cvičení – cvičení na rozvoj pohyblivosti a obratnosti – cvičení dechová – cvičení motivační – cvičení relaxační	– Sociální rozvoj Poznávání lidí, Mezilidské vztahy MkV – Lidské vztahy – Kulturní difference	
TV-9-1-04	– odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	– hygiena a bezpečnost – organizace výuky	VkZ – zdravý životní styl	
TV-9-1-05	– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá	– úvodní hodina (poučení o bezpečnosti a hygieně v TV)	Př – první pomoc při úrazech	

	možná nebezpečí úrazu a přízpůsobí jim svou činnost			
2.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed – kotoul vzad do stoje – stoj na rukou s přechodem do kotoulu – kotoul letmo Přeskok – skrčka Hrazda – podmet odrazem jednož – přešvih únožmo na hrazdě – toč jízmo Kladina – dívky – chůze s doprovodnými pohyby paží – obraty a náskoky Trampolína – skoky s obraty Úpoly – přetlaky, přetahy, úpolové odpory – pád vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno – střehové postoje, držení a pohyb v postojích – úpolové hry Atletika Běh – průpravná běžecká cvičení – běžecká abeceda		

		– speciální běžecká cvičení – běh na 60m – vytrvalý běh na dráze do 1500 m – štafetový běh 4x 60 m Skok vysoký Skok do dálky Vrh koulí Motivovaný běh v terénu – do 25 minut Sportovní hry Fotbal – HČJ (zpracování míče, vedení míče, přihrávka, střelba, obcházení soupeře, odebírání míče) – hra Basketbal – HČJ (střelba, blokování, doskakování) – hra Volejbal – HČJ (odbití vrchem, spodem, smeč, bloky) – hra Florbal: – HČJ (vedení míčku a obcházení soupeře jednoruč) – hra Házená – HČJ (přihrávka vrchní jednoruč, střelba vrchní jednoruč, střelba z místa, střelba z náskoku, dribling, činnost brankaře, postoj, vyrážení a chytání) – hra Netradiční sporty – Softbal		
--	--	--	--	--

		– Ringo – Badminton – Fresbee Rozšiřující učivo – Beach volejbal – Plavání – Bruslení – Vodní, pěší a cykloturistika, pobyt v přírodě – příprava turistické akce, – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty – chůze se zátěží i v mírně náročném terénu – táboření – ochrana přírody, – přežití a orientace v přírodě – orientace		
TV-9-2-02	– posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– zhodnocení provedení cvičení, výkonu (svého i spolužáka)		
3.	Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01	– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví – vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	
TV-9-3-03	– dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	– vzájemná komunikace a spolupráce – pravidla her, závodů, soutěží		
TV-9-3-04	– rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role	– základní údržba cvičišť – péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj		

	hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			
TV-9-3-05	– sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	– měření a vyhodnocování výkonů – kontrola jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity)	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Stavba mediálních sdělení – Práce v realizačním týmu	
TV-9-3-06	– zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	– výběr vhodné výstroje a výzbroje		
TV-9-3-07	– zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	– využití moderních technologií	Inf – práce s produkty řady MS Office	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	– význam pohybu pro zdraví – rozdíly mezi tělesnou výchovou a výkonnostním sportem – sport dívek a chlapců	Př – tepová frekvence OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí	
TV-9-1-02	– usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	– kondiční programy – manipulace se zatížením – cvičení na stanovištích – zdravotně zaměřená cvičení	– Sociální rozvoj Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
TV-9-1-3	– dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost a samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly)	– cvičení pro správné držení těla – cvičení vyrovnávací (korektivní) – kompenzační cvičení – cvičení na rozvoj pohyblivosti a obratnosti – cvičení dechová – cvičení motivační – cvičení relaxační	MkV – Lidské vztahy – Kulturní difference	
TV-9-1-04	– odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	– hygiena a bezpečnost	VkZ – zdravý životní styl	
TV-9-1-05	– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody,	– úvodní hodina (poučení o bezpečnosti a hygieně v TV)	Př – první pomoc při úrazech	

	silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
2.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Gymnastika Akrobacie – kotoul letmo – kotoul vzad do zášvihu Přeskok – roznožka přes kozu nadél Hrazda – výmyk snožmo nebo odrazem jednonož – podmet snožmo nebo odrazem jednonož Kladina – dívky Trampolína Roznožka přes švédskou bednu nadél – chlapci Úpoly – úpolové hry Atletika <u>Běh:</u> – průpravná běžecká cvičení – běžecká abeceda – speciální běžecká cvičení – běh na 60m – vytrvalý běh na dráze do 1500 m – štafetový běh 4x 60 m Skok vysoký Skok do dálky Vrh koulí Motivovaný běh v terénu – do 25 minut Sportovní hry		

		Fotbal – HČJ (procvičování) – hra Basketbal – HČJ (procvičování) – hra Volejbal – HČJ (procvičování) – hra Florbal – HČJ (procvičování) – hra Házená – HČJ (procvičování) – hra Netradiční sporty – Softbal – Ringo – Badminton – Fresbee Rozšiřující učivo – Beach volejbal – Plavání – Bruslení – Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty – chůze se zátěží i v mírně náročném terénu – táboření – ochrana přírody		EV Vztah člověka k prostředí
--	--	--	--	--

		– přežití a orientace v přírodě – orientace		
TV-9-2-02	– posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– zhodnocení provedení cvičení, výkonu (svého i spolužáka)		
3.	Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01	– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví – vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj Kooprace a kompetice MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Stavba mediálních sdělení – Práce v realizačním týmu Inf – práce s produkty řady MS Office	
TV-9-3-03	– dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	– vzájemná komunikace a spolupráce – pravidla her, závodů, soutěží		
TV-9-3-04	– rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	– základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj		
TV-9-3-05	– sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	– měření a vyhodnocování výkonů – kontrola jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity)		
TV-9-3-06	– zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	– výběr vhodné výstroje a výzbroje		
TV-9-3-07	– zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	– využití moderních technologií		

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň

Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v povinné TV. Zdravotní tělesná výchova jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách - viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích:

- ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ
- SPECIÁLNÍ CVIČENÍ
- VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-3-1-01p uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech*
- ZTV-3-1-01p zaujímá správné základní cvičební polohy*
- ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-5-1-01p zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*
- ZTV-5-1-02p zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*
- ZTV-5-1-03p upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení*
- ZTV-9-1-02p zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení*
- ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení*

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1. – 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
ZTV-3-1-01	– uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	– konkrétní zdravotní oslabení žáka – správné držení těla – vhodný pohybový režim – dechová cvičení – základní cvičební polohy – prevence vadného držení těla – vzájemný vliv zdravotních oslabení – vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV	Pr – pohybový režim, režim dne Pr – dýchací a pohybová soustava	
ZTV-3-1-02	– zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	– pohybový režim konkrétního oslabení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení – nevhodné pohybové činnosti		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 4. – 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
ZTV-5-1-01	– zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	– základní cvičební polohy – základní technika cvičení – soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení		
ZTV-5-1-02	– zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	– speciální cvičení korigované učitelem – provádění vyrovnávacích cvičení před zrcadlem – nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)		
ZTV-5-1-03	– upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	– všeobecně rozvíjející pohybové činnosti – svalová rovnováha – vnímání pocitů při cvičení		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6. – 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
ZTV-9-1-01	– uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	– příčiny a důsledky základních druhů oslabení, jejich korekce – základní pojmy osvojovaných činností – denní režim z pohledu zdravotního oslabení – soustředění na cvičení – vědomá kontrola cvičení – svalové dysbalance		
ZTV-9-1-02	– zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Konkrétní zdravotní oslabení žáka: – oslabení podpůrně pohybového systému poruchy funkce svalových skupin, poruchy páteře, poruchy stavby dolních končetin; lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací		

		stereotyp – oslabení vnitřních orgánů oslabení oběhového a dýchacího systému; oslabení endokrinního systému; obezita; ostatní oslabení vnitřních orgánů: rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy – oslabení smyslových a nervových funkcí – oslabení zraku; oslabení sluchu; neuropsychická oslabení; adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání		
ZTV-9-1-03	– aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	– všeobecně rozvíjející pohybové činnosti – svalová rovnováha		

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Praktické činnosti
- Základy techniky 1
- Základy techniky 2

5.9.1 PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni:

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je na 1. stupni realizován předmětem **Praktické činnosti**.

Tento předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům bez rozdílu.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Praktické činnosti** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

1. – 5. ročník 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je na **1. stupni** rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
- KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
- PĚSTITELSKÉ PRÁCE
- PŘÍPRAVA POKRMŮ.

Mezipředmětové vztahy

Výtvarná výchova (vytváření návyků organizace a plánování práce, ovládání a použití pomůcek – způsob použití a vhodný výběr)

Člověk a jeho svět (společenské chování, tradice a zvyky)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Kreativita, Rozvoj schopností poznávání)
- Sociální rozvoj (Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)
- Morální rozvoj (Řešení problému a rozhodovací dovednosti)

Environmentální výchova (EV)

- Základní podmínky života (Propojenost složek prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky praktickému osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- umožňujeme žákům poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů

- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamujeme s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- vykládáme pojmy souvisejících s volbou povolání
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- přiřazujeme různé role v pracovní skupině a jejich prožívání
- nabízíme zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanská

- otevíráme prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňujeme tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- vedeme ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve čtyřech tematických okruzích.

Očekávané výstupy z RVP ZŠ

1. stupeň

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-1-01p *zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*
ČSP-3-1-02 *pracuje podle slovního návodu a předlohy*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-1-01p *vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu*
ČSP-5-1-02p *využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii*
ČSP-5-1-03 *volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
ČSP-5-1-04p *udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění*

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-2-01 *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-2-01 *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- ČSP-5-2-02 *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- ČSP-5-2-03p *udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*
- *užívá jednoduché nástroje a pomůcky*

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČSP-3-3-01 *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*
- ČSP-3-3-02 *pečuje o nenáročné rostliny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-3-01p *provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky*
- ČSP-3-3-02 *pečuje o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- ČSP-5-3-01 *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- ČSP-5-3-02 *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- ČSP-5-3-03 *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- ČSP-5-3-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-3-01p *zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin*
- ČSP-5-3-02p *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování*
- ČSP-5-3-03 *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- ČSP-5-3-04p *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*

4. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- ČSP-3-4-01 *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p *upraví stůl pro jednoduché stolování*

ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p *zná základní vybavení kuchyně*

ČSP-5-4-02 *připraví samostatně jednoduchý pokrm*

ČSP-5-4-03p *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*

ČSP-5-4-04 *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

-

uplatňuje zásady správné výživy

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

ROČNÍK: 1. – 3.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01	– vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– papír: mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, obkreslování dle šablony, skládání – přírodní materiály: třídění, navlékání a dotváření – textil: stříhání, lepení, navlékání jehly, základy šití – modelovací hmota: hnětení, válení, dělení na části – odpadový materiál – netradiční materiál	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice – Morální rozvoj: Řešení problému a rozhodovací dovednosti	
ČSP-3-1-02	– pracuje podle slovního návodu a předlohy	– uplatňování požadavků bezpečnosti a hygieny práce – tvorba výrobku dle návodu		
2.	Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01	– zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– jednoduché práce se stavebnicemi, kartonem, plastovými stavebnicemi		
3.	Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01	– provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	– pozorování a poznávání přírody – jednoduché pokusy a jejich zaznamenávání a vyhodnocování	EV – Základní podmínky života (Propojenost složek prostředí)	
PČ-3-3-02	– pečuje o nenáročné rostliny	– ošetřování nenáročných rostlin		

4.	Příprava pokrmů			
PČ-3-4-01	– připraví tabuli pro jednoduché stolování	– potraviny a jejich jednoduchá úprava	Pr – základy společenského chování	
PČ-3-4-02	– chová se vhodně při stolování	– základy stolování	Pr – tradice a zvyky	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

ROČNÍK: 4. – 5.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01	– vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	– práce s kartonem, papírem, textilem	Vv – vytváření návyků, ovládání použitých pomůcek, způsob použití, vhodný výběr OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita Rozvoj schopností poznávání – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problému a rozhodovací dovednosti	
ČSP-5-1-02	– využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	– inspirace lidovými tradicemi		
ČSP-5-1-03	– volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	– používá různé pracovní pomůcky		
ČSP-5-1-04	– udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	– materiál, nástroje a pomůcky volené podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky		
2.	Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01	– provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	– práce se stavebnicemi prostorovými, plošnými, konstrukčními	EV – Základní podmínky života (Propojenost složek prostředí)	
ČSP-5-2-02	– pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	– práce s návodem – práce s jednoduchým náčrtem		
ČSP-5-2-03	– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	– první pomoc		

3.	Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01	– provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	– pěstitelské pokusy – pěstování rostlin ze semen		
ČSP-5-3-02	– ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	– zalévání, rosení, kypření, hnojení, řez, výživa rostlin, pěstování pokojových rostlin, různé nároky		
ČSP-5-3-03	– volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	– pomůcky na kypření, přesazování, řez		
SČP-5-3-04	– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	– rostliny jedovaté, drogy, alergie – první pomoc		
4.	Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01	– orientuje se v základním vybavení kuchyně	– pomůcky základního vybavení kuchyně		
ČSP-5-4-02	– připraví samostatně jednoduchý pokrm	– příprava salátu, pomazánky		
ČSP-5-4-03	– dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	– jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		
ČSP-5-4-04	– udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	– výběr, nákup a skladování potravin – pořádek při práci – první pomoc při úrazu v kuchyni		

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je na 2. stupni realizován předmětem **Praktické činnosti**.

Tento předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Praktické činnosti** je vyučován v 6. – 8. ročníku – 1 hodina týdně (lze realizovat jako dvouhodinový blok 1x za 14 dní).

Rozdělení učiva v jednotlivých ročnících: žáci jsou v 6. – 8. ročníku rozděleni do dvou skupin.

V šestém ročníku se 1. skupina v 1. pololetí věnuje **Práci s technickými materiály** a 2. skupina **Přípravě pokrmů**. Ve 2. pololetí se tyto skupiny vymění.

V sedmém ročníku se 2. skupina v 1. pololetí věnuje **Práci s technickými materiály, svět práce** a 1. skupina **Přípravě pokrmů**. Ve 2. pololetí se tyto skupiny vymění.

V osmém ročníku se 1. skupina v 1. pololetí věnuje **Práci s technickými materiály, svět práce** a 2. skupina **Přípravě pokrmů**. Ve 2. pololetí se tyto skupiny vymění.

Každá skupina tak absoluuje 1,5 roku **Práci s technickými materiály**, 1 rok **Svět práce** a 1,5 roku **Přípravu pokrmů**.

Tematický okruh **Svět práce** je také rozvíjen v rámci vyučovacího předmětu **Výchova k občanství v 8. a 9. ročníku**.

Mezipředmětové vztahy

Matematika – geometrie v rovině a prostoru

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí)
- Morální rozvoj (Řešení problému a rozhodovací dovednosti)
- Sociální rozvoj (Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činnosti při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce

- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- potřeba ohleduplnosti na pracovišti
- přispívání k diskusi a respektování názorů jiných

Kompetence občanské

- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- provést práce v co nejlepší kvalitě
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- využívání svých znalostí v běžném životě
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- dbát na ochranu životního prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

Žák

- ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
 - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
 - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
 - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
 - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

2. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

3. SVĚT PRÁCE (závazný pro 9. ročník s možností realizace již od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-8-01p *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách*
- ČSP-9-8-02p *posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života*
- ČSP-9-8-03p *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání*
- ČSP-9-8-04p *prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání*
- *byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů*
- *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ROČNÍK: 6.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01	– provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– základní vlastnosti technických materiálů (dřeva a kovů) a jejich užití – výroba jednoduchých výrobků ze dřeva a kovu – tradice a řemesla	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Morální rozvoj Řešení problému a rozhodovací dovednosti – Sociální rozvoj: Kooperační a kompetice	
ČSP-9-1-02	– řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	– pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jednoduché pracovní operace a postupy		
ČSP-9-1-03	– organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	– organizace práce – časové rozvržení a následnost pracovního postupu		
ČSP-9-1-04	– užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	– čtení kót – náčrty, technické informace, orientace v návodech a technologických postupech	M – geometrie v rovině	
ČSP-9-1-05	– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– bezpečnostní předpisy a postupy – řád učebny, – bezpečnost a hygiena práce – zásady poskytnutí první pomoci při úrazu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ROČNÍK: 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01	– provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– mechanické vlastnosti dřeva a plastů, – postupy ručního obrábění daných materiálů – výroba složitějších výrobků, sestávajících se z více součástí	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Morální rozvoj: Řešení problému a rozhodovací dovednosti – Sociální rozvoj Kooperační a kompetice	
ČSP-9-1-02	– řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	– pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční obrábění technických materiálů – využití aku nářadí		
ČSP-9-1-03	– organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	– organizace práce – časové rozvržení a následnost pracovního postupu		
ČSP-9-1-04	– užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	– základy pravoúhlého promítání a jeho využití v technických výkresech – důležité technologické postupy	M – geometrie v rovině a prostoru	
ČSP-9-1-05	– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– bezpečnostní předpisy a postupy – řád učebny, – bezpečnost a hygiena práce – zásady poskytnutí první pomoci při úrazu		
ČSP-9-8-01	– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	– trh práce – podnikání	VkO 9. ročník – Stát a hospodářství	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01	– provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– mechanické vlastnosti plastů a kovů – základní postupy opracování daných materiálů – výroba výrobků dle vlastního návrhu	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Morální rozvoj Řešení problému a rozhodovací dovednosti – Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	
ČSP-9-1-02	– řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	– pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – využití aku nářadí		
ČSP-9-1-03	– organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	– organizace práce – časové rozvržení a následnost pracovního postupu		
ČSP-9-1-04	– užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	– technické výkresy, náčrty, technické informace, návody – důležité technologické postupy	M – geometrie v rovině a prostoru	
ČSP-9-1-05	– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– bezpečnostní předpisy a postupy – řád učebny, – bezpečnost a hygiena práce – zásady poskytnutí první pomoci při úrazu – úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky – technika a životní prostředí – technika a volný čas		

ČSP-9-8-02	– posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	– volba profesní orientace	OSV – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí – Sociální rozvoj Mezilidské vztahy – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ČSP-9-8-03	– využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	– zaměstnání – práce s profesními informacemi – poradenské služby – studijní a učební obory a jejich náplň – přijímací řízení		
ČSP-9-8-04	– prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	– životopis – pohovor u zaměstnavatele		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ

ROČNÍK: 6. – 7.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
2.	Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01	– používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	– kuchyně – základní vybavení, udržování čistoty a pořádku – bezpečnost a hygiena provozu – základní kuchyňské vybavení – základní spotřebiče	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice	
ČSP-9-5-02	– připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	– příprava pokrmů – úprava za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		
ČSP-9-5-03	– dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	– úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu		
ČSP-9-5-04	– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	– bezpečnost a hygiena – první pomoc při úrazech		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ

ROČNÍK: 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
2.	Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01	– používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	– kuchyně – základní vybavení, udržování čistoty a pořádku, bezpečnost a hygiena provozu – základní kuchyňské vybavení – základní spotřebiče	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice	
ČSP-9-5-02	– připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	– sestavování jídelníčku		
ČSP-9-5-03	– dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti – umí kulturně stolovat a chovat se společensky při stolování	– úprava stolu a stolování – slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		
ČSP-9-5-04	– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	– bezpečnost a hygiena – potraviny – výběr, nákup, skladování potravin – první pomoc při úrazech		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

ROČNÍK: 7. – 8.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
3.	Svět práce			
ČSP-9-8-01	– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	– trh práce – podnikání	VkO 9. ročník – Stát a hospodářství OSV: – Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí – Sociální rozvoj Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	7. ročník
ČSP-9-8-02	– posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	– volba profesní orientace		8. ročník
ČSP-9-8-03	– využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	– zaměstnání – práce s profesními informacemi – poradenské služby – studijní a učební obory a jejich náplň – přijímací řízení		
ČSP-9-8-04	– prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	– životopis – pohovor u zaměstnavatele		

5.10 Doplnující vzdělávací obory

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Doplnující vzdělávací obory** je součástí výchovně vzdělávacího procesu. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Doplnující vzdělávací obory se na naší škole realizují v povinně volitelném předmětu **Základy programování**, v povinně volitelném předmětu, **Cvičení z matematiky**, **Cvičení z chemie**, **Základy techniky 1** a **Základy techniky 2** a volitelném předmětu **Sportovní výchova**.

Žáci si do 9. ročníku volí podle svého budoucího zaměření ze 2 bloků nabízených povinně volitelných předmětů vždy po jednom z každého bloku:

1. blok:

- Cvičení z matematiky
- Základy techniky 1

2. blok:

- Základy programování
- Cvičení z chemie
- Základy techniky 2

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Cvičení z matematiky
- Základy techniky 1
- Základy programování
- Cvičení z chemie
- Základy techniky 2

5.10.1 CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací povinně volitelný předmět **Cvičení z matematiky** je utvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru matematika. Je to předmět určený pro žáky 9. třídy, který slouží především k souhrnnému opakování a procvičování učiva matematiky na základní škole (ZŠ) jako podpůrný předmět sloužící k přípravě žáků na přijímací zkoušky na střední školy. Příprava žáků na přijímací zkoušky je založena především na testování žáků z matematických znalostí učiva ZŠ na základě standardizovaných testů, které jsou určeny pro žáky 9. tříd včetně následného rozboru jednotlivých úloh. Výběr těchto testů určí vyučující na základě vlastního posouzení.

Hodinová dotace - 9. ročník – 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět **Cvičení z matematiky** navazuje na výuku matematiky na prvním a druhém stupni. Tento volitelný vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti **Doplňující vzdělávací obory**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- ČÍSLO A PROMĚNNÁ
- ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
- GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
- NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Cvičení z matematiky** vede k rozvoji dovedností a znalostí potřebných v praktickém životě, k rozvoji analyticko-syntetického myšlení, schopnosti řešit problém.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- rozvíjet schopnosti abstraktního a logického myšlení

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- vést žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona má různé varianty řešení, které je učíme nalézat
- vést žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vyslovovat hypotézy, umět je ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.

- vést žáka k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vyjadřovat myšlenky, postupy a názory v logickém sledu
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle
- nabízet žákům využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- vést žáky k účinné spolupráci ve třídě i ve skupinách, k pomoci slabším spolužákům

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

MATEMATIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve čtyřech tematických okruzích.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-1-01p *písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem*
- M-9-1-01p *pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- M-9-1-01p *čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*
- M-9-1-02p *provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- M-9-1-02p *píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- M-9-1-05p *používá měřítko mapy a plánu*
- M-9-1-06p *řeší jednoduché úlohy na procenta*
- *zvládá orientaci na číselné ose*

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02 porovnává soubory dat
- M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-2-01p *vyhledává a třídí data*
- M-9-2-02p *porovnává data*

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-3-03p *vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce*
M-9-3-04p *vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
M-9-3-05p *provádí jednoduché konstrukce*
M-9-3-08p *sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti*
M-9-3-10p *vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce*
M-9-3-11p *sestrojí síť základních těles*

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-4-01p *samostatně řeší praktické úlohy*
M-9-4-01p *hledá různá řešení předložených situací*
M-9-4-02p *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: CVIČENÍ Z MATEMATIKY

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Číslo a proměnná			
M-9-1-01	– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	– početní operace s přirozenými čísly včetně úprav – početní operace s desetinnými čísly včetně úprav – početní operace s racionálními čísly včetně úprav – početní operace s celými čísly včetně úprav – početní operace s mocninami – pravidla pro počítání s mocninami		
M-9-1-03	– modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	– znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 – rozklad čísla na prvočinitele – čísla soudělná a nesoudělná – společný dělitel, největší společný dělitel (D) – společný násobek, nejmenší společný násobek (n) – dělitelnost v úlohách z praxe		
M-9-1-05	– řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	– dělení celku na části v daném poměru – zvětšování a zmenšování v daném poměru – poměr v úlohách z praxe		
M-9-1-06	– řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	– procenta a promile v úlohách z praxe		

M-9-1-07	– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	– početní operace s číselnými výrazy včetně úprav – početní operace s výrazy s proměnnou včetně úprav		
M-9-1-08	– formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	– řešení lineární rovnice s jednou neznámou – ekvivalentní úpravy lineárních rovnic – lineární rovnice v úlohách z praxe – výpočet neznámé ze vzorce		
M-9-1-09	– analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	– reálná čísla v úlohách z praxe		– obor N, Z, Q čísel a desetinná čísla
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-03	– určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	– přímá a nepřímá úměrnost řešená trojčlenkou – přímá a nepřímá úměrnost v úlohách z praxe		
3.	Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-03	– určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	– úhel, úhlové jednotky – třídění úhlů podle velikosti – vedlejší, vrcholové úhly, souhlasné a střídavé úhly		
M-9-3-04	– odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	– obvod a obsah mnohoúhelníků, kruhu a délka kružnice		
M-9-3-07	– užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	– shodnost geometrických útvarů – věty o shodnosti trojúhelníků – konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu		

M-9-3-08	– načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	– středová a osová souměrnost		
M-9-3-10	– odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	– objem a povrch hranolů a válce		
4.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01	– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	– řady a posloupnosti – číselné a obrázkové analogie v úlohách z praxe		
M-9-4-02	– řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– krychlové sítě – stavby z kostek		

Konkretizované učivo bude podle uvážení vyučujícího přizpůsobeno potřebám žáků.

5.10.2 ZÁKLADY TECHNIKY 1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací povinně volitelný předmět **Základy techniky 1** je utvořen na základě rozpracování vzdělávacího oblasti oboru **Člověk a svět práce**. Zahrnuje výstupy ze vzdělávacího oboru **Práce s technickými materiály, Design a konstruování a Provoz a údržba domácnosti** a navazuje na předmět z předchozích ročníků – Praktické činnosti. Tento předmět je určen především pro žáky, kteří po ukončení základní školy směřují na učební obory.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků a podporuje rozvoj manuální gramotnosti.

Tento povinně volitelný vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti **Doplňující vzdělávací obory**.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět **Základy techniky 1** si mohou zvolit žáci v 9. ročníku.

Celková časová dotace je 1 hodina týdně, lze realizovat jako dvouhodinový blok 1x za dva týdny.

Mezipředmětové vztahy

Matematika – geometrie v rovině a prostoru
Chemie – význam chemických symbolů a jejich bezpečnost
Přírodopis – odpady

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí)
- Morální rozvoj (Řešení problému a rozhodovací dovednosti)
- Sociální rozvoj (Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (principy a způsoby hospodaření s odpady)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činnosti při práci s technickými materiály
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů

Kompetence k řešení problémů

- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení

- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- potřeba ohleduplnosti na pracovišti
- přispívání k diskusi a respektování názorů jiných

Kompetence občanské

- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- provést práce v co nejlepší kvalitě
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- využívání svých znalostí v běžném životě
- dbát na ochranu životního prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích. V povinně volitelném předmětu **Základy techniky** budou realizovány výstupy ze vzdělávacího oboru **Práce s technickými materiály**.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

Žák

- ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

2. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

3. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby;
provádí drobnou domácí údržbu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZÁKLADY TECHNIKY 1

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01	– provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– základní druhy technických materiálů (dřeva, plastů a kovů), jejich vlastnosti a využití – výroba jednoduchých výrobků ze dřeva, plastu a kovu – tradice a řemesla (řezbářství)	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Morální rozvoj Řešení problému a rozhodovací dovednosti – Sociální rozvoj Kooperační a kompetice	
ČSP-9-1-02	– řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	– pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jednoduché pracovní operace a postupy		
ČSP-9-1-03	– organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	– organizace práce – časové rozvržení a následnost pracovního postupu		
ČSP-9-1-04	– užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	– čtení kót – náčrty, technické informace, orientace v návodech a technologických postupech	M – geometrie v rovině	
ČSP-9-1-05	– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– bezpečnostní předpisy a postupy – řád učebny, – bezpečnost a hygiena práce – zásady poskytnutí první pomoci při úrazu		
2.	Design a konstruování			
ČSP-9-2-01	– sestaví podle návodu, náčrtu,	– stavebnice (dřevěné pro skládání a		

	plánu, jednoduchého programu daný model	sestavování, konstrukční)		
ČSP-9-2-02	– navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	– návod – předloha – náčrt		
ČSP-9-2-03	– provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	– montáž – demontáž		
ČSP-9-2-04	– dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	– první pomoc při úrazu – bezpečnostní předpisy		
3.	Provoz a údržba domácnosti			
ČSP-9-4-02	– ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	– spotřebiče v domácnosti – úklid domácnosti – úklidové prostředky a jejich dopad na životní prostředí	Ch – význam chemických symbolů a jejich bezpečnost	
ČSP-9-4-03	– správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	– odpad a jeho ekologická likvidace – údržba	Př – odpady EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.10.3. ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ (ZpV)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací povinně volitelný předmět **Základy programování** je utvořen na základě rozpracování vzdělávacího oblasti oboru **Informatika**. Zahrnuje výstupy z tohoto vzdělávacího oboru a navazuje na předmět **Informatika** z předchozích ročníků. Tento předmět je určen především pro žáky, kteří po ukončení základní školy směřují na technické a informatické obory.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Základy programování** se zaměřuje na rozšíření abstraktního informatického myšlení a na rozšíření znalostí z oblasti algoritmizace a programování.

Tento povinně volitelný vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti **Doplňující vzdělávací obory**.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Základy programování** si mohou zvolit žáci v 9. ročníku.

Celková časová dotace je 1 hodina týdně, lze realizovat jako dvouhodinový blok 1x za čtrnáct dní.

Vzdělávací obsah předmětu rozšiřuje tematický okruh:

- ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Mezipředmětové vztahy

Matematika (grafy, geometrické tvary)
Fyzika (grafy, znázornění závislostí)
Informatika (algoritmizace a programování)
Základy techniky (konstrukční stavebnice)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

– Sociální rozvoj (Komunikace)

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení

- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- šetrně pracovat s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah oboru je obsažen v jednom tematickém okruhu:

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-2-01p	<i>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</i>
I-9-2-02p	<i>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</i>
I-9-2-03p	<i>navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</i>

Jako rozšiřující učivo může být zařazeno učivo vyššího ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
2.	Algoritmizace a programování			
I-9-2-01	– po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	– algoritmizace a interpretace existujících algoritmů	Inf – algoritmizace a programování	
I-9-2-02	– rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	– dekompozice úlohy, problému		
I-9-2-03	– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		
I-9-2-05	– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– nástroje textového programovacího prostředí, cykly, větvení, proměnné – tvorba programů (hry, simulace, roboti) – potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu – autorství a licence programu, etika programátora	ZtV – konstrukční stavebnice F – grafy, znázornění závislostí M – grafy, geometrické tvary	
I-9-2-06	– ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověření algoritmu, programu, nalezení chyby – úprava algoritmu a programu	OSV – Sociální rozvoj Komunikace	

5.10.4. CVIČENÍ Z CHEMIE – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací povinně volitelný předmět **Cvičení z chemie** je utvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru chemie. Je to předmět určený pro žáky 9. třídy, který slouží především k procvičení a prohloubení učiva chemie.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hodinová dotace: 9. ročník - 1 hodina týdně

Vyučovací předmět **Cvičení z chemie** navazuje na výuku v předmětu **Člověk a jeho svět** na 1. stupni, **Fyziky** na 2. stupni a je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Tento volitelný vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti **Doplňující vzdělávací obory**.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na šest tematických okruhů:

- SMĚSI
- ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY
- CHEMICKÉ REAKCE
- ANORGANICKÉ SLOUČENINY
- ORGANICKÉ SLOUČENINY
- CHEMIE A SPOLEČNOST

Mezipředmětové vztahy

Matematika (procenta)

Informatika (powerpoint, vyhledávání aktuálních informací na internetu)

Dějepis (národní obrození)

Fyzika (skupenství, skupenské přeměny látek, vodivost, měření teploty, jednotky teploty, teplo, změny skupenství, meteorologie, atomy, elektrické vlastnosti látek, elektrický proud v kapalinách, elektrický proud v plynech)

Přírodopis (oběh vody na Zemi, biokatalyzátory, chemické složení vybraných nerostů, vápenec, biogenní prvky a význam pro organismus, druhohorní výtrusné rostliny – zdroj fosilních paliv, působení metanolu na lidské tělo a jeho orgány)

Zeměpis (práce s mapou - naleziště fosilních paliv, chemický průmysl ČR, doprava ČR)

Výchova ke zdraví (bezpečnost práce - péče o zdraví, nasycené a nenasycené mastné kyseliny – jejich účinky na zdraví, výskyt v potravinách člověka, první pomoc, alkoholismus, stravování, drogy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojí si obecně užívané termíny
- vyhledává v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání pozná smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytváří si komplexní pohled na přírodní vědy
- v týmu i samostatně experimentuje a porovnává dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápe význam kontroly dosažených výsledků
- hledá vlastní postup při řešení problémů
- získává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřuje závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhajovat

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům rovnic a umí je sestavit
- spolupracuje při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikuje způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovuje pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlíží na ně komplexně
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
- chová se zodpovědně ke svému zdraví

Kompetence pracovní

- naučí se bezpečně používat pracovní potřeby a udržuje je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- přistupuje kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučí se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztoky daného složení
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

4. CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p *popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí*

6. ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-6-04p *uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě*

7. CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-7-03p *zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: CVIČENÍ Z CHEMIE

ROČNÍK 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
2.	Směsi			
CH-9-2-02	– vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	– chemické výpočty	M - procenta	
CH-9-2-03	– navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	– směsi a jejich dělení		
3.	Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-02	– orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	– PSP a její zákonitosti	D – národní obrození (vliv na názvy prvků) Př - chemické složení vybraných nerostů - biogenní prvky a význam pro organismus	
4.	Chemické reakce			
CH-9-4-01	– rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí	– chemická reakce, vyčíslování rovnic		
5.	Anorganické sloučeniny			

CH-9-5-01	– porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	– názvosloví, vlastnosti a využití anorganických sloučenin	Př – vápenec Př, Z - kyselinotvorné oxidy, vliv na životní prostředí	
6.	Organická chemie			
CH-9-6-01	– rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– názvosloví, vlastnosti a využití organických sloučenin	VkZ – alkoholismus, diskuze Př – působení metanolu na lidské tělo a jeho orgány VkZ – nasycené a nenasycené mastné kyseliny – jejich účinky na zdraví, výskyt v potravinách VkZ – účinky benzoanu a glutamanu sodného na organismus	
CH-9-6-03	–rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– názvosloví, vlastnosti a využití vybraných skupin derivátů		
CH-9-6-04	–uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	– bílkoviny, sacharidy (fotosyntéza), tuky, vitamíny	VkZ – stravování během dne, rozložení živin	
7.	Chemie a společnost			
CH-9-7-03	- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- co nám chemie dala a vzala		

5.10.5 ZÁKLADY TECHNIKY 2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací povinně volitelný předmět **Základy techniky 2** je utvořen na základě rozpracování vzdělávacího oblasti oboru **Člověk a svět práce**. Zahrnuje výstupy ze vzdělávacího oboru **Práce s technickými materiály, Design a konstruování a Provoz a údržba domácnosti** a navazuje na předmět z předchozích ročníků – Praktické činnosti. Tento předmět je určen především pro žáky, kteří po ukončení základní školy směřují na učební obory.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků a podporuje rozvoj manuální gramotnosti.

Tento povinně volitelný vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti **Doplňující vzdělávací obory**.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět **Základy techniky 2** si mohou zvolit žáci v 9. ročníku.

Celková časová dotace je 1 hodina týdně, lze realizovat jako dvouhodinový blok 1x za dva týdny.

Mezipředmětové vztahy

Matematika – geometrie v rovině a prostoru
Chemie – význam chemických symbolů a jejich bezpečnost
Přírodopis – odpady

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí)
- Morální rozvoj (Řešení problému a rozhodovací dovednosti)
- Sociální rozvoj (Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (principy a způsoby hospodaření s odpady)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činnosti při práci s technickými materiály
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů

Kompetence k řešení problémů

- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení

- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- potřeba ohleduplnosti na pracovišti
- přispívání k diskusi a respektování názorů jiných

Kompetence občanské

- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- provést práce v co nejlepší kvalitě
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- využívání svých znalostí v běžném životě
- dbát na ochranu životního prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích. V povinně volitelném předmětu **Základy techniky** budou realizovány výstupy ze vzdělávacího oboru **Práce s technickými materiály**.

Očekávané výstupy oboru z RVP ZŠ

2. stupeň

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

Žák

- ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-1-01p *získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- ČSP-9-1-02p *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
- ČSP-9-1-03p *organizuje svoji pracovní činnost*
- ČSP-9-1-04p *pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech*
- ČSP-9-1-05p *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*
- *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti*
 - *zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu*
 - *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*
 - *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku*
 - *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu*

2. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-2-01p *sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model*
- ČSP-9-2-03p *ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení*
- ČSP-9-2-04 *dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu*

3. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby;
provádí drobnou domácí údržbu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-02 *ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*

ČSP-9-4-03p *správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti*

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ZÁKLADY TECHNIKY 2

ROČNÍK: 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01	– provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– základní druhy technických materiálů (dřeva, plastů a kovů), jejich vlastnosti a využití – výroba jednoduchých výrobků ze dřeva, plastu a kovu – tradice a řemesla (řezbářství)	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – Morální rozvoj Řešení problému a rozhodovací dovednosti – Sociální rozvoj Kooperační a kompetice	
ČSP-9-1-02	– řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	– pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jednoduché pracovní operace a postupy		
ČSP-9-1-03	– organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	– organizace práce – časové rozvržení a následnost pracovního postupu		
ČSP-9-1-04	– užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	– čtení kót – náčrty, technické informace, orientace v návodech a technologických postupech	M – geometrie v rovině	
ČSP-9-1-05	– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– bezpečnostní předpisy a postupy – řád učebny, – bezpečnost a hygiena práce – zásady poskytnutí první pomoci při úrazu		
2.	Design a konstruování			
ČSP-9-2-01	– sestaví podle návodu, náčrtu,	– stavebnice (dřevěné pro skládání a		

	plánu, jednoduchého programu daný model	sestavování, konstrukční)		
ČSP-9-2-02	– navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	– návod – předloha – náčrt		
ČSP-9-2-03	– provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	– montáž – demontáž		
ČSP-9-2-04	– dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	– první pomoc při úrazu – bezpečnostní předpisy		
3.	Provoz a údržba domácnosti			
ČSP-9-4-02	– ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	– spotřebiče v domácnosti – úklid domácnosti – úklidové prostředky a jejich dopad na životní prostředí	Ch – význam chemických symbolů a jejich bezpečnost	
ČSP-9-4-03	– správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	– odpad a jeho ekologická likvidace – údržba	Př – odpady EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.10.6 SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Naše škola dlouhodobě podporuje sportovní aktivity žáků zvýšenou časovou dotací zaměřenou na pohyb dětí. Od 1. 9. 2011 spolupracovala se Sportovním střediskem mládeže a realizovala nepovinný předmět pro žáky 2. stupně Fotbalové sportovní hry. Vzhledem k velkému zájmu žáků 1. stupně je po domluvě s TJ Svitavy od 1. 9. 2016 nově vytvořen nepovinně volitelný předmět **Sportovní výchova (SV)**, který reflektuje potřeby kvalitních sportovních tréninků sportovně založených dětí. Maximální počet žáků zapsaných do tohoto předmětu je 24. Zapojit se mohou žáci 1. – 9. ročníku. Nezbytná je komunikace s TJ Svitavy a školy, která je zajištěna především prostřednictvím vyučujících předmětu Sportovní výchova a trenérů jednotlivých oddílů zapsaných žáků.

Podpora sportovních aktivit žáků školy je nedílnou součástí primární prevence rizikového chování. Náklady na výuku jsou financovány z rozpočtu Města Svitavy, což je také podmínkou jeho realizace v daném školním roce.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Nepovinný předmět **Sportovní výchova** si mohou zvolit žáci 1. i 2. stupně. Přihlášení a odhlášení z tohoto předmětu je realizováno písemně v rámci daného pololetí prostřednictvím zákonného zástupce žáka.

Celková časová dotace je až 3 hodiny týdně pro všechny věkové kategorie. Jejich rozložení je přizpůsobeno počtu zapsaných žáků v jednotlivých věkových kategoriích v daném školním roce.

Vyučovací předmět **Sportovní výchova** doplňuje vzdělávací oblast **Člověk a zdraví**. Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů:

- ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ (pro II. st)
- ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ (pro II. st)
- ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ (pro II. st)

Cílem Fotbalových sportovních her je rozvoj především dovednostní a pohybové složky hráče, dvou aspektů, které jsou stále častěji na klasických trénincích vytlačovány z důvodu zvyšujících se nároků na taktiku. Pravidelnou součástí tohoto předmětu bude regenerace a kondiční programy (plavání, in-line i klasické bruslení, běžecké lyžování). Chybět nebudou prvky zdravotní tělesné výchovy, zejména kompenzační cvičení napravující svalové dysbalance vzniklé jednostrannou sportovní zátěží.

Mezipředmětové vztahy

Matematika (jednotky a měření délky a času, jejich převody a porovnávání)

Přírodopis (tepová frekvence, první pomoc při úrazech)

Zeměpis (topografie)

Výchova ke zdraví (zdravý životní styl)

Průřezová témata

Multikulturní výchova (MkV)

- Lidské vztahy
- Kulturní diference

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena)
- Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy)
Environmentální výchova (EV)
- Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanská

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je obsažen ve třech tematických okruzích v souladu s výstupy tělesné výchovy RVP ZŠ.

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly
TV-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti*

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-2-01 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- TV-9-2-02p *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-3-01p *užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- TV-9-3-02 *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- TV-9-3-03 *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- TV-9-3-04p *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- TV-9-3-05p *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- TV-9-3-06p *spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: SPORTOVNÍ VÝCHOVA – Nepovinně volitelný předmět

ROČNÍK: 1. – 9.

OVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
1.	Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	– kondiční, průpravná, koordinační a kompenzační cvičení – posilování svalového aparátu – rozvoj rychlosti, vytrvalosti, obratnosti, síly a koordinace pohybu	Př – anatomie	– Ukázky, diskuse, použití literatury
TV-9-1-02	– usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	– kondiční příprava (kruhový trénink, cvičení na stanovištích) – příprava na fyzickou zátěž – protažení a uvolnění namáhaných svalových skupin po zátěži – vhodné kompenzační cviky v závislosti na konkrétním svalovém oslabení		
TV-9-1-03	– samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	– relaxační techniky, dechová cvičení, zvyšování pohyblivosti kloubů – průpravné hry pro rozvoj vytrvalosti	Př – anatomie Ukázky, diskuse, cvičení v přírodě	
TV-9-1-05	– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí ji svou činnost	– bezpečnost a předcházení úrazům – nebezpečí úrazu při sportovních činnostech – první pomoc		

2.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech	Sportovní hry – fotbal – technika přihrávky (přihrávka na krátkou a střední vzdálenost, z místa a po zpracování míče) – zpracování míče převzetím a ztlumením – vedení míče vnitřní stranou nohy a nártu – uvolnění bez i s míčem – střelba z místa, po vedení nebo zpracování míče – hra brankáře – technické dovednosti – chytání, vyrážení a odebrání míče – driblink – trénink na stanovištích s kondičními úkoly Doplňkové sporty – florbal – basketbal – volejbal – pálkové hry Pohybové hry – s různým zaměřením – netradiční pohybové hry a aktivity – využití netradičního náčiní při cvičení – pohybová tvořivost Fotbalová gymnastika – průpravná cvičení – akrobacie (kotoul vpřed i vzad, stoj na lopatkách, stoj na ruce, přemet stranou, salto) – cvičení s náčiním a na nářadí (švihadla,		

		žebřiny, lavičky) – přeskok odrazem z můstku i trampolínky (roznožka, skrčka) Kondiční formy cvičení – kondiční cvičení na nářadí a s náčiním – kondiční formy cvičení pro daný věk žáků – CORE trénink Úpoly – přetahy a přetlaky Atletika – běžecká abeceda – speciální běžecká cvičení – starty z různých poloh – motivovaný vytrvalý běh		
TV-9-2-02	– posoudí vlastní provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– sebehodnocení v dané pohybové činnosti – znalost a dodržování pravidel		– Praktické předvedení – videonahrávka a pohybu – videoprojekce diskuse
3.	Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01	– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	– tělocvičné a sportovní názvosloví – smluvené povely, signály, gesta, značky – vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech – sportovní výstroj a výzbroj		
TV-9-3-02	– naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	– významné sportovní soutěže a sportovci – základní olympijské myšlenky – FAIR PLAY		

	opačnému pohlavní a ochranu přírody při sportu			
TV-9-3-03	– dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	– základní herní varianty, kombinace a systémy osvojovaných her		

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu**, jejímž prostřednictvím získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dokáže zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení je konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok. Není zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale soustředí se i na individuální pokrok každého žáka. Důraz je kladen na vhodnou formulaci, přednost je dána pozitivnímu vyjádření, neboť hodnocení by mělo být pro všechny žáky motivující.

Žák je hodnocen tak, aby při zohlednění píle, přístupu ke vzdělání i souvislostem ovlivňujícím výkon, byla zřejmá úroveň jeho dovedností a schopností.

Nedílnou součástí procesu hodnocení je i sebehodnocení žáka. Při hodnocení a celkové i průběžné klasifikaci uplatňují vyučující vůči žákům přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání žáka

1. Hodnocení je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí může vydat škola výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání na pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. V průběžné klasifikaci při hodnocení klasifikačním stupněm může být použit klasifikační stupeň s minusem. Pravidla používání klasifikace s minusem jsou stanovena ve Školním řádu (v části Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků).
9. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
10. Při hodnocení klasifikací jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň jeho vzdělání, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
11. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
12. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
13. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně. Učitelé 1. stupně používají motivační razítka. Každý učitel si na začátku školního roku stanoví pravidla pro užívání motivačních razítek a seznámí s nimi žáky i jejich rodiče. Tato pravidla písemnou formou předá i vedení školy.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učené výsledky, kterých žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu

- klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaze a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky;
 - při konzultacích s rodiči (alespoň 3x za školní rok);
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
18. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel daného předmětu zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají na pedagogické radě.
19. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení nebo jiné školské zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení nebo jiného školského zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná.
20. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
21. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
22. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
23. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
24. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
25. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Pravidla pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání na pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají na pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky;
 - před koncem každého klasifikačního období;
 - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří;
 - co mu ještě nejde;
 - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci je žák veden k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Hodnocení žáků klasifikací

Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok. Není zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale soustředí se také na individuální pokrok každého žáka. Důraz je kladen na vhodnou formulaci, přednost je dána pozitivnímu vyjádření, neboť hodnocení by mělo být pro všechny žáky motivující.

Žák je hodnocen tak, aby při zohlednění píle, přístupu ke vzdělání i souvislostem ovlivňujícím výkon byla zřejmá úroveň jeho vzdělání.

Nedílnou součástí procesu hodnocení je i sebehodnocení žáka. Při hodnocení a celkové i průběžné klasifikaci uplatňují vyučující vůči žákům přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Jednotlivé stupně klasifikace jsou detailněji uvedeny a rozpracovány ve Školním řádu (v části Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků) a vyučující jsou povinni se s nimi seznámit a dodržovat je při průběžném i závěrečném hodnocení žáků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Minimální počet známek za pololetí v každé předmětu jsou tři známky.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky ŠVP hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktického zaměření mají předměty: praktické činnosti a základy techniky.

Při klasifikaci v uvedených předmětech v souladu s požadavky ŠVP se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem;
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce;
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech;
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech;
- kvalita výsledků činností;
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti;
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí;
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci;
- obsluha a údržba zařízení, pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají předměty: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova, výchova k občanství, výchova ke zdraví a předměty speciálně pedagogické péče.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky ŠVP hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivou aplikaci;
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti;
- kvalitu projevu;
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně;
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti;
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho péči o vlastní zdraví.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování včetně výchovných opatření jsou detailněji uvedeny a rozpracovány ve Školním řádu (v části Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků).

Hodnocení žáků slovně nebo kombinací obou způsobů

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s Vyhláškou o základním vzdělávání v platném znění, včetně předem stanovených kritérií

1. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným u jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
3. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, didaktickými testy)
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými ŠVP (povinná archivace)
 - analýzou různých činností žáka
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (ŠPZ)
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, **alespoň tři známky za každé pololetí**. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Forma získávání podkladů pro hodnocení je plně v kompetenci vyučujícího daného předmětu a zohledňuje případné speciální vzdělávací potřeby žáka.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 pracovních dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům

žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok.
5. O termínu velké písemné práce, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat maximálně dvě písemné práce uvedeného charakteru.
6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné atd.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
7. V průběhu školního roku zajistí vyučující zapsání udělených výchovných opatření a dalších údajů o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole do školního diáře (3. – 9. ročník) nebo školního deníčku (1. – 2. ročník) – jiná sdělení. Třídní učitel zajistí zapsání výchovných opatření do školní matriky v daném kalendářním měsíci, kdy bylo výchovné opatření uděleno.
8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující:
 - opravené menší písemné práce předá všem žákům nejpozději po uplynutí sedmi denní lhůty (pracovní dny) po zveřejnění klasifikace v elektronické žákovské knížce;
 - opravené velké písemné práce předloží všem žákům nejpozději po uplynutí sedmi denní lhůty (pracovní dny) po zveřejnění klasifikace v elektronické žákovské knížce a na požádání ve škole také zákonným zástupcům;
 - velké písemné práce uchová po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.
9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden;
 - klasifikují jen probrané učivo;
 - zajistí žákům dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva;
 - provádí prověřování znalostí až po dostatečném procvičení učiva.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
 - při konání opravné zkoušky
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
 5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
 6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
 7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví učitel předmětu se souhlasem ředitele školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
 8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
 9. Třídní učitel zapíše do školní matriky poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a zajistí vydání vysvědčení žákovi s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě a prokazatelně s nimi seznámí zákonného zástupce žáka. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
5. Třídní učitel zapíše vykonání opravné zkoušky do školní matriky žákovi, který koná opravnou zkoušku.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka respektuje doporučení školského poradenského zařízení.
2. Třídní učitelé ve spolupráci s výchovným poradcem jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením školských poradenských zařízení, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových doporučeních jsou projednávány na pedagogické radě a jsou s nimi podrobněji seznámeni všichni vyučující daného žáka. Výchovný poradce školy je průběžně zaznamenává do školní matriky.

3. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. V případě potřeby sdělí třídní učitel, popřípadě člen Školního poradenského pracoviště, vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.